

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.27.02

Inventaris van het archief van het Ministerie van Maatschappelijk Werk, (1936) 1952-1965 (1970)

Versie: 23-06-2021

H. Libretto

Nationaal Archief, Den Haag 2000

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	7
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	9
Openbaarheidsbeperkingen.....	9
Beperkingen aan het gebruik.....	9
Materiële beperkingen.....	9
Aanvraaginstructie.....	9
Citeerinstructie.....	9
Archiefvorming.....	10
Geschiedenis van de archiefvormer.....	10
A. Oprichting van het Ministerie van Maatschappelijk Werk.....	10
B. Organisatie van het Ministerie van Maatschappelijk Werk.....	10
C. Taken van het Ministerie van Maatschappelijk Werk.....	11
I. Algemeen.....	11
II. Individueel en algemeen maatschappelijk werk.....	13
III. Overheid en particulier initiatief.....	14
D. Taken en werkzaamheden van de afdelingen van het ministerie.....	14
I. Algemeen.....	14
II. Hoofdafdeling Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Opbouwwerk.....	15
1. Afdeling Onderzoek en Maatschappelijk Opbouwwerk.....	15
1.1 Onderafdeling Studie, Planning en Documentatie.....	15
1.2 Onderafdeling Opbouwwerk.....	16
1.2.1 Contact met de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk.....	17
1.2.2 Contact met de organen van samenwerking.....	18
1.2.3 Contact met provinciale opbouworganen.....	19
1.2.4 Contact met welzijnsstichtingen.....	19
1.2.5 Contact met organen voor sociale wijkopbouw.....	19
1.2.6 Het buurtwerk.....	20
1.2.7 Bemoeyenis met de dorpscentra.....	20
1.2.8 Bemoeyenis met de agrarisch-sociale voorlichting en het begeleidend maatschappelijk werk.....	20
1.2.9 Bemoeyenis met de sociale aanpassing van bepaalde groepen.....	20
1.2.10 Zorg voor vluchtelingen.....	20
1.2.11 Zorg voor buitenlandse werknemers.....	21
1.2.12 Bemoeyenis met de binnenlandse migratie.....	21
1.2.13 Zorg voor woonwagenbewoners.....	21
1.2.14 Zorg voor thuislozen.....	23
2. Afdeling Maatschappelijk Werk ten behoeve van Probleemgezinnen.....	23
3. Afdeling Individueel Maatschappelijk Werk.....	24
3.1 Bemoeyenis met de bureaus voor levens- en gezinsmoeilijkheden.....	25
3.2 Zorg voor gehandicapten.....	25
3.3 Zorg voor bejaarden.....	26
3.4 Zorg voor ongehuwde moeders.....	26
3.5 Bemoeyenis met de gezinsverzorging.....	26
3.6 Huishoudelijke en gezinsvoorlichting.....	27
3.7 Verzorging van opleidingen.....	27
III. Hoofdafdeling Maatschappelijke Voorzieningen.....	28
1. Afdeling Algemene Maatschappelijke Zorg.....	28
2. Afdeling Bijzondere Maatschappelijke Zorg.....	28
2.1 Voorziening voor oorlogsslachtoffers.....	29
2.2 Voorziening voor gerepatrieerden uit Indonesië.....	29
2.3 Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945.....	31

2.4	Wet Buitengewoon Pensioen Zeelieden - Oorlogsslachtoffers.....	31
2.5	Voorziening slachtoffers van de watersnoodramp 1953.....	31
2.6	Verzorging verplaatste bevolking.....	31
2.7	Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië.....	31
3.	Afdeling Gezinsvoorziening (1954-1959), en Afdeling Woonruimte (1960-1962)....	32
IV.	Afdeling Internationale Betrekkingen.....	32
V.	Afdeling Landelijk Contact.....	33
VI.	Commissariaat van Ambonezenzorg.....	33
	Commissies met betrekking tot de zorg voor Ambonezen en gerepatrieerden uit Indonesië.....	35
	Organisatieschema's.....	36
	Geschiedenis van het archiefbeheer.....	41
	Structuur van de archieven van het Ministerie van Maatschappelijk Werk.....	42
	Volledigheid van de archieven.....	42
	Ingangen op de archieven.....	43
	De verwerving van het archief.....	43
	Inhoud en structuur van het archief.....	44
	Selectie en vernietiging.....	44
	Vernietiging van archiefbestanddelen in de dynamische periode.....	44
	Vernietiging van archiefbestanddelen tijdens de laatste archiefbewerking.....	44
	Verantwoording van de bewerking.....	44
	Verwant materiaal.....	47
	Beschikbaarheid van kopieën.....	47
	Verwante archieven.....	47
	Publicaties.....	47
	Geraadpleegde bronnen en literatuur.....	47
	Aanbevolen literatuur over deelgebieden.....	47
	Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	49
1.	Stukken van algemene aard.....	49
1.1	Vergaderverslagen.....	49
1.2	Jaar-, halfjaar-, kwartaal- en maandverslagen.....	50
1.3	Circulaires.....	51
1.4	Statistische uitgaven.....	51
2.	Stukken betreffende afzonderlijke onderwerpen.....	52
2.1	Organisme.....	52
2.1.1	Instelling, ontwikkeling en opheffing.....	52
2.1.2	Betrekking met andere instanties.....	54
2.1.3	Eigendom en bezit.....	55
2.1.4	Financiën.....	55
2.1.5	Benodigdheden en hulpmiddelen.....	56
2.1.6	Uitoefening van de dienst.....	56
2.2	Personeel.....	58
2.2.1	Benoeming en bevordering.....	58
2.2.2	Gezag over en plichten van het personeel.....	59
2.2.3	Ambtelijke bevoegdheid en rechten van het personeel.....	59
2.2.4	Personeelsformatie.....	60
2.2.5	Overige personele aangelegenheden.....	61
2.3	Taakuitvoering.....	62
2.3.0	Algemeen.....	62
2.3.1	Raakvlakken met de maatschappelijke zorg.....	64
2.3.1.1	Openbare orde en veiligheid.....	64
2.3.1.2	Ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en openbare gezondheid.....	64
2.3.1.3	Kredietverlening.....	65
2.3.1.4	Belastingen.....	66
2.3.1.5	Sociale zekerheid en sociale voorzieningen.....	66

2.3.2	Maatschappelijk werkers.....	67
2.3.3	Maatschappelijk opbouwwerk.....	68
2.3.3.1	Internationaal kader.....	68
2.3.3.2	Nationaal, provinciaal en regionaal kader.....	71
2.3.3.3	Gemeentelijk-, stedelijk-, dorps-, wijk- en buurtkader.....	75
2.3.4	Maatschappelijke zorg voor verschillende groepen.....	77
2.3.4.01	Zieken en gehandicapten.....	77
2.3.4.02	Financieel zwakken.....	81
2.3.4.03	Werklozen.....	84
2.3.4.04	Bejaarden.....	84
2.3.4.05	Gezinnen.....	86
2.3.4.06	Volwassenen.....	90
2.3.4.07	Jongeren en kinderen.....	90
2.3.4.08	Beroepsbevolking in de primaire sector.....	92
2.3.4.09	Beroepsbevolking in de tertiaire sector.....	92
2.3.4.10	Migrerende (beroeps)bevolking.....	93
2.3.4.11	Maatschappelijk onaangepasten.....	94
2.3.4.11.0	Algemeen.....	94
2.3.4.11.1	Organisatie en personeelsbezetting van de zorg.....	95
2.3.4.11.2	Financiële steun.....	96
2.3.4.11.3	Verzorging en onderwijs.....	98
2.3.4.11.4	Commissies.....	98
2.3.4.11.5	Huisvesting in woningen.....	99
2.3.4.11.6	Huisvesting in gezinsoorden en internaten.....	100
2.3.4.11.7	Thuislozen.....	101
2.3.4.12	Door politieke, economische of natuurlijke gebeurtenissen getroffen (ex-)Nederlanders.....	102
2.3.4.12.1	In Nederland.....	102
2.3.4.12.1.1	Watersnoodslachtoffers.....	102
2.3.4.12.1.2	Oorlogsslachtoffers.....	104
2.3.4.12.2	In het buitenland.....	107
2.3.4.12.2.0	Algemeen.....	107
2.3.4.12.2.1	Nederlandse Antillen.....	107
2.3.4.12.2.2	Duitsland.....	108
2.3.4.12.2.3	Frankrijk.....	108
2.3.4.12.2.4	Indonesië.....	108
2.3.4.12.3	Komend uit het buitenland.....	112
2.3.4.12.3.0	Algemeen.....	112
2.3.4.12.3.1	Uit Indonesië.....	113
2.3.4.12.3.1.0	Algemeen.....	113
2.3.4.12.3.1.1	Transport.....	114
2.3.4.12.3.1.2	Opvang en integratie.....	115
2.3.4.12.3.2	Uit Nieuw-Guinea.....	120
2.3.4.12.3.3	Uit Brazilië.....	120
2.3.4.12.3.4	Migratie via Nederland naar elders.....	120
2.3.4.13	Vreemdelingen.....	121
2.3.4.13.0	Algemeen.....	121
2.3.4.13.1	Ambonezen.....	122
2.3.4.13.2	Hongaarse vluchtelingen.....	122
2.3.4.13.3	Jordaanse vluchtelingen.....	123
2.3.4.13.4	Buitenlandse werknemers.....	123
3.	Gedeponeerde archieven.....	124
3.1	Commissies en werkgroepen.....	124
3.2	Stichting Maatschappelijk Werk ten Plattelande (SMWTP).....	127
4.	Documentatie.....	129

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Ministerie van Maatschappelijk Werk

Periodisering:

archiefvorming: 1952-1965

oudste stuk - jongste stuk: 1936-1970

Archiefbloknummer:

X23931

Omvang:

1246 inventarisnummer(s)33,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Ministerie van Maatschappelijk Werk (1952-1965)

Commissariaat van Ambonezenzorg

Adviescommissie Ambonezen

Adviescommissie voor de Culturele en Sociale Zorg en Voorlichting ten behoeve van Ambonezen

Commissie Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië

Commissie van Maatschappelijke Aangelegenheden Nederlanders in Indonesië

Coördinatie-Commissie voor Grepatrieerden

Gemengde Nederlands-Ambonese Commissie van Bijstand

Stichting Maatschappelijk Werk ten Plattelande (SMWTP)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Met de oprichting van het Ministerie van Maatschappelijk Werk werd de ontwikkeling van overheidsbeleid op het gebied van maatschappelijk werk en welzijn in gang gezet. De taken van het nieuwe ministerie kunnen onder drie noemers worden gebracht: maatschappelijke zorg (materiële bijstand), maatschappelijk werk (immateriële bijstand) en taken met betrekking tot Indonesië. Eén van de ministers was Marga Klompé, de eerste vrouwelijke minister van Nederland; onder haar bewind kwam de Algemene Bijstandswet tot stand. Het archief bevat, naast de stukken betreffende organisatie en personeel, voornamelijk stukken die betrekking hebben op de taakuitoefening. Hiertoe kunnen onder meer gerekend worden: het doen van sociaal onderzoek, maatschappelijk opbouwwerk in stad en op platteland, zorg voor vluchtelingen, buitenlandse werknemers en woonwagenbewoners, maatschappelijk werk ten aanzien van maatschappelijk onaanangepasten, bejaarden en ongehuwde moeders. Daarnaast hulp aan door politieke, economische of natuurlijke gebeurtenissen getroffen, zoals slachtoffers van de Watersnoodramp in 1953, oorlogsslachtoffers en vluchtelingen na de Hongaarse opstand in 1956. De taken met betrekking tot Indonesië waren, na de soevereiniteitsoverdracht in 1949: zorg voor

ex-militairen van het voormalige KNIL (bekend onder de naam Ambonezen), die - aanvankelijk tijdelijk - naar Nederland waren gekomen, en voor degenen, in het bezit van de Nederlandse nationaliteit, die in de periode 1953-1961 ten gevolge van de repatriëring uit Indonesië naar Nederland kwamen.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Deels openbaar, deels beperkt openbaar (A).

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Ministerie van Maatschappelijk Werk, nummer toegang 2.27.02, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Maatschappelijk Werk, 2.27.02, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

A. OPRICHTING VAN HET MINISTERIE VAN MAATSCHAPPELIJK WERK

Toen in 1952 de kabinetsformateur dr. L.J.M. Beel besloot voor te stellen om het aantal ministeries met één uit te breiden, had hij de keuze uit verschillende mogelijkheden. Aanvankelijk werd geijverd voor oprichting van een Ministerie van Middenstandszaken en een van Volksgezondheid en Maatschappelijke Aangelegenheden. Hij kwam echter met een ander voorstel: de oprichting van een Ministerie van Maatschappelijk Werk.

De oprichting van het Ministerie van Maatschappelijk Werk accentueerde dat de rijksoverheid verantwoordelijkheid wenste te nemen voor de ontwikkeling van het maatschappelijk werk in Nederland. Dit werk lag voornamelijk in particuliere handen en de subsidies die door de verschillende overheden verstrekt werden, droegen een incidenteel karakter. Dat de regering zich door oprichting van het Ministerie van Maatschappelijk Werk er voor uitsprak om op dit terrein een overheidsbeleid tot ontwikkeling te brengen, is op zichzelf van meer betekenis dan de concrete toewijzing van taken, die in 1952 heeft plaatsgevonden. Dit is op zich niet zo verwonderlijk, omdat de inhoud van vele van deze taken nog weinig duidelijk was of soms zelfs nog niet bekend. Men stond voor een nieuw, nog te verkennen terrein.

Het Ministerie van Maatschappelijk Werk werd ingesteld bij koninklijk besluit van 1 september 1952, Stbl. 460 en opgeheven bij koninklijk besluit van 14 april 1965. Taakopvolger van het Ministerie van Maatschappelijk Werk werd het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk. Van 1 september tot 9 september 1952 trad prof.dr. L.J.M. Beel als interim-minister van Maatschappelijk Werk op. Op laatstgenoemde datum werd mr. F.J.F.M. van Thiel door H.M. de Koningin als zodanig benoemd.

Opeenvolgende ministers van Maatschappelijk Werk

1952	Prof. dr. L.J.M. Beel
1952-1956	Mr. F.J.F.M. van Thiel
1956-1963	Dr. M.A.M. Klompé
1963-1965	Drs. J.F. Schouwenaar-Franssen

B. ORGANISATIE VAN HET MINISTERIE VAN MAATSCHAPPELIJK WERK

Op 24 december 1952 stelde minister van Thiel de eerste organisatiebeschikking vast. Er was voorzien in 13 afdelingen, rechtstreeks ressorterende onder de secretaris-generaal. Centralisatie was in de eerste tijd noodzakelijk om het samengroeien te bevorderen. In januari 1953 werd het gebouw Binnenhof 7 te Den Haag in gebruik genomen. De algemeen bestaande huisvestingsmoeilijkheden hadden tot gevolg, dat het departement over 9 gebouwen werd verspreid.

Op 11 februari 1953 werd de eerste begroting aan de Staten-Generaal aangeboden. 'Voor de uitgaven', aldus de Memorie van Toelichting, 'is een zo juist mogelijke raming opgesteld, waarbij zich de moeilijkheid voordeed, dat voor het geheel geen ervaringscijfers van vorige dienstjaren ter beschikking stonden'.

Het organisatieschema van 24 december 1952 had uiteraard een voorlopig karakter. Bij ministerieel besluit van 24 september 1954 kwam een ingrijpende reorganisatie tot stand, welke enerzijds het maatschappelijk werk, anderzijds de maatschappelijke zorg onder twee hoofdafdelingen samenbracht. Deze organisatielijn, welke zich richtte op concentratie van respectievelijk de materiële en de immateriële hulpverlening, is in latere jaren verder doorgetrokken.

De totale personeelsbezetting, die in de eerste begroting was geraamd op 715 personen, bedroeg op 31 januari 1957 met 1301 en was gedaald tot 853 op 30 juni 1964.

De werkelijke uitgaven van het departement

jaar	bedrag in guldens
1953	73.008.000,-
1958	161.491.000,-
1961	131.690,000,-
1965	202.094.150,- (raming)

Oorzaak voor deze fluctuaties was o.a. de soevereiniteitsoverdracht aan de Republiek Indonesië.¹

C. TAKEN VAN HET MINISTERIE VAN MAATSCHAPPELIJK WERK

I. ALGEMEEN

Aan het nieuwe ministerie waren taken toegewezen, welke tevoren werden behartigd door de Ministeries van Binnenlandse Zaken, van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen. Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken was overgekomen al hetgeen daar geschiedde op het terrein van de maatschappelijke zorg. Hiertoe behoorde de herziening van de Armenwet; verder een aantal bijstandsregelingen voor bepaalde groepen. De bijstandsregelingen, welke onder het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid ressorteerden, bleven daar. Wel kwam over hetgeen op laatstgenoemd ministerie (afdeling Sociale Bijstand) plaats vond op het terrein van het maatschappelijk werk. Hiertoe werd o.a. gerekend de bemoeienis met de gezinsverzorging, de provinciale stichtingen voor maatschappelijk werk (opbouworganen) en het welzijnswerk ten plattelande. Voor het overige deel verkeerde veel van dit werk nog slechts in een eerste ontwikkelingsfase. Daarnaast bleven verschillende activiteiten op het gebied van maatschappelijk werk ressorteren onder andere ministeries, wat een verkniptheid in taken en tevens een beperking van taken inhield voor het nieuw ingestelde Ministerie van Maatschappelijk Werk. Overleg en samenwerking tussen de ministeries was dan ook nodig. Aanvankelijk werden de taken, komend van bovengenoemde ministeries, op de betreffende ministeries verricht in verband met de al eerder genoemde huisvestingsproblemen. De betrokken ambtenaren vonden daar huisvesting en deelden in de service van de diverse ondersteunende afdelingen. Een eerste taak was dan ook om de verschillende delen samen te voegen in een eigen departementale omringing.

De taken konden vrijwel onder drie noemers worden gebracht: Indonesië, maatschappelijke zorg (materiële bijstand) en maatschappelijk werk (immateriële bijstand). De taken met betrekking tot Indonesië waren duidelijk afgepaald, maar lagen gekompliceerd. De zorg voor de Ambonezen, die tevoren onder drie departementen ressorteerde, was tot een urgent vraagstuk geworden, omdat hun tijdelijk geacht verblijf in Nederland zich rekte. Ten aanzien van de zorg voor Nederlanders in

¹ Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 16.

Indonesië begonnen de eerste moeilijkheden in de verhoudingen der beide landen zich te doen gelden. Door het snel groeiend aantal gerepatrieerden werd de verzorging en opvang van deze groepering steeds problematischer.

Aanvankelijk vroegen de taken, welke verband hielden met Indonesië, de meeste aandacht. De watersnoodramp 1953, de vluchtelingenstroom na de Hongaarse opstand in 1956, de totale en onmiddellijke uitzetting van de Nederlanders uit Indonesië in 1957, al deze gebeurtenissen stelden het nieuwe ministerie voor vele problemen. Nadat de Staatscommissie Vervanging Armenwet 1954 haar eindrapport had uitgebracht, had tussen alle bedrijvigheid door een diepgaande bezinning plaats op de gehele problematiek van de bijstandsverlening, welke geleid heeft tot een ontwerp Algemene Bijstandswet dat op 8 augustus 1962 aan de Staten-Generaal werd aangeboden.

Intussen zocht het ministerie ook zijn weg in de onoverzichtelijke en vaak nog onbekende terreinen van het individueel maatschappelijk werk, het sociaal onderzoek en het maatschappelijk opbouwwerk. Eveneens kwam in de loop der jaren een reeks subsidieregelingen tot stand welke, behalve dat zij de noodzakelijke middelen ter beschikking stelden, tevens beleidslijnen aangaven voor verdere ontwikkelingen. Talrijke publicaties verschenen waarin voorlichting werd gegeven over allerhande zaken. Vanuit al deze activiteiten ging een sterke stimulans uit ten gunste van algehele heroriëntering ten aanzien van inhoud en organisatiestructuur van het maatschappelijk werk in Nederland. Maatschappelijk werk bleef een noodzakelijke voorwaarde voor een zo goed mogelijk functionerende samenleving en zal dat ook blijven. Begin jaren zestig, toen de problemen rond Indonesië minder de aandacht gingen vragen en andere activiteiten van dit ministerie meer naar buiten begonnen te treden, nam evenredig de publieke belangstelling toe.

Samenvattend kunnen als belangrijkste activiteiten van het nieuwe ministerie worden genoemd:

- ontwikkeling van het subsidiebeleid, waardoor het algemeen maatschappelijk werk de talrijke nieuwe plaatselijke en regionale instellingen van het kerkelijk en particulier initiatief wezenlijk tot ontwikkeling en verdere integratie kon brengen;
- de intensivering van het maatschappelijk opbouwwerk in de ontwikkelingsgebieden;
- tal van onderzoeken, welke in veel gevallen hebben geleid tot het steunen van belangrijk geachte initiatieven, die nog in een experimenteel stadium verkeerden;
- maatregelen ter bevordering van de asocialiteitsbestrijding;
- bevordering van een goede beroepsuitoefening in het maatschappelijk werk o.a. door het subsidiebeleid.

Van andere ministeries zijn in 1952 de volgende taken overgenomen:

Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, Afdeling Maatschappelijke Zorg I

1. Toepassing Armenwet, Pandhuiswet en Geldschietterswet.
2. Bureau Organisatie Hulpverlening aan Nederlanders in het Buitenland.

Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, Afdeling Maatschappelijke Zorg II

1. Bureau Verdeling Woonruimte.
2. Bureau Hulpverlening Oorlogsslachtoffers.
3. Dienst van Maatschappelijke Zorg.
4. Toepassing woonruimtetwet 1947.
5. Toepassing van regelingen voor oorlogsslachtoffers, evacués uit Indonesië, gerepatrieerden en de tijdelijk naar Nederland overgebrachte Ambonezen.
6. Toepassing Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945.
7. Contact met kerkelijke en particuliere organisaties, welke hulp aan oorlogsslachtoffers beogen.
8. Toepassing Wet Huisvesting Gerepatrieerden 1950.
9. Exploitatie opvangcentra.

10. Alle aangelegenheden, liggende op het terrein van de maatschappelijke zorg, voortvloeiend uit de Armenwet.
11. Het woonwagenvraagstuk
12. De asocialenzorg.

Van het Ministerie van Sociale Zaken, Afdeling Sociale Bijstand

1. Alle bijstand van overheidswege aan en bevordering van particuliere en kerkelijke sociale arbeid.
2. Maatschappelijk werk ten plattenlande en in de steden.
3. Gezinsverzorging en gezinsvoorlichting.
4. Maatschappelijk werk ten behoeve van blinden en andere mindervaliden, voor ontheemden, voor bejaarden en buurthuiswerk.
5. Maatschappelijk opbouwwerk.
6. Werkzaamheden van internationale aard.
7. Bemoeiingen met buitenlandse hulpverlening.
8. Uitzending van social welfare fellows en advisors.

Van het Ministerie voor Uniezaken en Overzeese Rijksdelen

- De behartiging van de sociale belangen van uit Indonesië gerepatrieerde Nederlanders en van Nederlandse particuliere werknemers in Indonesië.

II. INDIVIDUEEL EN ALGEMEEN MAATSCHAPPELIJK WERK

Het ministerie maakte een eerste onderscheid tussen taken op het gebied van de financiële bijstand, toen nog Maatschappelijke Zorg genoemd en taken op het terrein van het Individueel Maatschappelijk Werk, terwijl ook steeds meer aandacht ontstond voor opbouwwerk. In 1954 kwam dan ook een zelfstandige afdeling Individueel Maatschappelijk Werk tot stand. Tot dan toe was het Individueel Maatschappelijk Werk verspreid over verschillende afdelingen. Dit werk concentreerde zich vooral op het maatschappelijk werk ten plattenlande en de gezinsverzorging. Zowel bij de financiële bijstand als bij het Individueel Maatschappelijk Werk bleek steeds weer dat de moeilijkheden van de mens in de samenleving een gevolg waren van een combinatie van factoren, enerzijds gelegen in de maatschappelijke structuur, anderzijds in de persoonlijke mogelijkheden en de sociale situatie van de mens. Door veranderende inzichten werd de 'gunst' langzamerhand een 'recht'. Dit kwam onder meer tot uiting in de Algemene Bijstandswet.

Zoals uit bovenstaande blijkt, sprak men van Algemeen Maatschappelijk Werk en van Individueel Maatschappelijk Werk. Om bij het laatste te beginnen, het Individueel Maatschappelijk Werk (IMW) werd van oudsher verricht vanuit bepaalde situaties, b.v. vanuit de situatie van het kind (kinderbescherming), de woonsituatie (woninginspectie), de arbeidssituatie (bedrijfsmaatschappelijk werk), bejaarden (bejaardenzorg) en het gezin (gezinszorg). Het IMW begrensde aldus zijn werkterrein en was in die zin gespecialiseerd maatschappelijk werk.

Het Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) daarentegen had een algemene functie en bestreek dan ook een groot terrein. Het AMW ging uit van een algemene benadering van de bestaande problemen, daarnaast werkte men ook preventief. Het AMW hield zich vooral bezig met sociaal onderzoek, planning, methodieken, subsidiebeleid e.d. en onderhield contact met de talrijke gespecialiseerde instellingen aan welke het de taken overgaf of waarmee werd samengewerkt. Het AMW speelde dus in het IMW een belangrijke centrale en verbindende rol. Binnen dit AMW nam het Maatschappelijk Opbouwwerk ook een belangrijke plaats in. Dit Opbouwwerk richtte zijn activiteiten vooral op de beïnvloeding van de vormgeving aan de sociale omgeving. Door middel van sociaal onderzoek probeerde men inzicht te krijgen in de typen van lokale en regionale samenlevingen. Daarnaast richtte het Opbouwwerk zich in eerste instantie op diverse groeperingen in de samenleving. Zo introduceerde zij b.v. het heropvoedingswerk ten behoeve van

probleemgezinnen en het woonwagewerk. Interdepartementaal en internationaal overleg vormde eveneens een belangrijk onderdeel van de taken van het AMW. Deze activiteiten zouden uiteindelijk uitgroeien en leiden tot het instellen van zelfstandige afdelingen.²

III. OVERHEID EN PARTICULIER INITIATIEF

Een taakverdeling tussen overheid en particulier initiatief zou men als volgt kunnen omschrijven:

- de overheidszorg lag voornamelijk op het gebied van bevrediging van algemeen erkende en aanvaarde levensbehoeften;
- het particulier initiatief verrichtte vooral pionierswerk en deed alles wat de overheid niet deed, maar toch noodzakelijk was uit oogpunt van sociale dienstverlening.

Vaak werd veel werk dat begonnen was vanuit het particulier initiatief later overgenomen door de overheid. Het particulier initiatief was en is vaak ideologisch van karakter en beperkt zich tot bepaalde groepen.

De overheid had en heeft buiten de haar bij de wet gegeven algemene bestuursbevoegdheden geen andere taak dan de behartiging van het algemeen welzijn, met andere woorden: de overheid beperkt, coördineert, bundelt, bevordert, steunt en geeft leiding aan de particuliere en kerkelijke initiatieven.

D. TAKEN EN WERKZAAMHEDEN VAN DE AFDELINGEN VAN HET MINISTERIE

I. ALGEMEEN

Toen in september 1952 het nieuwe ministerie was opgericht, was er uiteraard nog niet direct sprake van een organisatiestructuur. Afdelingen moesten nog hun terrein afbakenen en de vele taken moesten nog ondergebracht worden bij deze op te richten afdelingen. In de Staatsalmanak van 1952 werd dan ook slechts een overzicht gegeven van de taken welke van de drie eerder genoemde ministeries bij het Ministerie van Maatschappelijk Werk waren ondergebracht. In dit overzicht werden verder genoemd als aparte onderdelen de Maatschappelijke Zorg en de diverse instellingen welke onder dit ministerie ressorteerden. Onder de Maatschappelijke Zorg vielen de Algemene Armencommissie, de Sociale Raden en de Commissie van Advies en Bijstand bedoeld in paragraaf 5 van de Geldschieterswet. Onder de instellingen werden gerekend de Maatschappij van Weldadigheid, het Nationaal Fonds voor Bijzondere Noden, het Voorzieningsfonds Kunstenaars, de Provinciale Opbouworganen voor Maatschappelijk Werk, de Centrale Raad voor de Gezinsverzorging en de Landelijke Organen op het gebied van het Gezinsverzorgingswerk.

In 1953 echter was de organisatie uitgegroeid tot een volwaardig ministerie zoals eerder beschreven. In 1954 onderging de organisatiestructuur nogmaals een verandering welke zou blijven bestaan tot 1963. Twee hoofdafdelingen werden ingesteld:

- a. de Hoofdafdeling Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Opbouwwerk
- b. de Hoofdafdeling Maatschappelijke Voorzieningen.

De onder a. ressorterende afdelingen waren Onderzoek en Maatschappelijk Opbouwwerk, Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Werk ten behoeve van Probleemgezinnen.

De onder b. ressorterende afdelingen waren Algemene Maatschappelijke Zorg, Bijzondere Maatschappelijke Zorg en Gezinsvoorzieningen. Deze laatste werd in 1960 omgedoopt in Afdeling Woonruimte en Andere Zaken. Naast deze hoofdafdelingen zal nog worden ingegaan op de afdelingen Internationale Betrekkingen, Landelijk Contact en het Commissariaat Ambonezenzorg.

² Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

Hieronder volgt een overzicht van de taken en werkzaamheden van genoemde afdelingen, welke een beleidstaak hebben, die specifiek is voor dit ministerie.³

II. HOOFDAFDELING INDIVIDUEEL MAATSCHAPPELIJK WERK EN MAATSCHAPPELIJK OPBOUWWERK

1. AFDELING ONDERZOEK EN MAATSCHAPPELIJK OPBOUWWERK

Taak: Het bevorderen van een sociaal onderzoek en de sociale planning

alsmede coördinatie van deze. Het bevorderen van het maatschappelijke opbouwwerk in stad en platteland mede ten behoeve van vluchtelingen, woonwagengewoners, thuislozen en andere groepen. Het bevorderen van de dorps- en wijkcentra en het buurtwerk, mede met het oog op de sociale wijkopbouw. De werkzaamheden met betrekking tot het maatschappelijk werk ten behoeve van de binnenlandse migratie en het welzijn ten plattelande. Het onderhouden van contact met de coördinatieorganen waaronder de provinciale stichtingen voor maatschappelijk werk en de Sociale Raden. Het bevorderen van de uitvoering van sociale plannen ten behoeve van de ontwikkelingsgebieden, gebieden met bijzondere achterstand alsmede industriecentra en andere gebieden met sociale structuurveranderingen en het secretariaat van de Interdepartementale Commissie voor de Ontwikkelingsgebieden. De werkzaamheden voortvloeiende uit de Nederlandse medewerking aan de arbeid van de Verenigde Naties en haar gespecialiseerde organisatie op het terrein van het maatschappelijk werk en daaraan verwante sociale arbeid, waaronder behartiging van het secretariaat van het Werkcomité Internationale Sociale Bijstand. De zorg voor literatuur, documentatie en bibliotheek.

1.1 ONDERAFDELING STUDIE, PLANNING EN DOCUMENTATIE

Het zich welbevinden van een persoon of bevolkingsgroep is niet alleen afhankelijk van de eigen krachtsinspanning. Ook de verhouding tot de omgeving en de structuur van de samenleving zelf zijn hierop van invloed. Door de ontwikkeling van de sociale wetenschappen werd in de laatste decennia het inzicht in het functioneren van de samenleving verbeterd. Resultaten van deze sociale onderzoeken tonen aan, welke invloed een bepaalde sociale omgeving op het zich welbevinden van de mens kan hebben. In verschillende landen werden daarom werkzaamheden tot ontwikkeling gebracht, die zich richtten op de verkenning en beïnvloeding van de sociale omgeving, waarin de enkeling dagelijks verkeerde. Met name was dit het geval in de Angelsaksische landen. Begrippen als: sociaal welfare-research, sociaal groupwork, community organisation en social planning zijn daaruit afkomstig. Door deze activiteiten werd het mogelijk preventief te gaan werken ten behoeve van het maatschappelijk welzijn van de mens of een bepaalde groep. Het Ministerie van Maatschappelijk Werk bracht dankzij deze studies en in nauw overleg met diverse andere organisaties vele werkzaamheden tot stand, die voor verkenning van en vormgeving aan de lokale of regionale samenleving van groot belang zijn gebleken.

De functie van het ministerie op het terrein van het wetenschappelijk onderzoek van sociologische en sociaal-psychologische aard was tweeledig. Enerzijds diende ervoor gezorgd te worden dat beleidsvraagstukken, die wetenschappelijk onderzoek en inzicht behoeften, hiervoor werden opengesteld. Anderzijds moest worden bevorderd dat de sociale wetenschappen belang gingen stellen in deze vraagstukken en voor het beleid bruikbare resultaten opleverden.

Talrijke onderzoeken, waartoe derden het initiatief namen en welke van praktisch belang waren voor het arbeidsterrein van het ministerie, werden (mede) gefinancierd, terwijl vele eigen initiatieven werden genomen en opdrachten hietoe werden verstrekt aan personen of onderzoeksinstituten. Er zijn drie onderzoekscategorieën te onderscheiden:

³ Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

- Onderzoek van groepen die met bijzondere maatschappelijke moeilijkheden te kampen hebben, zoals bejaarden, vluchtelingen, woonwagenbewoners, gepatrieerden e.a.
- Onderzoek dat betrekking heeft op bijzondere verschijnselen in de samenleving, zoals ingrijpende maatschappelijke structuurveranderingen en de sociale gevolgen daarvan. Het achterblijvende platteland, nieuwe woonwijken etc. worden hieronder gerangschikt.
- Onderzoek dat zich richt op de activiteiten van maatschappelijk werk en het maatschappelijk opbouwwerk zelf. Dit betreft bij voorbeeld onderzoek van de gebruikte methoden en de resultaten daarvan.

Apart vermeld dienen te worden de werkzaamheden van de Commissie Onderzoek Maatschappelijk Werk. Deze is gegroeid uit de Wetenschappelijke Adviescommissie van het ministerie, die reeds in 1953 werd opgericht. Zij fungeerde onder gezamenlijke auspiciën van het ministerie en van de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk. Het secretariaat berustte bij het ministerie. Deze commissie gaf o.a. voorlichtingsbulletins uit. Naast onderzoek hield deze afdeling zich tevens bezig met planning. Men zou kunnen zeggen dat de start van de sociale planning in Nederland samenviel met de oprichting van het ministerie. Voor die tijd is wel verspreid enig werk verricht in dit vlak, doch de sociale planning vond als zelfstandige functie eerst erkenning toen het ministerie hieraan vorm begon te geven en coördinerend ging optreden. Een vruchtbaar terrein boden de 9 ontwikkelingsgebieden. Deze waren in 1949 en 1950 op grond van economische criteria aangewezen en hiermee had het regionale industrialisatiebeleid van de regering zijn intrede gedaan. Dit beleid was aanvankelijk economisch gericht.

In 1953 echter werd naar aanleiding van de vierde Industrialisatienota de Interdepartementale Commissie voor de Ontwikkelingsgebieden in het leven geroepen. Deze commissie kreeg tot taak de regering te adviseren over de sociale planning in de betrokken gebieden. De sociale planning voor de ontwikkelings- en probleemgebieden was er van het begin af aan op gericht om met inschakeling van de bevolking zelf de sociale ontwikkeling van de gebieden systematisch te bevorderen. In iedere betrokken provincie werd daartoe een plancommissie ingesteld, waarin naast vertegenwoordigers van provinciale en gemeentelijke overheden, afgevaardigden van diverse organisaties, deskundigen en informele leiders uit het gebied zitting hadden. De plancommissie kreeg als taak om een samenhangend geheel van maatregelen voor te stellen op maatschappelijk, cultureel en hygiënisch terrein en de systematische uitvoering daarvan te bevorderen. Daarnaast werd voorlichting van de bevolking zeer belangrijk geacht. Zij geschiedde door middel van pers, voorlichtingsavonden, discussiegroepen, streekdagen, films en ook het streekzelfonderzoek dient hierbij vermeld te worden. Tenslotte hield deze afdeling zich bezig met de verzorging van de studie- en beheersdocumentatie alsmede met de bibliotheek van het ministerie.⁴

1.2 ONDERAFDELING OPBOUWWERK

Na de Tweede Wereldoorlog deden zich vele dynamische veranderingen voor in de maatschappij. Het zich bewust worden van veranderende omstandigheden was nu de taak van het opbouwwerk. Hierbij richtte men zich zowel op groepen als op individuen. Het Maatschappelijk Opbouwwerk omvatte een aantal werkvormen van het Maatschappelijk Werk. Financiële waarborgen alleen waren hierbij niet voldoende. Bijvoorbeeld: een wettelijke werkloosheidsuitkering helpt financieel doch niet geestelijk. Een uitkering op grond van de Algemene Ouderdomswet helpt financieel, maar gaat geen vereenzaming van de gepensioneerde mens tegen. Materiële vooruitgang welke veel migranten ervoeren, had niet automatisch tot gevolg dat men zich thuisvoelde in een woonwijk. Belangrijke vormen van Maatschappelijk Opbouwwerk zijn b.v. dan ook buurtwerk en het sociale groepswerk. Hierbij deed zij vooral een beroep op organisaties en instellingen, zoals dorps- en wijkcentra en regionale welzijnsstichtingen. Daarnaast besteedde het Maatschappelijk Opbouwwerk aandacht aan bepaalde groepen die - vaak als gevolg van een bijzondere sociale

4 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

structuur - te zeer apart kwamen te staan van de omringende samenleving, zoals migranten, gerepatrieerden, vluchtelingen, thuislozen, woonwagenbewoners e.a. te meer daar de samenleving deze groepen vaak ervoer als 'vreemde elementen'⁵.

1.2.1 Contact met de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk

In 1953 waren er reeds enige levensbeschouwelijke overkoepelende organisaties aanwezig, die een ontmoetingspunt hadden met elkaar en met anderen in de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk. Deze vereniging werd in 1957 gereorganiseerd en kreeg toen de naam Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk. Deze raad was te beschouwen als een samenbundeling van vele particuliere en kerkelijke organisaties die zich met bepaalde activiteiten van maatschappelijk werk bezig hielden en bood daardoor mogelijkheid van onderling overleg, het gezamenlijk in studie nemen van bepaalde onderwerpen, het optreden als gesprekspartner voor de overheid e.a. Het ministerie onderhield met de raad een veelvuldig contact en verschillende activiteiten werden gezamenlijk uitgevoerd. De raad ontving dan ook jaarlijks een bijdrage van het ministerie⁶.

5 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

6 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

Investeringsubsidies dorps- en wijkcentra en buurthuizen 1952-1962
(incl. ontw.- en probleemgebieden)

1.2.2 Contact met de organen van samenwerking

In 1955 kwamen richtlijnen tot stand voor de subsidiëring van organen van samenwerking op levensbeschouwelijke of algemene grondslag. Zij stelden een nieuw subsidiesysteem in, het zgn. werkeenhedenstelsel, waarbij gesubsidieerd werd in een van te voren overeengekomen en voor uitbreiding vatbare staf van functionarissen. Doel was het bevorderen van een daadwerkelijke

samenwerking tussen de vaak zeer vele organisaties die landelijk, provinciaal of plaatselijk maatschappelijk werk verrichtten. Aan de functionarissen (directeuren en maatschappelijk werkadviseurs) werden ervarings- en opleidingseisen gesteld. De vorengenoemde richtlijnen werden in 1962 vervangen door een rijkssubsidieregeling. Medio 1962 kwamen 84 organen van samenwerking in aanmerking voor subsidiëring⁷.

1.2.3 Contact met provinciale opbouworganen

De provinciale opbouworganen waren, ieder in zijn gewest, centra waar de gedachten, inzichten en voornemens van tal van instellingen op maatschappelijk terrein elkaar troffen. Ook de provinciale besturen hadden daarin hun vertegenwoordigers, evenals de maatschappelijke werkorganisaties, de vakverenigingen en de agrarische organisaties. Het provinciaal opbouworgaan stond zowel ten dienste van het particulier initiatief als ook van het provinciaal bestuur en de gemeentebesturen. Het verleende adviezen over sociale en culturele voorzieningen; de mogelijkheden van samenwerking en andere onderwerpen. Het verrichtte op eigen initiatief of in opdracht onderzoeken welke betrekking hadden op bepaalde facetten van het maatschappelijk leven, zoals de behoefte aan een buurthuis etc. De rijkssubsidie bedroeg in 1962 45% in de kosten van de voor elk orgaan overeengekomen werkeenheden⁸.

1.2.4 Contact met welzijnsstichtingen

Aan de ontwikkelingen welke plaatsvonden in de niet-stedelijke gebieden besteedde het ministerie bijzondere aandacht. Vele plattelandsgebieden zagen in kort tijdsbestek hun vertrouwde karakter verloren gaan. Vele industrieën vestigden zich in deze streken, daarbij gestimuleerd door economisch-financiële faciliteiten van regeringswege. Ruilverkavelingen, nieuwe wegen en streekverbeteringen brachten voor tal van agrariërs een grote ommekeer teweeg. Weer andere gebieden dreigden in een achterstandssituatie te belanden. De term 'gebieden met bijzondere structuurveranderingen' werd hierop dan ook van toepassing. De ervaring leerde dat verhoging van welvaart niet automatisch een vermeerdering van welzijn tot gevolg had.

In deze periode ontstonden dan ook tientallen stichtingen die als onderdeel van een bredere doelstelling het maatschappelijk welzijn beoogden, de zgn. welzijnsstichtingen. Zij streefden naar maatschappelijke opbouw van een bepaalde streek. Groepswerkactiviteiten, maatschappelijk werk, zelfonderzoek, beroepskeuze, verbetering woonsituatie, oprichting dorpscentra en wijkgebouwen, dit waren een aantal voorzieningen en activiteiten welke door de stichtingen werden gestimuleerd. Een subsidieregeling voor maatschappelijke opbouwwerken kwam in 1956 tot stand. Het overleg tussen stichtingen onderling en met het ministerie geschiedde via een landelijk contactorgaan, waarbij al deze stichtingen waren aangesloten (Afdeling Landelijk Contact)⁹.

1.2.5 Contact met organen voor sociale wijkopbouw

Ook in steden werd gezocht naar vormen van samenwerking op maatschappelijk terrein. Vooral in oude stadswijken en grote nieuwe wijken ontstond behoefte aan accommodatie voor maatschappelijke en culturele ontplooiingsmogelijkheden. Actiegroepen en commissies, die zich ten doel stelden de wijken leefbaarder te maken door het tot stand brengen van materiële en immateriële voorzieningen, kregen in de loop der jaren een permanentere structuur door het

7 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

8 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

9 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

aannemen van een stichtingsvorm. Doelstelling was vooral het stimuleren van de bevolking om zelf tot activiteiten te komen. Ook deze opbouwstichtingen kwamen in aanmerking voor subsidie¹⁰.

1.2.6 Het buurtwerk

Toen het ministerie tot stand kwam, bestonden er reeds buurtwerkinstellingen. Het buurtwerk - opgevat als samenlevingshulp - bleek nauw verweven te zijn met activiteiten als bijzonder jeugd- en volksontwikkelingswerk. Overleg met het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen werd daardoor noodzakelijk. In 1959 kwam de Rijksregeling Subsidiëring Buurtwerk tot stand. Het doel van het buurtwerk werd hierin gesteld: het leveren van een bijdrage tot de opbouw van het maatschappelijke en culturele leven in samenlevingen en groepen. Daarbij werd gedacht aan dorpen, streken of stadswijken, die zelf óf een duidelijke maatschappelijke achterstand vertoonden óf aan ingrijpende veranderingen onderhevig waren, dan wel zich kenmerkten door een niet goed functioneren van het aanwezige kaderwerk van organisaties en leidende personen. Zowel voor mannen, vrouwen, opgroeiende jeugd en kinderen werden activiteiten ondernomen. Echter in de loop der tijd nam het jeugdwerk een steeds grotere plaats in, zodat uiteindelijk het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen ging meesubsidiëren¹¹.

1.2.7 Bemoeienis met de dorpscentra

De Stichting van Dorpscentra bood ruimte en accommodatie aan het plaatselijke verenigingsleven. Regelingen voor de subsidiëring van instellingen die zich ten doel stelden de oprichting, de exploitatie en het beheer van dorps- en wijkcentra dateerden van 1957¹².

1.2.8 Bemoeienis met de agrarisch-sociale voorlichting en het begeleidend maatschappelijk werk

Bij de opbouw van de samenleving en het bevorderen van een beter samenleven had de agrarisch-sociale voorlichting een eigen plaats. Sinds lang werd in deze sector voorlichting gegeven. Aanvankelijk van vaktechnische aard (b.v. ziektebestrijding en toepassing van kunstmest), welke door leraren van het landbouwonderwijs werd gegeven. Later bleek ook bedrijfs-economische voorlichting noodzakelijk. Dit werk werd behartigd door zowel het Ministerie van Maatschappelijk Werk als door het Ministerie van Landbouw en Visserij voor wat betreft de subsidiëring. De uitvoering van de voorlichting was in handen van agrarische vak- en standsorganisaties¹³.

1.2.9 Bemoeienis met de sociale aanpassing van bepaalde groepen

Behalve aan de opbouw van de samenleving in meer algemene zin besteedde het Ministerie van Maatschappelijk Werk nog in het bijzonder aandacht aan de sociale integratie van diverse groepen in deze samenleving, die enerzijds door bijzondere gebeurtenissen, anderzijds als gevolg van een 'ongewone' leefwijze in maatschappelijke moeilijkheden waren komen te verkeren. Tot eerstgenoemde categorie werden gerekend vluchtelingen, buitenlandse werknemers en emigranten; thuislozen en probleemgezinnen.

1.2.10 Zorg voor vluchtelingen

In de loop der jaren heeft Nederland aan vele vluchtelingen de mogelijkheid geboden een nieuw bestaan op te bouwen of - zover het bejaarden en invaliden betrof - hier te lande verzorgd te worden. Om aanpassing in de Nederlandse samenleving te bewerkstelligen werden plaatselijke, provinciale en landelijke comité's en instellingen ingesteld. Ter coördinatie van de werkzaamheden

¹⁰ Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

¹¹ Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

¹² Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

¹³ Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

werd in 1954 de Nederlandse Federatie voor Vluchtelingenhulp opgericht, waarbij het ministerie onder bepaalde voorwaarden aan de federatie en aan landelijke instellingen subsidie verleende. Zo kwamen eind 1956 ca. 3.000 Hongaarse vluchtelingen naar ons land als gevolg van de Russische interventie van 4 november 1956 in Hongarije. In verband hiermee werd de Regeling Hulpverlening Hongaarse Vluchtelingen vastgesteld. Deze regeling werd per 1 januari 1958 weer ingetrokken. Voor een kleine groep bleef nog enige nazorg nodig¹⁴.

1.2.11 Zorg voor buitenlandse werknemers

Het grote tekort aan arbeidskrachten eind jaren vijftig - begin jaren zestig deed de Nederlandse regering besluiten om werknemers uit het buitenland aan te trekken. Zo kwamen onder andere vele Italianen en Spanjaarden naar Nederland. Deze 'gastarbeiders' hadden er recht op dat hun welzijn hier te lande zoveel mogelijk werd bevorderd. Hiertoe werd op initiatief van het ministerie een werkgroep in het leven geroepen, die was samengesteld uit vertegenwoordigers van het Ministerie van Maatschappelijk Werk en van Sociale Zaken en Volksgezondheid, van de werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties en van instellingen van maatschappelijk werk. Verschillende centra werden opgericht, meestal met financiële steun van bedrijven, waarin de buitenlanders werkzaam waren en met subsidie van het Ministerie van Maatschappelijk Werk¹⁵.

1.2.12 Bemoeyenis met de binnenlandse migratie

Begin jaren zestig werd begonnen met de zgn. geleide jeugdmigratie. Er heerste grote werkloosheid op het platteland, reden waarom mensen (vooral jongeren) de gelegenheid geboden werd zich in de steden te vestigen, waar werk voorhanden was. Werkzaamheden door diverse organisaties en instellingen, welke zich met deze problematiek bezig hielden, werden financieel gesteund door het ministerie in de vorm van subsidieregelingen¹⁶.

1.2.13 Zorg voor woonwagenbewoners

In 1919 trad de eerste woonwagenwet in werking. Voordien was er nauwelijks sprake van overheidsbemoeyenis op dit terrein. Volstaan werd met het aanwijzen van een standplaats en dit geschiedde dan op gemeentelijk niveau. De woonwagenwet kwam voort uit een onderzoek dat was ingesteld op last van het Ministerie van Binnenlandse Zaken naar de overlast die deze bevolkingsgroep zou veroorzaken. Een regeling van hogerhand leek dan ook gerechtvaardigd, aangezien men veronderstelde dat deze groep een niet gering gevaar voor de volksgezondheid vormde in de vorm van overbrenging van besmettelijke ziekten. Kinderen groeiden op buiten iedere vorm van onderwijs en er zouden onzedelijke situaties bestaan. Dit alles, zo veronderstelde men, moest wel leiden tot bedelen, stropen en stelen. Een eerste wetsvoorstel kwam dan ook tot stand in 1912, gevolgd door de wet van 1918. In de loop der jaren bleek de werking van deze wet onvoldoende. Zij beoogde immers de woonwagenbewoners tot een behoorlijk maatschappelijk niveau te verheffen. Pas na de Tweede Wereldoorlog kwam deze groep goed in de belangstelling. Bij de totstandkoming van het Ministerie van Maatschappelijk Werk kwam de sociale kant van het woonwagenvraagstuk, voordien staande in de aandacht en bemoeyenissfeer van de Afdeling Maatschappelijke Zorg van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, onder dit ministerie. In 1954 werd te kennen gegeven dat aan een nadere wettelijke regeling vooraf diende te gaan een behoorlijke organisatie van het maatschappelijk werk in de kampen. In 1954 werd dan ook het Beraad Woonwagenwerk ingesteld en kreeg het particulier initiatief subsidie voor de werkzaamheden in deze. In 1957 werd vervolgens de Werkgroep Woonwagenwerk ingesteld. Uiteindelijk werd op 23 oktober 1957 een wetwijziging van kracht voor woonwagens en

14 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

15 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

16 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

In eerste instantie was men gericht op bescherming van de bevolking tegen deze groep, terwijl uiteindelijk de bemoeienis direct naar de woonwagenbevolking zelf uit ging. De benaderingswijze verloor haar juridisch-politionele karakter om plaats te maken voor de sociale kant van het woonwagenvraagstuk. Inmiddels was in 1955 het onderwijs aan woonwagen- en schipperskinderen onder de B.L.O.-regeling gebracht. In 1962 waren reeds 40 woonwagenkampen voorzien van een school voor lager onderwijs, waar onderwijs werd gegeven volgens een speciaal systeem. Deze activiteiten vonden plaats in samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, waarbij het onderwijs werd verzorgd door het Ministerie van O.K.W en het Ministerie van Maatschappelijk Werk in ieder kamp maatschappelijke werkers aanstelde voor maatschappelijk werk en maatschappelijke zorg, gezondheidszorg en geestelijke gezondheid.

17

1.2.14 Zorg voor thuislozen

Wat de thuislozen betreft bestond sinds 1953 een landelijke stichting, waarvan het bestuur werd gevormd door de directeuren van in ons land bestaande inrichtingen voor thuislozen. De Stichting Thuislozenzorg coördineerde het beleid van diverse inrichtingen. De stichting heeft een advies- en inlichtingenbureau en verzorgde een registratie van de zwervers. Naast subsidie aan de stichting opende het ministerie de mogelijkheid tot subsidiëring van vakkundige krachten bij de inrichtingen¹⁸.

2. AFDELING MAATSCHAPPELIJK WERK TEN BEHOEVE VAN PROBLEEMGEZINNEN

Tot de 'achterblijvers' in de samenleving rekende men de groep van de sociaal-onaangepaste gezinnen, welke steeds meer een randpositie in de maatschappij dreigde te gaan innemen. Onmaatschappelijkheid bleek een complex en bovendien een relatief begrip. Aanvankelijk werd deze onmaatschappelijkheid gezien als een huisvestingsprobleem. Echter na de Tweede Wereldoorlog kwam dit vraagstuk steeds meer in de belangstelling te staan.

Ressorteerde dit werk aanvankelijk onder de Afdeling Maatschappelijk Gezinswerk, al spoedig werd het werk van de onmaatschappelijkheidsbestrijding gebundeld onder één afzonderlijke afdeling, namelijk de Afdeling Maatschappelijk Werk ten behoeve van Probleemgezinnen. Deze afdeling bestond uit twee onderafdelingen:

- a. Gespecialiseerd Gezins- en Wijkwerk en
- b. Gezinssoorten en Internaten.

Onderafdeling a. behartigde de rijkstaak ten behoeve van de plaatselijke onmaatschappelijkheidsbestrijding, terwijl onderafdeling b. zich bezighield met de directe dagelijkse leiding van de re-educatieve taken in de gezinsoorten en internaten, de nevenwerkzaamheden om dit werk in de provincie mogelijk te maken, de organisatie, de methodiek, de administratie en de research. In 1955 werd uitvoering van deze werkzaamheden gedelegeerd aan een uitvoerend orgaan, het zgn. Contactorgaan, standplaats Zwolle. Het beleid en toezicht op de uitoefening bleef in handen van de Onderafdeling Gezinssoorten en Internaten.

Nadat men geconcludeerd had, dat deze gezinnen vaak met een veelheid van problemen te kampen hadden, welke in allerlei opzichten op het gezinsleven en op dat van de afzonderlijke leden invloed uitoefenden, besloot men dat hulpverlening in verschillende vormen gelijktijdig aangeboden diende te worden. De gezinsoorten boden dus de gelegenheid daar in te springen

17 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

18 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

waar de krachten van de plaatselijk werkzame instanties niet toereikend waren. Een officiële aanvraag tot plaatsing moest ingediend worden bij het Hoofd van het Provinciaal Bureau van het Departement van Maatschappelijk Werk.

De gezinsoorden lagen vaak geïsoleerd op het platteland. Voordeel was dat ze daardoor ver van hun eigen milieu aflagen; nadeel was dat door deze ligging vaak onvoldoende mogelijkheden aanwezig waren tot voorbereiding van de gezinnen op aanpassing in een bredere sociale omgeving. Vaak vatte zowel het gezin zelf als ook zeker hun omgeving plaatsing in een gezinsoord op als schande.

Voorwaarde voor opname was bereidheid tot re-educatie van de zijde van het gezin en bereidheid van de zijde van de gemeente tot een financiële bijdrage. Tevens diende de gemeente garant te staan voor huisvesting van het desbetreffende gezin na beëindiging van de opnameperiode.

In ieder gezinsoord konden tussen de 10 tot 18 gezinnen geplaatst worden. Ter begeleiding waren aanwezig: leidsters en maatschappelijk werkers, een sociaal ambtenaar, gezinsverzorgsters, jeugdleidsters, een kleuterleidster, een administratief beheerder en een beambte voor de huishoudelijke dienst. Tevens was er een sociale werkplaats verbonden aan de oorden.

Arbeidslabiele en onaangepaste mannen werden hier voorbereid op regels en verwachtingen van het bedrijfsleven, terwijl de vrouwen het bestieren van het huishouden werd bijgebracht door eerdergenoemde vakkrachten. Indien de verhouding tussen de familieleden erg slecht was, werden kinderen soms in een internaat ondergebracht. Deze internaten waren een soort dependance van de gezinsoorden. Intussen echter trad in toenemende mate het bezwaar naar voren dat door de geïsoleerde ligging van de woonoorden een onvoldoende binding bestond met de gemeenten van waaruit de gezinnen afkomstig waren en waarheen zij moesten terugkeren. Duidelijk was ook dat door de grote omvang van het probleem de oplossing daarvan allereerst in de gemeenten zelf zou moeten worden gevonden. In 1959 werd daarom besloten tot opheffing van de gezinsoorden en tot situering van het gehele werk in de gemeenten waar de gezinnen woonden.

Ondanks de vele aandacht, welke de gezinsoorden opeisten, was van meet af aan duidelijk dat het te voeren beleid mede gericht moest zijn op het stimuleren van het plaatselijk werk, dat ten behoeve van de sociaal en onaangepaste gezinnen werd verricht. In 1955 werden voor het werk ten behoeve van gezinnen, verblijvend in plaatselijke concentraties, richtlijnen voor de subsidiëring van het gespecialiseerd gezins- en wijkwerk vastgesteld. Ook kwam in dat jaar tot stand een rijksregeling tot subsidiëring van het maatschappelijk gezinswerk verricht door jeugdzorginstellingen. Deze arbeid richtte zich op onaangepaste gezinnen, welke niet in concentraties woonden en had vooral een preventieve inslag. In 1959 werden de eerder genoemde richtlijnen en rijksregeling samengebracht in één nieuwe Rijksregeling voor de Subsidiëring van het Bijzonder Gezins- en Wijkwerk.¹⁹

3. AFDELING INDIVIDUEEL MAATSCHAPPELIJK WERK

Taak: Het bevorderen van een doeltreffende organisatie, scholing en subsidiëring op het terrein van het maatschappelijk werk. Het bevorderen van het individueel maatschappelijk werk, gericht op het gezinsmilieu, waaronder adviesbureaus voor levens- en gezinsmoeilijkheden en gezinswerk in verband met de jeugd. De werkzaamheden met betrekking tot de Huishoudraad en de huishoudelijke en gezinsvoorlichting, waaronder het bevorderen van een doelmatige inkomstenbesteding en van andere vormen van preventief werk. Het bevorderen van het maatschappelijk werk ten behoeve van de minder-validen, bejaarden en bijzondere groepen.

¹⁹ Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

3.1 BEMOEIENIS MET DE BUREAUS VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIKHEDEN

Onder bovengenoemde bureaus werd verstaan gespecialiseerde bureaus, welke werkzaam waren ter individuele behandeling van conflicten, moeilijkheden en problemen op het gebied van huwelijk, gezinsleven of andere daarmee samenhangende levensvragen. Het werkterrein van deze bureaus omvatte een aantal elementen waarvan het maatschappelijke werk en de geestelijke gezondheidszorg de voornaamste waren. In het team namen psychiaters en gespecialiseerde maatschappelijk werkers dan ook een centrale plaats in. Een belangrijke bijdrage tot de ontwikkeling van deze bureaus werd geleverd door de Commissie van Contact en Advies, die in 1949 onder auspiciën van de Nationale Federatie voor Volksgezondheid werd ingesteld en waarin sedert 1957 ook een vertegenwoordiger van het Ministerie van Maatschappelijk Werk zitting had.

Het was met name deze commissie, die heeft aangedrongen op teamwork van verschillende deskundigen en die voorts opleidingseisen heeft voorgesteld voor de maatschappelijk werkers. Alleen psychiatrisch geschoolde maatschappelijk werkers of zij, die het diploma van een der voortgezette opleidingen bezaten, werden voor dit werk geschikt geacht. Voor 1955 werden de bureaus uitsluitend gesubsidieerd door het Praeventiefonds. Daarna verleende het Ministerie van Maatschappelijk Werk subsidie met een bijdrage hierin van het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid. In 1957 werden de subsidievoorwaarden vastgelegd in de Subsidieregeling voor de Bureaus voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden ²⁰.

3.2 ZORG VOOR GEHANDICAPTEN

Het maatschappelijk werk voor lichamelijk, zintuiglijk en geestelijk gehandicapten ontwikkelde zich in de loop der jaren tot een erkende sector naast de medische, arbeids- en onderwijssectoren. Na de periode, waarin het accent van de revalidatie vooral op de economische nuttigheid viel, werd als nieuw doel gesteld: het optimaal sociaal functioneren van de gehandicapte mens. Het maatschappelijk werk kon hierbij niet worden gemist. Het ministerie nam dan ook deel in werkzaamheden van de Raad voor Revalidatie, welke fungeerde als orgaan voor advies en overleg tussen overheid en particulier initiatief. In het werk ten behoeve van de gehandicapten nam ook de Nederlandse Centrale Vereniging voor Gebrekkigenzorg een belangrijke plaats in. Deze vereniging richtte zich vooral op voorlichting aan en stimulering van de bij haar aangesloten instellingen. De belangenbonden van gehandicapten kregen steeds meer betekenis. Zij ontwikkelden zich van verenigingen van lotgenoten die naar buiten optraden tot organen, die tevens actief werden door het organiseren van onderlinge hulp. Naast deze bonden van de gehandicapten zelf ontstonden ook nationale organisaties voor ouders van lichamelijk, maar vooral van geestelijk gehandicapte kinderen. Voor de volwassen blinden werd het maatschappelijk werk behartigd door de Stichting Algemene en Individuele Blindenbelangen waarin alle levensbeschouwelijke groeperingen samenwerkten.

Ook vanuit de blinden- en doveninstituten werd het maatschappelijk werk voor hen, die deze instituten hadden verlaten, ter hand genomen. Op overeenkomstige wijze als bij de nazorg voor blinden en doven traden aanvankelijk ten behoeve van zwakzinnigen de onderwijzers voor B.L.O., ook wel orthopedagogen genoemd, op. Ook hier had een volledige heroriëntering en reorganisatie plaats. In 1957 kwam een speciale Rijkssubsidieregeling Maatschappelijk Werk voor Zwakzinnigen tot stand. ²¹

20 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

21 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 51, 52, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 14-17, 19-21, 24, 26-29, 31, 32, 35-37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

3.3 ZORG VOOR BEJAARDEN

Het is nog niet zo lang geleden, dat de begrippen 'bejaard' en 'gebrekkelig' zo ongeveer als synoniem werden beschouwd. Geleidelijk aan echter zag men in, dat bejaard zijn niet gelijk gesteld kon worden met gehandicapt. Het is een levensperiode welke eigen eisen stelt en daardoor om eigen voorzieningen vraagt. Oriëntering bleek nodig om zodoende te komen tot een goede beleidsvorming. Het Ministerie van Maatschappelijk werk bleek daarom zeer geïnteresseerd in sociaal onderzoek en steunde dit door het verlenen van subsidie. In 1956 werd dan ook de onderafdeling bejaardenzorg ingesteld. In het algemeen bleek dat de bejaarden de voorkeur gaven om zelfstandig te blijven wonen. Slechts een klein gedeelte gaf de voorkeur aan huisvesting in een bejaardentehuis. Het ministerie stimuleerde deze ontwikkelingen met een experimentele subsidie. Daarnaast werd door gemeentebesturen in toenemende mate aandacht geschonken aan het zgn. 'open bejaardenwerk' in de vorm van het verstrekken van warme maaltijden, bezoeken, sociëteitswerk e.d. De landelijke instellingen op het terrein van de bejaardenzorg werkten samen in de Nederlandse Federatie voor Bejaardenzorg. Deze ontving subsidie van het Ministerie van Maatschappelijk Werk samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting en van Volksgezondheid en Bouwnijverheid.²²

3.4 ZORG VOOR ONGEHUWDE MOEDERS

Instellingen voor de opvang van ongehuwde moeders waren vooral eind jaren vijftig - begin jaren zestig sterk in opkomst. Zij beschikten over bevoegde maatschappelijk werkers. Beter dan voorheen kon nu de hulp worden afgestemd op wat voor deze ongehuwde moeder in haar situatie de meest aangewezen oplossing was. De hulp richtte zich steeds meer op zowel moeder als kind. Kenmerkend hierbij was de veranderende opvatting ten aanzien van het afstand doen van het kind. Subsidiering bepaalde zich aanvankelijk tot de doorgangstehuizen. De voorlopige Subsidieregeling Maatschappelijk Werk voor Ongehuwde Moeders, die in 1961 werd vastgesteld, ondersteunde en stimuleerde echter bovengenoemde ontwikkeling en stelde de instellingen, die de zorg voor deze moeders buiten de tehuizen behartigde, op de voorgrond.

Bepaalde factoren, b.v. de gecompliceerde situatie of de psychische gesteldheid van betrokkene, konden inschakeling van de psychiater of psycholoog nodig maken. In de subsidieregeling werd hiermee rekening gehouden.²³

3.5 BEMOEIENIS MET DE GEZINSVERZORGING

De gezinsverzorging stelde zich ten doel de moeder te vervangen in het gezin, voor zover deze tijdelijk haar taak niet kon vervullen. Dit geschiedde door gezinsverzorgsters, die de taak van de huisvrouw volledig overnamen en door gezinshelpsters, die assistentie van huishoudelijke aard verleenden. In 1952 was dit werk, dat voordien ressorteerde onder het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid, in omvang en organisatievorm reeds vrij sterk ontwikkeld. De 5 toen al bestaande Landelijke Organen op Levensbeschouwelijke Grondslag hadden een ontmoetingspunt in de Centrale Raad voor de Gezinsverzorging. In de loop der jaren werd dit instituut verder uitgebouwd. In 1953 werd subsidie mogelijk gemaakt ten behoeve van aan de instellingen verbonden leidsters, die een maatschappelijkwerk-opleiding hadden genoten. In 1954 kwamen richtlijnen tot stand voor de financiering van de gezinsverzorging en de bijzondere huishoudelijke hulp ten behoeve van gepatrieerden. In 1955 werd met de Subsidieregeling Gezinsverzorging en Gezinshulp de reeds genoemde functie van gezinshelpster geïntroduceerd. In 1958 werd

22 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 51, 52, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 14-17, 19-21, 24, 26-29, 31, 32, 35-37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

23 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

subsidiemogelijkheid geboden ten behoeve van permanente hulpverlening aan bejaarden en chronisch zieken en, zij het nog experimenteel, van hulp aan boord van schepen van de binnenvaart. In 1959 kwamen speciale subsidiebepalingen tot stand voor de verzorging van gezinnen van Ambonezen. In dat jaar werd tevens een regeling getroffen voor gezinsverzorging in het kader van de onmaatschappelijkheidsbestrijding ²⁴.

3.6 HUISHOUDELIJKE EN GEZINSVOORLICHTING

De begrotingspost voor huishoudelijke en gezinsvoorlichting had, vrijwel sedert de totstandkoming van het ministerie, betrekking gehad op twee instellingen. De eerste instelling was de in 1934 opgerichte Stichting Commissie voor Huishoudelijke en Gezinsvoorlichting, welke in 1961 werd gereorganiseerd en sindsdien heet: Stichting Nationale Federatie voor Huishoudelijke en Gezinsvoorlichting. De andere instelling was de in 1950 opgerichte Nederlandse Huishoudraad. Doel was het bevorderen van de huishouding en het behartigen van huishoudelijke en consumentenbelangen. Dit geschiedde onder meer in de vorm van het geven van voorlichting. In 1962 stelde de Minister van Maatschappelijk Werk voor het voorlichtingswerk een Rijkssubsidie- en Rijksbijdrageregeling Huishoudelijke en Gezinsvoorlichting in. Op grond van deze regeling werden niet alleen de meer bekende vormen zoals cursussen, lezingen, demonstraties enz. mogelijk maar ook groepswork en een meer individuele voorlichting. ²⁵

3.7 VERZORGING VAN OPLEIDINGEN

Door talrijke subsidieregelingen werden aan de ontwikkeling van het maatschappelijk werk nieuwe mogelijkheden geboden. Toen destijds contact werd opgenomen met het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen om een beeld te krijgen van de situatie op het terrein van de opleiding, bleek deze onoverzichtelijk. Opgeleid werd in dagschool-verband, parttime en schriftelijk, waarbij vrij grote verschillen in leerplan en niveau bleken te bestaan. Bij de eerste subsidieregeling werd dan ook bepaald dat voor de uitgesproken kernfuncties in het maatschappelijk werk in principe alleen het diploma van een school voor maatschappelijk werk in aanmerking kwam. Onderwijl waren er reeds vele functionarissen werkzaam met een ander of in het geheel geen diploma. Een overgangsregeling werd getroffen. Het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen opende per 1 september 1956 voor alle scholen voor maatschappelijk werk de mogelijkheid een zgn. 'urgentie-opleiding' te geven voor niet of anders gediplomeerden. Met ingang van 1 januari 1961 werd aan de urgentie-opleiding, die aanvankelijk tijdelijk bedoeld was, een meer permanent karakter gegeven, omdat regelmatig bleek dat er personen waren, die zich op latere leeftijd tot het maatschappelijk werk aangetrokken voelden. In de behoefte aan hogere opleidingen werd voorzien door de zgn. Voortgezette Opleidingen. Het ministerie stelde diverse subsidies ter beschikking voor de verdere scholing op het gebied van methodiek van het maatschappelijk werk. Daarnaast was het ministerie nauw betrokken bij het overleg betreffende de opleidingen voor bejaardenhelpster en bejaardenverzorgster. ²⁶

24 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

25 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 51 en 52. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 14, 15, 17, 19-21, 24, 26, 26-29, 31, 36.

26 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

III. HOOFDAFDELING MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN

1. AFDELING ALGEMENE MAATSCHAPPELIJKE ZORG

Taak: De voorbereiding van nieuwe wettelijke regelingen op het gebied van de maatschappelijk zorg. De toepassing van de Armenwet, de Geldschieterswet (28 januari 1932, Stbl. 19), waaronder subsidiëring van instellingen. Het onderhouden van contact met de Sociale Raden. De toepassing van de subsidieregelingen verband houdende met de bijstand ingevolge de Armenwet. De samenstelling van het verslag bedoeld in artikel 209 van de Grondwet (verslag aan de Staten Generaal inzake de Armenwet).

De werkzaamheden betreffende de regeling van de alimentatie en het verhaal met betrekking tot de kosten van voor rijksregeling verpleegde geestesziekten. De werkzaamheden met betrekking tot het collectewezen. De toepassing van de verdragen inzake internationale hulpverlening. De zorg voor de hulpverlening aan behoeftige Nederlanders in het buitenland en aan uit het buitenland afkomstige hulpbehoevende minderjarige Nederlanders (zogenaamde Staatswezen) en Nederlandse patiënten in België.

In 1947 was bij gemeenschappelijke beschikking van de Minister van Binnenlandse Zaken en van Sociale Zaken de Staatscommissie Vervanging Armenwet ingesteld. In 1954 bracht de staatscommissie haar eindrapport uit. Sindsdien werd op het ministerie de gehele bijstandsmaterie in studie genomen als gevolg waarvan op 8 augustus 1962 bij de Staten-Generaal een ontwerp-Algemene Bijstandswet aanhangig kon worden gemaakt. De Algemene Bijstandswet werd ingesteld op 13 juni 1963, Stbl. 284. Deze wet gaat uit van een overheidsplicht tot het verlenen van financiële bijstand aan ieder, die niet over de middelen beschikt om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien. Het scheppen van rechtszekerheid is een der belangrijkste doeleinden van deze wet. Met inwerkingtreding van de wet kwam een ingrijpende verandering tot stand op het gehele terrein van de maatschappelijke zorg. De behoeftige mens kreeg een recht dat past bij de waardigheid van de vrije mens in plaats wat tot aan dat tijdstip als gunst werd ervaren. Bijzondere aandacht werd ook geschonken aan de verpleging en verzorging van bijstandsbehoevenden in inrichtingen.

Bij de wet van 29 september 1955, Stbl. 456, werd een nieuwe regeling gegeven voor de betaling van verpleegkosten in inrichtingen voor de verpleging of verzorging van bejaarden, zieken, gebrekkigen e.d.. Geregeld werd tevens hoe geschillen, welke hierover konden ontstaan, moesten worden beslecht, terwijl het rijk zonodig bij voorschot kon betalen. Belangrijk was voorts de wetwijziging van 12 januari 1961, Stbl. 9. Hierbij werden de mogelijkheden tot verhaal op onderhoudsverplichtingen van bijstand, verleend door de overheid, in aanzienlijke mate beperkt. Deze beperking was vooral van betekenis voor de bejaarden. Het gevolg was dan ook, dat zich na inwerkingtreding van de wet een belangrijk aantal bejaarden om bijstand meldde.²⁷

2. AFDELING BIJZONDERE MAATSCHAPPELIJKE ZORG

Taak: De werkzaamheden met betrekking tot de verzorging en de bevordering van de maatschappelijke aanpassing van gerepatrieerden uit Indonesië. De verzorging van gerepatrieerden in opvangcentra en contractpensions en het verlenen van zelfstandige huisvesting aan betrokkenen.

Contact met het Centraal Comité van Kerkelijk en Particulier Initiatief voor sociale zorg ten behoeve van gerepatrieerden.

²⁷ Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 51, 52, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 14-17, 19-21, 24, 26-29, 31, 32, 35-37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

De werkzaamheden met betrekking tot de toepassing van de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945. Het voeren van het secretariaat van de Adviescommissie Bijzondere Uitkeringen. De werkzaamheden met betrekking tot de verzorging van en financiële regeling voor de oorlogsslachtoffers, alsmede het houden van toezicht op de toepassing van regelingen en voorschriften door de uitvoerende organen. De werkzaamheden ter uitvoering van de regelingen tot hulpverlening aan de door de watersnood van februari 1953 getroffen middenstanders en zelfstandigen, alsmede aan de getroffen landbouwers.

De behandeling van aangelegenheden betreffende andere groepen van personen, die op financiële en of maatschappelijke bijstand van de overheid waren aangewezen.

De voorbereiding met betrekking tot de volledige verzorging van de wegens oorlog of oorlogsdreiging dan wel wegens enige andere calamiteiten verplaatste burgerbevolking.

De afwikkeling van de verplichtingen van het voormalig Centraal Bureau Verzorging Oorlogsslachtoffers.

Het toekennen van uitkeringen aan of ten behoeve van inrichtingen ten algemene nutte en aan kerken en kerkelijke instellingen in de ten gevolge van de Tweede Wereldoorlog geleden exploitatiekosten.

Onder Bijzonder Maatschappelijke Zorg werden in 1952 samengevat de voorzieningen die krachtens speciale wet of ministeriële beschikking (groepsregeling) waren getroffen ten behoeve van oorlogsslachtoffers, evacués, verzetsslachtoffers, allen uit de jaren 1940-1954, en gerepatrieerden.

In de loop der jaren kwamen hier nog bij voorzieningen voor watersnoodsslachtoffers (1953); voor blinden (1956, samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid); voor Hongaarse vluchtelingen (1956); voor mindervaliden (1962); voor zeelieden-oorlogsslachtoffers (overgenomen van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat in 1960) en voor oorlogsslachtoffers uit Indonesië. De regelingen worden hieronder achtereenvolgens ter sprake gebracht.²⁸

2.1 VOORZIENING VOOR OORLOGSSLACHTOFFERS

De Regeling Hulpverlening Oorlogsslachtoffers kwam tot stand in 1950 en werd in 1960 vervangen door de Rijksgroepsregeling Oorlogsslachtoffers 1940-1945. Eerstgenoemde regeling was tot 1 januari 1955 ook van toepassing geweest op de evacués die niet naar hun gemeente van herkomst konden terugkeren. In 1952 kregen ca. 8700 personen een periodieke uitkering. De uitkeringen werden verleend door de gemeentebesturen, die met de uitvoering van de regeling waren belast. De uitgaven echter kwamen geheel voor rekening van het Rijk.²⁹

2.2 VOORZIENING VOOR GEREPATRIEERDEN UIT INDONESIË

Een van de omvangrijkste en moeilijkste problemen waarmee het ministerie werd geconfronteerd, vormde de repatriëring uit Indonesië. De sedert 1950 gewijzigde staatkundige verhoudingen in ons land dwongen tienduizenden, die de Nederlandse nationaliteit bezaten, het eilandrijk van Indonesië voorgoed te verlaten en naar Nederland te gaan om hier hun plaats in de westerse samenleving te hernemen, c.q. zich een plaats in de Nederlandse samenleving te verwerven. De overkomst van zoveel personen vereiste bijzondere maatregelen. Deze maatregelen omvatten

²⁸ Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

²⁹ Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

behalve het inzetten van extra transportmiddelen, o.m. de materiële en geestelijke alsook de medische verzorging aan boord van de repatriëringschepen, het verzamelen van de voor een juiste opvang in Nederland van belang zijnde gegevens en het geven van voorlichting. Voorts bij aankomst in Nederland de tijdelijke onderbrenging in opvangcentra en contractpensions van degenen die niet over een eigen huisvesting beschikten; de materiële en geestelijke alsook medische verzorging in opvangcentra en contractpensions; de toewijzing van woningen aan gezinnen, die geen kans zagen om in zelfstandige huisvesting te voorzien.

Verder moesten bij zelfstandige huisvesting in de gemeenten regelingen worden getroffen voor de financiële bijstand aan de gerepatrieerden, die niet in staat waren in hun eigen levensonderhoud te voorzien of noodzakelijke uitgaven (b.v. kleding en woninginrichting) uit eigen middelen te bekostigen. Tenslotte waren maatregelen nodig op het gebied van arbeidsinpassing, gezondheidszorg, onderwijs, maatschappelijk werk e.a..

Deze en andere taken, welke ten dele lagen binnen de werkingssfeer van andere departementen of van het kerkelijk en particulier initiatief, maakten een goede samenwerking noodzakelijk, reden waarom diverse commissies werden ingesteld (zie bijlage 5).

In totaal arriveerden in de periode 1953-1961 123.711 personen. Ten behoeve van de te verlenen bijstand aan gerepatrieerden was in 1952 de Regeling Hulpverlening Gerepatrieerden vastgesteld, welke in 1961 werd vervangen door de Rijksgroepsregeling Gerepatrieerden.

Onder de gerepatrieerden waren vele zieken, gehandicapten en bejaarden voor wie de opvang extra moeilijkheden bracht.

In 1958, na de totale uitwijzing der Nederlanders uit Indonesië, kwamen diverse grote ziekentransporten aan en moesten velen worden ondergebracht in ziekenhuizen, sanatoria, verpleeginrichtingen en psychiatrische inrichtingen. De medische verzorging stond onder leiding van een door de Directie Volksgezondheid hiertoe aan het Ministerie van Maatschappelijk Werk verbonden arts. Voor de verzorging en verpleging van bejaarden kwamen 21 aparte tehuizen tot stand en 4 verpleeginrichtingen voor gehandicapten en chronisch zieken.

Behalve aan de materiële verzorging van de gerepatrieerden werd aandacht geschonken aan het maatschappelijk werk. Hiervoor kwam tot stand het Centraal Comité van Kerkelijk en Particulier Initiatief voor sociale zorg ten behoeve van gerepatrieerden uit Indonesië.

Naast de hulp, hier te lande verleend, leidden de omstandigheden ertoe dat in 1954 eveneens bijzondere maatregelen werden getroffen ten behoeve van Nederlanders in Indonesië. Bij Kb van 22 maart 1954 werd een nieuwe organisatie ingesteld door het ministerie, de Raad voor Sociale Aangelegenheden. De leiding van deze Raad werd opgedragen aan dr. G.A.F.A. Bouricius, voordien werkzaam als hoofd van de Afdeling Maatschappelijk Opbouwwerk. Aan deze raad werden o.a. toevertrouwd alle werkzaamheden op het gebied van emigratie en de arbeidsvoorziening en werkzaamheden op het gebied van onderwijs, voordien ressorterende onder de Ministeries van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. De raad werd bijgestaan door een emigratie-attaché, een arbeidsattaché en een onderwijsattaché, allen afkomstig van bovengenoemde ministeries. Standplaats was Bandung, terwijl rayonbureaus werden gevestigd in Djakarta, Bogor, Semarang, Surabaya en Malang. Toen eind 1957 alle Nederlanders werden uitgewezen, kwam automatisch een eind aan deze raad.³⁰

30 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

2.3 WET BUITENGEWOON PENSIOEN 1940-1945

Op grond van deze wet kregen de zgn. actieve verzetslachtoffers (dat waren degenen, die als gevolg van hun deelneming aan het verzet invalide waren geworden) alsmede hun nagelaten betrekkingen, onder bepaalde voorwaarden een recht op buitengewoon pensioen, dat ten doel had hen in staat te stellen om binnen redelijke grenzen te blijven leven in hetzelfde sociale milieu als waarin zij voor de bezetting verkeerden. De wet had niet een zuiver pensioenkarakter omdat o.a. bij de bepaling van het pensioen met andere inkomsten rekening werd gehouden ³¹.

2.4 WET BUITENGEWOON PENSIOEN ZEELIEDEN - OORLOGSSLACHTOFFERS

Op grond van deze wet hadden die zeelieden recht op buitengewoon pensioen, die in dienst op een zeewaardig of zeevissersvaartuig door deze oorlog waren getroffen alsmede hun nagelaten betrekkingen. Zij had dezelfde strekking als de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 ³².

2.5 VOORZIENING SLACHTOFFERS VAN DE WATERSNOODRAMP 1953

Ten aanzien van de slachtoffers van de watersnoodramp 1953 werd de Regeling Hulpverlening Oorlogsslachtoffers van overeenkomstige toepassing verklaard. In samenwerking met het Nationaal Rampenfonds werden nog bijzondere uitkeringen gedaan aan middenstanders en andere zelfstandigen alsmede aan land- en tuinbouwers. ³³

2.6 VERZORGING VERPLAATSTE BEVOLKING

Bij de wet van 10 juli 1952, Stbl. 406 werden voorzieningen getroffen aangaande de verplaatsing van de bevolking in geval van oorlog, oorlogsgevaar en daaraan verwante of daarmee verband houdende buitengewone omstandigheden, welke wet nadien bij de wet van 24 februari 1955, Stbl. 86 mede van toepassing werd verklaard in geval van watersnood of andere rampen alsmede van dreigend gevaar.

Het Bureau Verplaatsing Bevolking werd ingesteld, ressorterend onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken, Afdeling Openbare Orde en Veiligheid, terwijl er aan de Afdeling Bijzondere Maatschappelijke Zorg van het Ministerie van Maatschappelijk Werk een Bureau Verzorging Verplaatste Bevolking werd toegevoegd. Ieder departement kreeg een eigen evacuatie-deeltaak. Aan de term 'verzorging' diende echter een ruime uitleg te worden gegeven. Zij beperkte zich niet alleen tot het verstrekken van geldelijke uitkeringen doch ook tot al die maatregelen, welke nodig waren om verplaatste personen de nodige bijstand te verlenen. ³⁴

2.7 ALGEMENE OORLOGSONGEVALLENREGELING INDONESIË

Deze regeling was in 1942 in het voormalig Nederlands-Indië bij ordonnantie uitgevaardigd. Zij had ten doel de gevolgen, welke de oorlog met Japan voor bepaalde groepen van ingezetenen zou kunnen hebben, zoveel mogelijk te verlichten door het verlenen van uitkeringen aan hen die als

31 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

32 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

33 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

34 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

gevolg van de Tweede Wereldoorlog lichamelijk letstel zouden oplopen en aan de nagelaten betrekkingen van hen, die tengevolge van de oorlog zouden overlijden. Bovendien kende de regeling vrije geneeskundige behandeling en verpleging toe terzake van oorlogsletsel, alsmede tegemoetkoming in de begrafenis-kosten. Na de oorlog werd de regeling herzien en aangevuld. Zij werd onder meer ook van toepassing verklaard op de slachtoffers van ongeregelde heden, welke zich na de oorlog hebben voorgedaan. Bij de overdracht van de soevereiniteit in 1949 aan de Republiek Indonesië werd de uitvoering van genoemde ordonnantie aan Indonesië overgedragen. Deze uitvoering werd in 1954 door de Indonesische regering gestaakt, waarna de Nederlandse regering de uitvoering overnam en onder verantwoordelijkheid bracht van het Ministerie van Maatschappelijk Werk. De uitvoering van deze regeling berustte bij de Commissie Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië, de administratie berustte bij de Stichting Administratie Indonesische Pensioenen.³⁵

3. AFDELING GEZINSVOORZIENING (1954-1959), EN AFDELING WOONRUIMTE (1960-1962)

Deze afdeling was werkzaam met betrekking tot de Nationale Contactcommissie voor Gezinsbelangen (Gezinsraad), en behandelde de aangelegenheden betreffende de Union de Organismes Familiaux. Verder berustte bij haar de toepassing van de Woonruimtetwet 1947. De woonruimtetwet legde het verlenen van vergunning tot het in gebruik nemen van woonruimte en de vordering van woonruimte in handen van het college van burgemeester en wethouders. Zij moesten bij hun beleid de voorschriften en richtlijnen van de Minister van Maatschappelijk Werk in acht nemen. Voorschriften en richtlijnen hiertoe werden in de loop der jaren gewijzigd en aangepast. Een van de belangrijkste aanvullingen van de ministeriële voorschriften was die van 11 september 1958. Hierbij werd bepaald dat burgemeesters en wethouders voortaan als woningzoekenden inschrijven:

- a. gehuwde mannelijke ingezetenen, die niet over redelijke woonruimte beschikken;
- b. gehuwde niet-ingezetenen, die als kostwinner van een gezin in het arbeidsproces binnen de gemeente hun voornaamste bron van inkomsten vinden.

Tevens werd voorgeschreven dat burgermeester en wethouders aan in hun gemeente ingeschreven woningzoekenden, die zich elders wensten te vestigen, desgevraagd een verklaring af te geven, waaruit de inschrijfdatum bleek, zodat de reeds doorgebrachte wachttijd meetelde.

In de afgelopen jaren werd ook grote aandacht geschonken aan het bevorderen van het vrijwillig beschikbaar stellen van woonruimte. Bij beschikking van 19 november 1957 werd een regeling getroffen voor het verlenen van een overheidsbijdrage in kosten, welke voortvloeiden uit het vrijwillig afstaan van woonruimte. Deze vrijwillige medewerking tot het helpen oplossen van woningnood kon bestaan in het aanbrenge van kleine voorzieningen in de woning, waardoor daarin aan een tweede gezin eigen woongelegenheden werd geboden, of ook door verhuizing naar een kleinere woning. Ten behoeve van de woningruil werd het werk aangemoedigd van de Stichting Interlocale Woningruilcentrale te Utrecht, waarin rijk, gemeente en bedrijfsleven samenwerkten. Deze stichting werd dan ook gesubsidieerd door het ministerie.³⁶

IV. AFDELING INTERNATIONALE BETREKKINGEN

In 1948 nam de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties resolutie nr. 418 (v) aan, welke bekend is geworden als het besluit, dat de zgn. advisory social welfare services in het leven riep. Daarmee was het eerste na-oorlogse wereldomvattende organisme voor onderlinge sociale hulpverlening tussen volkeren in werking gesteld. Dit initiatief heeft na de Tweede Wereldoorlog in

35 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

36 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 51, 52, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 14-17, 19-21, 24, 26-29, 31, 32, 35-37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

hoge mate bijgedragen tot een snelle modernisering van sociale diensten, de opleiding voor het maatschappelijk werk, sociale planning en onderzoek. Nederland werkte hier ook aan mee, onder meer door uitwisseling van sociaal welfare fellows tussen Nederland enerzijds en de overige Europese landen, Canada en de Verenigde Staten anderzijds. Zodoende werd men in de gelegenheid gesteld ervaringen op het gebied van maatschappelijk werk elders op te doen en uit te wisselen.

Het Ministerie van Maatschappelijk Werk was hierin ook participant. Daarnaast was zij vertegenwoordigd in de Interdepartementale Commissie voor Internationale Technische Hulp, het Interdepartementaal Coördinatiecollege voor de Verenigde Naties, de gespecialiseerde organisaties, het Institute of Social Studies, de Nederlandse Jeugdgemeenschap e.a. In 1961 begon de Europese Gemeenschap met een project dat maatschappelijk werkers, belast met de sociale begeleiding van migranten, in staat stelde desgewenst als stagiaire in de landen van de gemeenschap praktijkervaring met dit werk te laten doen. In 1962 besloot ook de Raad van Europa tot instelling van een programma van beurzen op sociaal en maatschappelijk terrein. De ontwikkelingen, bovenstaand geschetst, brachten met zich mee dat het ministerie zich in toenemende mate ging bezinnen op de problematiek van de ontwikkelingslanden. Diverse initiatieven zijn in dit verband genomen. Zo werd in 1960 en 1961 deelgenomen aan de werkzaamheden voor het totstandkomen van een universitaire voorbereidingscursus voor werkers in onderontwikkelde gebieden, welke in het Koninklijk Instituut voor de Tropen werd gegeven. Kort samengevat hield deze afdeling zich bezig met de werkzaamheden voortvloeiend uit het bevorderen en onderhouden van internationale contacten op het gebied van het maatschappelijk werk en aanverwant terrein. Ressorteerden de werkzaamheden aanvankelijk als onderafdeling onder de Afdeling Onderzoek en Maatschappelijk Opbouwwerk, in 1956 werd een zelfstandige afdeling Internationale Betrekkingen ingesteld.³⁷

V. AFDELING LANDELIJK CONTACT

Ter vervulling van haar taak had deze afdeling de beschikking over provinciale bureaus. De taak bestond uit het leggen en onderhouden van contact met de in de verschillende provincies aanwezige kerkelijke en particuliere instellingen, werkzaam op het terrein van het maatschappelijk werk, teneinde deze van raad te dienen en de omstandigheden waaronder door deze instellingen financiële medewerking van het rijk werd gevraagd ter plaatse te beoordelen. Eveneens werden contacten onderhouden met de provinciale en gemeentelijke overheden, werkzaam op het terrein van het maatschappelijk werk en de maatschappelijke zorg. Voorts hield deze afdeling toezicht op de uitvoering van onder het departement ressorterende verzorgingsregelingen door ander dan rijksorganen³⁸.

VI. COMMISSARIAAT VAN AMBONEZENZORG

Het Commissariaat van Ambonezenzorg had tot taak: Voorziening in de huisvesting en behartiging van de maatschappelijke zorg van de in Nederland verblijvende groep Ambonezen. Dit laatste omvatte o.a. cultureel en sociaal werk, voorlichting op allerlei gebied, onderwijs en herscholing en medische zorg.

Als gevolg van de soevereiniteitsoverdracht aan de Republiek Indonesië in 1949 kwamen rond de 3600 ex-militairen van het voormalige Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL) met hun gezin naar Nederland (in totaal ca. 17.000 personen), die in ons land bekend zijn geworden onder de

37 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

38 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

naam Ambonezen. Zij trokken weg omdat zij Indonesië niet als eenheidsstaat wensten te aanvaarden. Aanvankelijk werd verwacht dat hun verblijf in Nederland slechts van korte duur zou zijn. De Indonesische Regering had beloofd dat zij te allen tijde zouden kunnen terugkeren.

Toen rekening gehouden moest worden met de mogelijkheid dat het verblijf van de Ambonezen, die in 1951 naar Nederland waren overgekomen, langer zou duren dan aanvankelijk werd gedacht, besloot de Minister van Maatschappelijk Werk een drietal commissies in het leven te roepen, die de met dit voortgezet verblijf samenhangende maatschappelijke vraagstukken in studie zou nemen.

Een onafhankelijke Republiek der Zuid-Molukken (Republik Maluku Selatan), die vele Ambonezen voorstonden, bleek meer ideaal dan werkelijkheid. Terugkeer bleek moeilijk te realiseren. De zorg voor de Ambonezen bleek voor het ministerie geen eenvoudige taak. Een volk met een groot heimwee, een eigen godsdienst en leefwijze.

De in Nederland gearriveerde Ambonezen werden uit de militaire dienst ontslagen. Gevolg was dat ze zonder werk en inkomsten waren. Slechts een kleine groep Ambonezen had recht op een militair pensioen, omdat velen van hen pas na 1935 in militaire dienst waren gekomen en daardoor bij de opheffing van het KNIL in juli 1950 minder dan 15 dienstjaren hadden - voorwaarde om in aanmerking te komen voor de toekenning van (evenredig) pensioen. De overige hadden recht op wachtgeld, dan wel een éénmalige uitkering, dan wel geen recht op enigerlei uitkering. Echter de Indonesische regering, die krachtens met Nederland gesloten overeenkomsten verplicht was de pensioenen e.d. uit te betalen, was niet bereid deze uitbetaling in Nederland te doen plaatsvinden. Er moest dus voor de Ambonezen gezorgd worden, waarbij het karakter van deze verzorging in belangrijke mate bepaald werd door de omstandigheid, dat het verblijf in Nederland als zeer tijdelijk werd gezien en betrokkenen zelf de behoefte hadden bij elkaar te blijven.

De verzorging was totaal en massaal en kwam geheel voor het Rijk. Ook de kosten van de verzorging van het godsdienstig leven, dat vorm had gevonden in een eigen kerkelijke organisatie, werden voor een groot deel door de Overheid gedragen.

De huisvesting van de Ambonezen geschiedde in eerste instantie in bestaande kampen alsmede in leegstaande kloosters en kazernes. De meeste oorden lagen nogal geïsoleerd wat contacten met de Nederlandse bevolking bemoeilijkte. De voeding werd vanuit centrale keukens verzorgd. In de behoefte aan kleding werd, na de eerste uitrusting, voorzien door jaarlijkse verstrekking van kledingbonnen. Bij de verzorging waren in eerste instantie betrokken de ministeries van Binnenlandse Zaken, van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen. Bij de instelling van het Ministerie van Maatschappelijk Werk werd voor deze taak een speciale organisatie ingesteld: het Commissariaat van Ambonezenzorg.

In deze eerste periode van verblijf in Nederland werd deelname aan het Nederlandse arbeidsproces niet tegengegaan, maar mede met het oog op het toentertijd bestaande overschot aan Nederlandse arbeidskrachten ook niet aangemoedigd. Wel werd onmiddellijk getracht door vakcursussen in de woonoorden en in later stadium ook door plaatsing op rijkswerkplaatsen, de mannen een vak te leren, waardoor zij in de burgermaatschappij in hun levensonderhoud zouden kunnen voorzien. Aan het onderwijs aan kinderen werd direct veel aandacht besteed.

In de situatie van financiële afhankelijkheid van de overheid en sterk geïsoleerde leefwijze kwam geleidelijk verandering toen steeds meer Ambonezen, mede dankzij de toenemende vraag naar arbeidskrachten, een plaats in het arbeidsproces vonden. Grotere financiële onafhankelijkheid was het gevolg. De regering vond in de omstandigheid, dat veel Ambonezen eigen inkomsten kregen, aanleiding in mei 1956 van het systeem van algehele overheidszorg over te gaan naar een grote mate van zelfzorg. Toch ontvingen veel Ambonezen naast hun loon nog overheidssteun. Voortaan zouden de Ambonezen uit eigen inkomsten in hun levensonderhoud moeten voorzien met dien

verstande, dat voor gebruik van woonruimte, electra en brandstof geen vergoeding werd gevraagd. Wie geen inkomsten had zou krachtens de Uitkeringsregeling Ambonezen een uitkering ontvangen. De ombuiging van het overheidsbeleid stuitte aanvankelijk op veel verzet.

Toen na verloop van tijd steeds meer duidelijk werd dat het verblijf van de Ambonezen van langere duur zou zijn, stelde de minister in 1957 een commissie in, welke tot opdracht had advies uit te brengen over de daarmee samenhangende maatschappelijke vraagstukken. Na anderhalf jaar bracht de commissie haar rapport uit. Naar aanleiding van dit rapport werd de beleidslijn van zelfzorg geleidelijk doorgetrokken, zodat de leefsituatie meer gelijk kwam te liggen met die van de Nederlandse bevolking. Dit werd bevorderd doordat steeds grotere aantallen Ambonezen gingen werken in het bedrijfsleven. De aanpassing kwam ook hierin tot uitdrukking dat de A.O.W en de A.W.W. op hen van toepassing werden verklaard, terwijl op 1 januari 1962 de Uitkeringsregeling 1956 werd vervangen door een Rijksgroepsregeling voor Ambonezen, die aansloot bij overeenkomstige regelingen voor Nederlanders.

De al eerder genoemde huisvesting van Ambonezen leverde een groot probleem. De kampen lieten vaak veel te wensen over en waren niet geschikt voor huisvesting van gezinnen. De snelle gezinsuitbreiding bracht daarnaast met zich mede, dat men al gauw te bekrompen woonde. In juli 1951 waren er 48 woonoorden, in 1959 71 woonoorden. In 1958 werd besloten over te gaan tot de bouw van stenen woningen in woonwijken. Als de grootte van de wijk het toeliet, werd ook voorzien in een kerk en in lokaliteiten voor ontspanning en voorlichting. De bouw geschiedde aanvankelijk met rijksgeld op rijksgrond. Met ingang van 1962 kregen de gemeenten een extra bouwcontingent toegewezen. Sindsdien werden de woningen gemeente-eigendom c.q. eigendom van de woningbouwvereniging.

Het verblijf van de Ambonezen riep ook op talrijke andere terreinen problemen op. Zo gaf voorziening in het onderwijs vele problemen, gezien de geïsoleerde ligging van de woonoorden. Echter de leerplicht gold ook voor Ambonese kinderen. Daarom werden in verschillende woonoorden lagere scholen met een Nederlands programma opgericht, maar vele ouders prefereerden het onderwijs op de gewone scholen buiten de woonoorden. Toen na verloop van tijd bleek, dat onder de Ambonezen, die de woonoorden hadden verlaten om zich zelfstandig te vestigen, zich een aantal bevond, dat in 'kommervolle omstandigheden' verkeerde, werd in de jaren 1958-1961 een onderzoek ingesteld naar de situatie van de Ambonezen. Hieruit bleek dat de meesten zich maatschappelijk behoorlijk hadden aangepast en zich konden handhaven, echter een gemengde commissie met Ambonese en Nederlandse leden, zou zich nog jaren bezighouden met kwesties van velerlei aard welke zich op maatschappelijk en cultureel gebied in het kader van de zorg voor Ambonezen voordeden.³⁹

COMMISSIES MET BETREKKING TOT DE ZORG VOOR AMBONEZEN EN GEREPATRIEERDEN UIT INDONESIË

1. Adviescommissie Ambonezen
Bij beschikking van de Minister van Maatschappelijk Werk van 24 september 1957, nr. U2598 Kabinet, werd deze commissie ingesteld, welke tot taak had aan bovengenoemde minister advies uit te brengen over de wijze waarop - wanneer het verblijf van de Ambonezen hier te lande mocht voortduren - de daarmee verband houdende maatschappelijke vraagstukken moesten worden opgelost.
2. Adviescommissie voor de Culturele en Sociale Zorg en Voorlichting ten behoeve van Ambonezen
3. Commissie Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië
Bij beschikking van 3 juni 1954, nr. U7736 Afdeling Bijzonder Maatschappelijke Zorg heeft

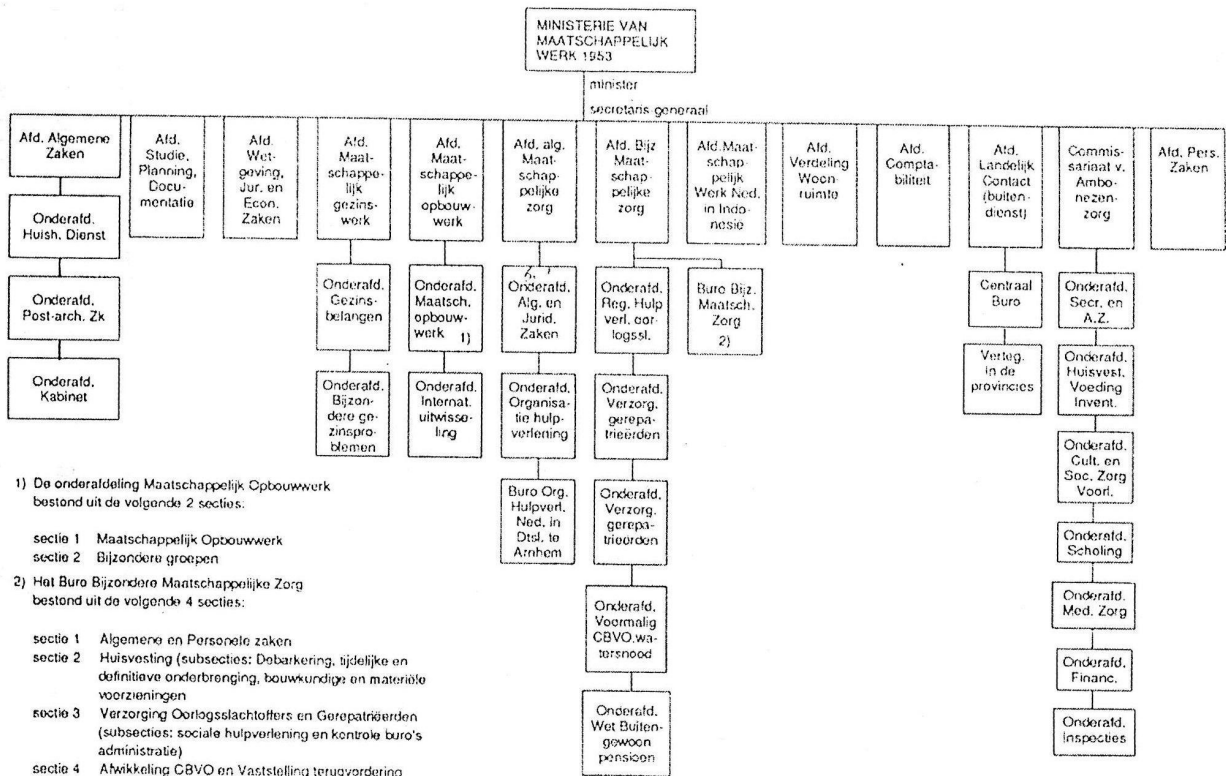
39 Ministerie van Maatschappelijk Werk, De eerste tien jaren van het ministerie, blz. 11, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 65, 67, 69, 77. Rossum-van der Heijden, M. van, Literatuurrapport, blz. 8-10, 16, 20, 28, 29, 32, 35, 37. Ministerie van Maatschappelijk Werk, Organisatie en taken van het departement, blz. 14, 15.

de Minister van Maatschappelijk Werk een commissie ingesteld welke tot taak heeft: uitvoering te geven aan de Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië en de daarmee samenhangende ordonnanties c.q. verordeningen voor zover het betreft oorlogsslachtoffers en hun nagelaten betrekkingen van Nederlandse nationaliteit, daarvoor richtlijnen te geven en beschikkingen uit te vaardigen en aan de Minister van Maatschappelijk Werk voorstellen te doen tot het treffen van verdere nodige voorzieningen, waartoe de overname door Nederland van de onderhavige verzorging aanleiding geeft.

4. Commissie van Maatschappelijke Aangelegenheden Nederlanders in Indonesië
Bij besluit van de Minister van Maatschappelijk Werk van 21 januari 1954, nr. U107/VIII Afdeling Maatschappelijk Werk ten behoeve van Nederlanders in Indonesië werd deze commissie ingesteld. Zij had tot taak bovengenoemde minister op diens verzoek van advies te dienen aangaande het vraagstuk van het verlenen van Rijksvoorschotten voor overtocht van Indonesië naar Nederland op maatschappelijke gronden in het algemeen alsmede de daartoe ingediende individuele verzoeken in het bijzonder en daarmee verband houdende maatregelen. Aan deze commissie was tevens de bevoegdheid verleend uit eigen beweging aangelegenheden als hierboven bedoeld, vergezeld van haar advies, aan de Minister van Maatschappelijk Werk voor te leggen.
5. Coördinatie-Commissie voor Grepatrieerden
Bij besluit van de Minister van Maatschappelijk Werk van 20 mei 1953, nr. U44629 Afdeling Bijzonder Maatschappelijke Zorg werd in verband met de coördinerende taak van dit ministerie onder bovengenoemde naam een interdepartementale coördinatie-commissie ingesteld, waarin de verschillende vraagstukken, welke verband houden met de sociale en financiële zorg voor de uit Indonesië gepatrieerden, konden worden besproken.
6. Gemengde Nederlands-Ambonese Commissie van Bijstand
Bij beschikking van 16 oktober 1963, nr. 71368 Commissariaat Ambonezenzorg, werd deze commissie ingesteld, welke tot taak had de Minister van Maatschappelijk Werk, al dan niet op verzoek, van advies te dienen over maatschappelijke vraagstukken, die samenhangen met een voortgezet verblijf van de Ambonezen in Nederland. Deze adviezen konden zowel betrekking hebben op de uitvoering van het met de vraagstukken samenhangend beleid als op de vorming van dit beleid.

ORGANISATIESCHEMA'S

Van het departement, 1953 - 1964:

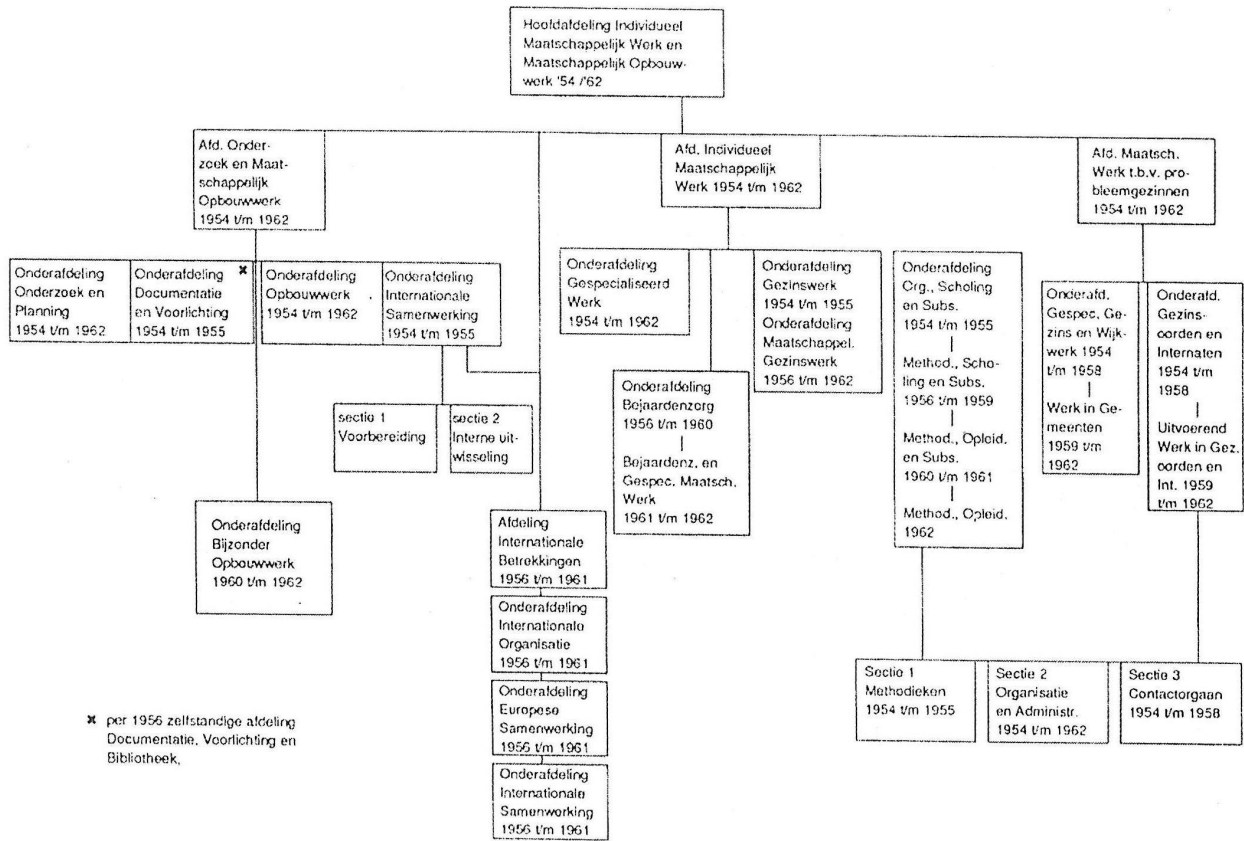
1) De onderafdeling Maatschappelijk Opbouwwerk bestond uit de volgende 2 secties:

- sectie 1 Maatschappelijk Opbouwwerk
- sectie 2 Bijzondere groepen

2) Het Buro Bijzondere Maatschappelijke Zorg bestond uit de volgende 4 secties:

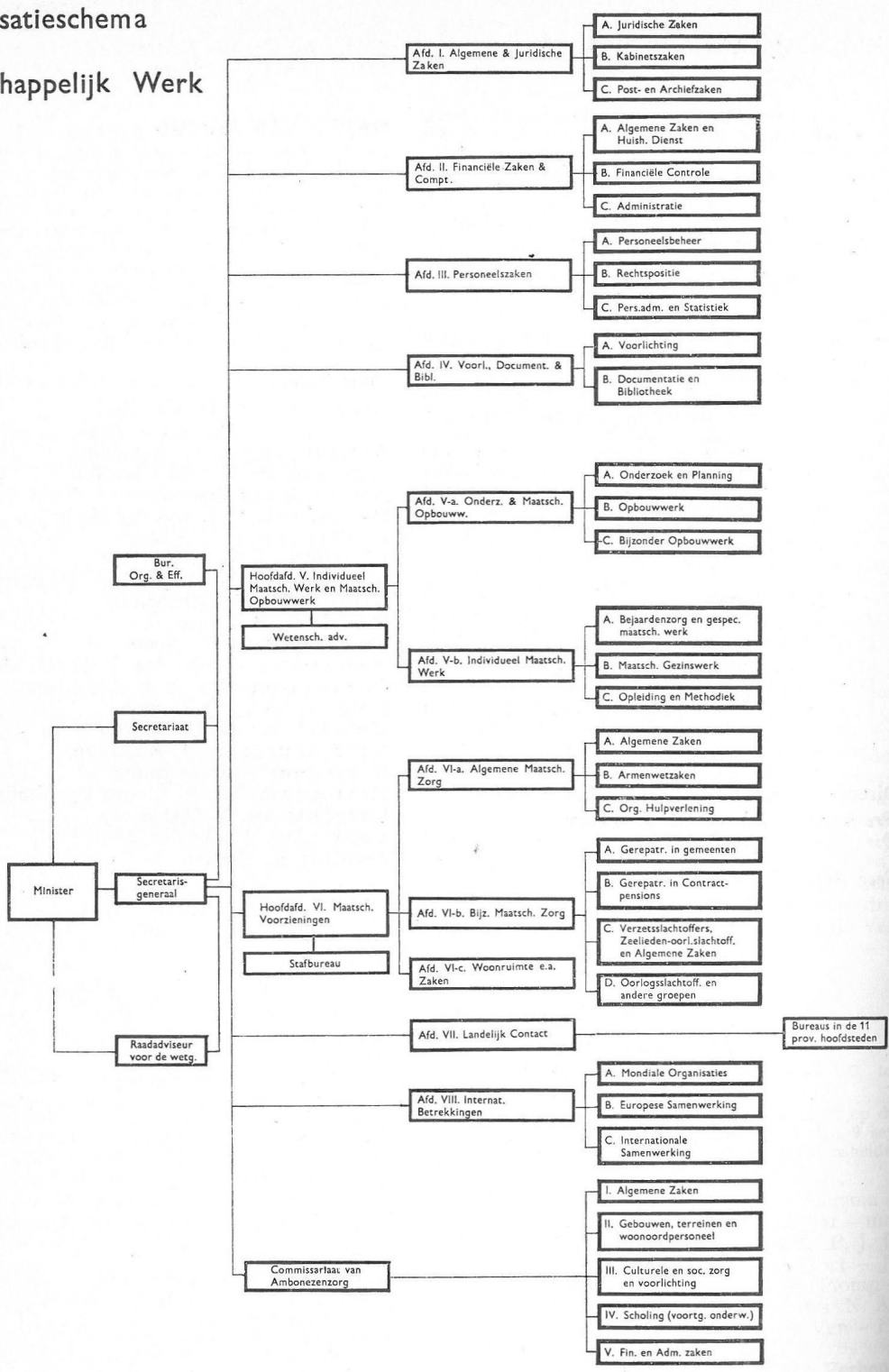
- sectie 1 Algemene en Personele zaken
- sectie 2 Huisvesting (subsecties: Dobarkering, tijdelijke en definitieve ontbrenging, bouwkundige en materiële voorzieningen)
- sectie 3 Verzorging Oorlogsslachtoffers en Gerepatriëerden (subsecties: sociale hulpverlening en controle buro's administratie)
- sectie 4 Atwkkeling CBVO en Vaststelling terugvordering Ind. Gerepatriëerden

Medisch Adviseur

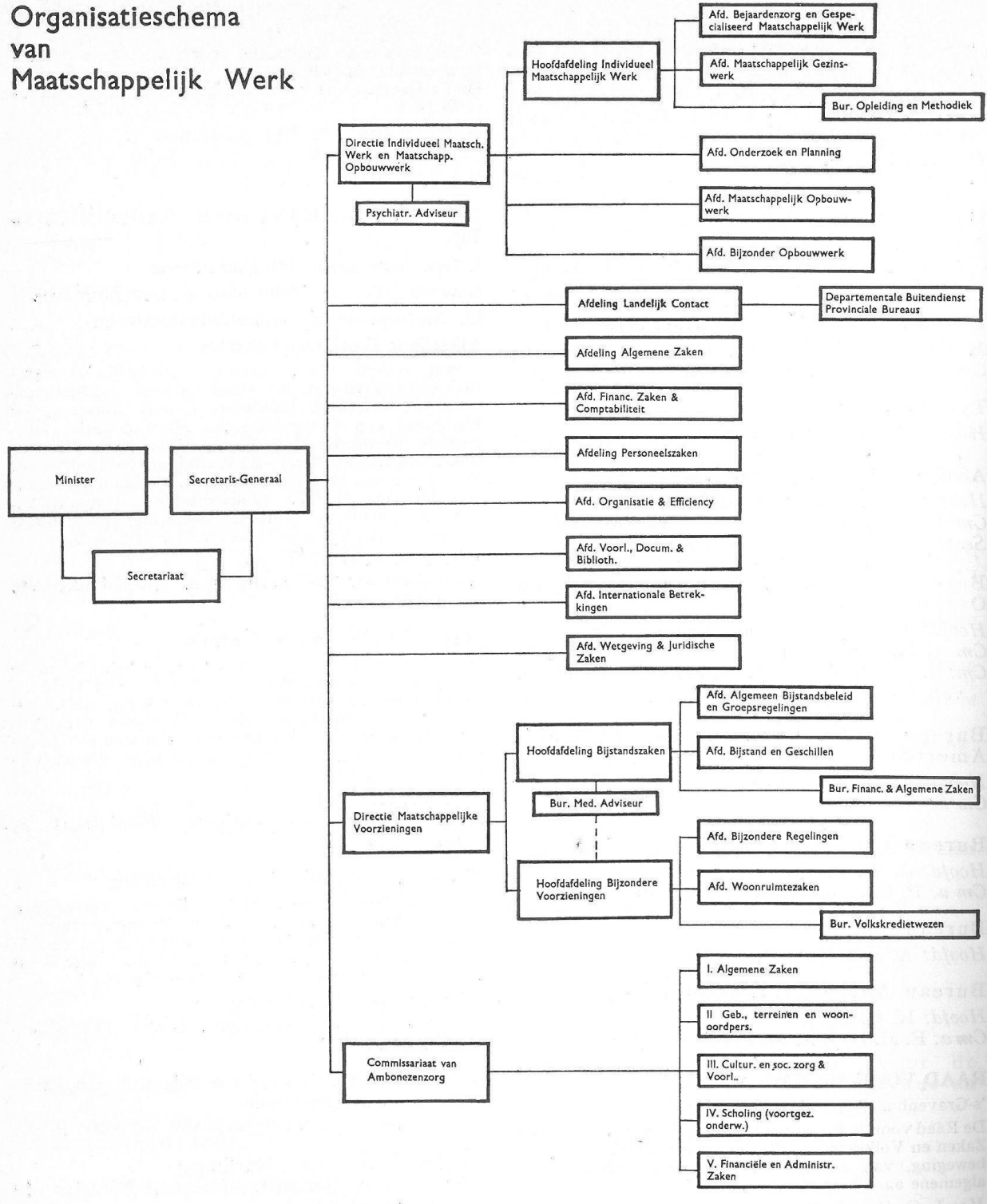
Van Maatschappelijk Werk, 1963:

Organisatieschema van Maatschappelijk Werk

Van Matschappelijk Werk, 1964

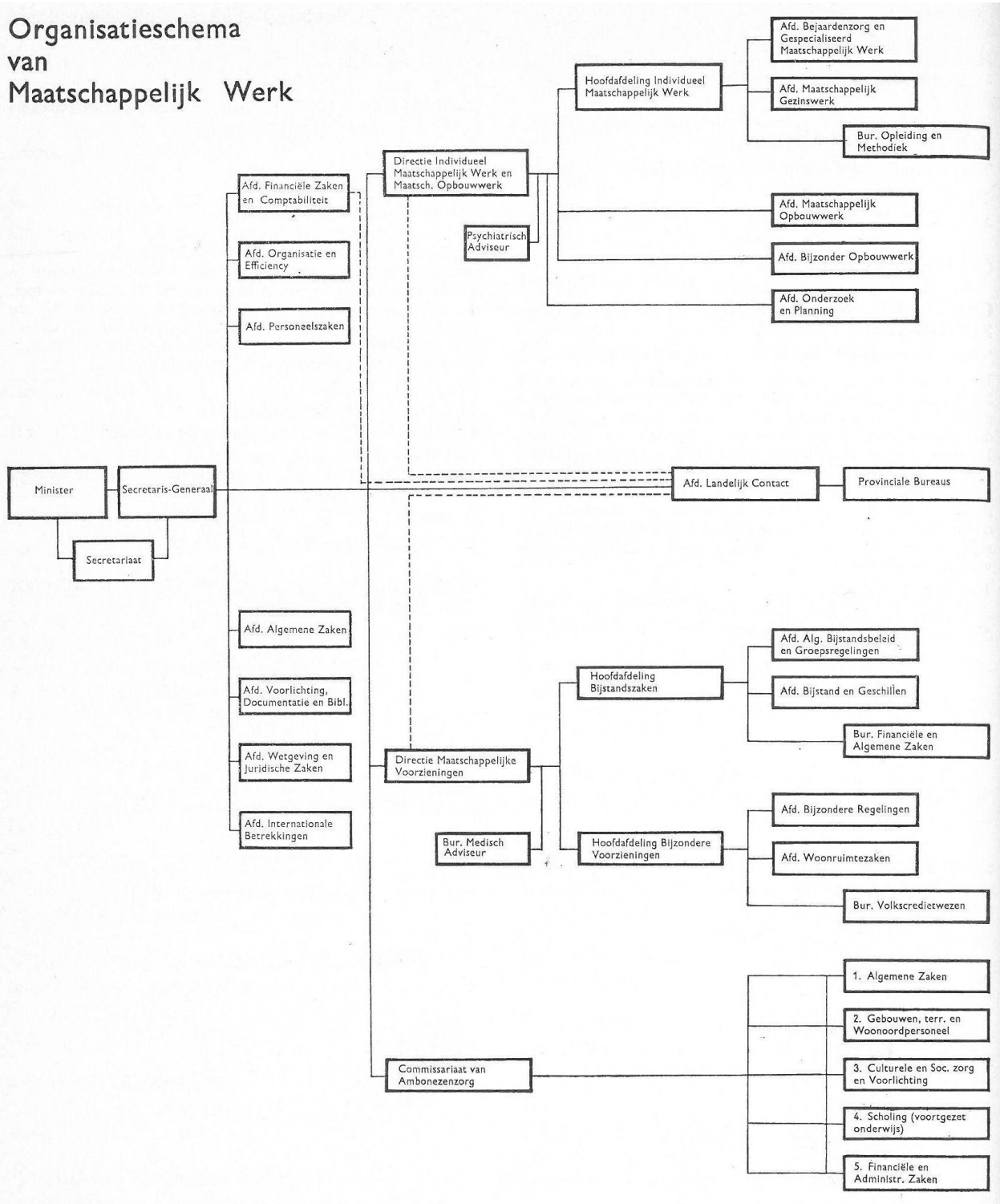
Organisatieschema van Maatschappelijk Werk

Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, 1965

Organisatieschema van Maatschappelijk Werk

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De archieven van het voormalig Ministerie van Maatschappelijk Werk (MAWE) beruften uiteindelijk bij het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC), de taakopvolger van het eerstgenoemde Ministerie.

Het archief werd gevormd in de periode van 1 september 1952 (instelling van het ministerie) tot 13 april 1965 (opheffing van het ministerie).

STRUCTUUR VAN DE ARCHIEVEN VAN HET MINISTERIE VAN MAATSCHAPPELIJK WERK

In grote lijnen hebben de archiefambtenaren binnen het archief van het Ministerie van Maatschappelijk Werk twee grote blokken gevormd, te weten:

- a. het niet te vernietigen gedeelte, omvang 172 m;
- b. overige bestanddelen, omvang 154 m.

ad a. Het niet te vernietigen gedeelte had een homogene opbouw. Binnen dit blok waren de archiefstukken zaaksgewijs geordend. De dossiers werden op hun beurt numeriek opgeborgen. De nummering van de dossiers geschiedde door de dossiervormers op de diverse afdelingen, waarbij het voorkwam dat verschillende afdelingen dezelfde dossiernummers kregen. Om misverstanden te voorkomen hebben de dossiervormers in het geval van de zorg voor in Nederland verblijvende Ambonezen de code -1.842.92 (zorg voor vreemdelingen) vervangen door de letter A bij sommige nummers in de dossierinventaris.

Enkelvoudige dossiers zijn later samengevoegd tot verzamelmappen.

ad b. De overige bestanddelen waren aan de buitenkant van de doos niet als Maatschappelijk Werk-archief te herkennen. Deze archieven vertoonden een zeer heterogeen karakter, zowel in uiterlijke vorm als in herkomst. Hierbij ging het vooral om persoonlijke verzamelingen (die wel MAWE-archief bevatten; werkarchieven van ambtenaren; commissie-archieven; kaartsystemen; circulaires; tekeningen en plattegronden; dossiers met betrekking tot salarissen van medewerkers, woonwagengewoners, onmaatschappelijke gezinnen etc.). De reden dat deze bestanddelen apart zijn gehouden van het niet te vernietigen archiefgedeelte lag hierin dat zij door hun formaat/materiaal/serievorming niet geschikt waren voor opname in dossiers of dat zij mogelijk niet voor blijvende bewaring in aanmerking kwamen of omdat de archiefvormende afdeling/persoon deze niet in het niet te vernietigen archiefgedeelte wilde hebben.

VOLLEDIGHEID VAN DE ARCHIEVEN

In 1982 is een deel van de taak van het voormalig Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk ten aanzien van bijstandszaken overgegaan naar het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In het archief van de directie Bijstandszaken van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werd dan ook tijdens nader onderzoek 0,4 m MAWE-archief aangetroffen.

Verder werd in een later stadium 0,9 m MAWE-archief afkomstig uit het archiefdepot van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC) ter bewerking aangeboden. Niet alle in het archiefdepot van het Ministerie van WVC opgeslagen MAWE-archieven zijn door de Centrale Archief Selectiedienst bewerkt. Uitzondering vormden vertrouwelijke/geheime stukken van de afdeling Kabinet, stukken betreffende koninklijke onderscheidingen, ministerraadstukken, stukken van het Bureau van de Secretaris-Generaal, archief van de Medisch Adviseur en het archief van BZB/CVVC.

Stukken afkomstig van de afdeling Woonruimte en Andere Zaken van het voormalig Ministerie van Maatschappelijk Werk zijn bij verklaring van overdracht van 15 juni 1965 overgegaan van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk naar het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

INGANGEN OP DE ARCHIEVEN

Op de archieven van het Ministerie van Maatschappelijk Werk bestonden de volgende ingangen:

- a. De dossierinventaris op het niet te vernietigen gedeelte, geordend volgens de code VNG, per tienjarenblok. Deze inventaris gaf per dossier de code aan, een omschrijving van de inhoud met periode, de dossiervormende afdeling en het nummer van het dossier;
- b. Een losbladige inventaris in de vorm van kaartenbakken op het niet te vernietigen gedeelte;
- c. Agenda's, postboeken, indicateurs, moederboeken fichedoorschrijfsysteem;
- d. Doosopschriften.

Na de bewerking door de Centrale Archief Selectiedienst, bestaande globaal uit selectie, beschrijving van de te bewaren stukken en materiële verzorging, werden de archieven overgedragen aan de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief te Den Haag.

Overbrenging van een overheidsarchief

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archiefblok bevat archiefstukken onder verschillende rechtstitels verworven.

Inhoud en structuur van het archief

SELECTIE EN Vernietiging

VERNIETIGING VAN ARCHIEFBESTANDELEN IN DE DYNAMISCHE PERIODE

In de dynamische fase van de archieven van het Ministerie van Maatschappelijk Werk werd door de registratuur van de betrokken afdelingen aangegeven of een dossier bestemd was voor vernietiging, vernietiging op termijn of bewaring. Dit aan de hand van vastgestelde vernietigingslijsten. Bij overdracht aan het semi-statisch archief controleerden medewerkers van het semi-statisch archief of deze aanduidingen juist waren toegepast, waarna plaatsing volgde. Als voor de op termijn te vernietigende stukken het tijdstip van vernietiging aanbrak, hielden de medewerkers van het semi-statisch archief ruggespraak met de betrokken afdelingen en directies over de daadwerkelijke vernietiging aan de hand van 'Ontwerplijsten van vernietigbare stukken c.q. dossiers'. Gevolg van bovengenoemde methode was dat ambtenaren niet altijd overgingen tot algehele flattering van de 'ontwerplijsten' waardoor op deze lijsten dossiers tot niet te vernietigen stukken werden verklaard, die volgens de vernietigingslijsten wel voor vernietiging in aanmerking kwamen en daarmee in het te bewaren gedeelte van het archief werden opgenomen.

VERNIETIGING VAN ARCHIEFBESTANDELEN TIJDENS DE LAATSTE ARCHIEFBEWERKING

De vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden werd gerealiseerd aan de hand van de officiële vernietigingslijst van 29 januari 1959 van het Ministerie van Maatschappelijk Werk en aan de hand van een tijdens de bewerking samengestelde lijst voor incidentele vernietiging. Bij de vernietiging van stukken betreffende de zorg voor Ambonezen werd de bovengenoemde vernietigingslijst met uiterste voorzichtigheid toegepast op grond van afspraken, die in het verleden gemaakt zijn door de afdelingen Semi-statisch archief en Welzijn Molukkers van het Ministerie van WVC.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

De archieven gevormd door het voormalig Ministerie van Maatschappelijk Werk en van commissies, commissariaten en werkgroepen, waarvan het secretariaat beruiste bij het ministerie met als cesuur voor de afdoening van zaken de oprichting van het ministerie bij koninklijk besluit van 1 september 1952 (Stbl. 460) en opheffing bij koninklijk besluit van 14 april 1965 (Stbl. 146) werden door de Centrale Archief Selectiedienst bewerkt.

Een relatief groot aantal stukken heeft een datering, die voor of na de bestaanscesuren van het Ministerie van Maatschappelijk Werk liggen. Op grond van de regelgeving over de wijze van handelen met archiefbestanden en -bescheiden bij reorganisatie en opheffing van overheidsorganen zijn de dossiers met een afdoeningsdatum niet vallend tussen begin en einddatering van het archiefvormend orgaan overgebracht naar het archiefvormend orgaan passend bij bestemming en afdoeningsdatering van het dossier. Dit geldt ook voor de archiefbescheiden van commissie-archieven van wie de werkzaamheden zich voortzetten in de periode van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk.

Onder 'Geschiedenis van het archiefbeheer' is reeds in hoofdlijnen uiteengezet wat aan archiefbestanddelen van het voormalig Ministerie van Maatschappelijk Werk in het archiefdepot van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur werd aangetroffen en op welke wijze deze waren geordend. De totale omvang van het te bewerken aangeboden archief omvatte tegen het eind van de bewerkingsfase 372 m, waarin begrepen 47 m archief van het Commissariaat van Ambonezenzorg. Van de bewerkte 372 m archief werden 51 m bewaard, gelijk aan 13,7%.

Het uitgangspunt van de bewerking was dan ook het toegankelijk maken van het archief van het voormalig Ministerie van Maatschappelijk Werk voor (wetenschappelijk) onderzoek. In dit verband stonden voor de bewerking twee mogelijkheden open, namelijk de archiefcode (zaaksgewijze ordening) te nemen als indelingscriterium voor de inventaris of de indeling te laten bepalen door de organisatiestructuur van het ministerie. Gekozen is voor een inventarisatie van het te bewaren archiefgedeelte afgeleid van de code VNG 1953. De inventaris in enge zin is dan ook gebaseerd op een archiefschema waarin stukken van algemene aard, zoals dossierinventaris, agenda's, jaar-, kwartaal- en maandverslagen van de afdelingen alsmede de serie circulaires tegenover de stukken betreffende bijzondere onderwerpen staan. Deze laatste hoofdrubriek is allereerst onderverdeeld in organisatie (.07), personeel (.08) en taak (-1.).

De in deze inventaris voorkomende beschrijvingen zijn voornamelijk onderwerp- en zaakbeschrijvingen op map/doosniveau naast enkele stuk- en seriebeschrijvingen. Reden voor deze manier van beschrijven is te zoeken in het feit dat de originele dossiers intact zijn gelaten evenals de ordening van de stukken in de dossiers (soms van oud naar jong, soms van jong naar oud of chronologisch). Gelijksortige dossiers zijn zo mogelijk samengevoegd tot één bestanddeel op onderwerpsniveau, waarbij de maximale omvang van het bestanddeel op grond van het ontbreken van enig secundair ordeningskenmerk in enkele gevallen het doosniveau te boven gaat. Binnen een bestanddeel liggen de dossiers in principe chronologisch op afdoeningsdatum. De in de inventaris opgenomen agenda's van ingekomen en uitgaande stukken zijn chronologisch gerangschikt. Zuiver chronologische rangschikking was niet mogelijk op grond van de gespreide huisvesting van de afdelingen van het Ministerie van Maatschappelijk Werk en de daarmee samenhangende gedecentraliseerde archiefvorming. Ordening volgens agendanummer was om bovengenoemde reden niet mogelijk, ordening op afdeling eveneens niet. Gekozen is voor een tussenvorm van chronologische rangschikking (algemeen) en waar mogelijk rangschikking op afdeling. Archivalia van door het Ministerie van Maatschappelijk Werk overgenomen, ingestelde en opgeheven commissies en werkgroepen waren binnen de code al op doel geclasseerd. Deze oude ordening is gehandhaafd. Verder vond taakvermenging plaats door de dubbelfunctie van enkele ambtenaren van het departement als secretaris van een commissie en hoofd/medewerker van een afdeling.

Enkele archiefcodes zijn aangepast. Het betreft vervanging van de door de registratoren van het Ministerie van Maatschappelijk Werk gebruikte letter A voor de aanduiding van de zorg voor vreemdelingen (-1.842.92) in het geval van de zorg voor Ambonezen. Voor de onderverdeling van deze stukken hebben de registratoren gebruik gemaakt van een eigen onderverdeling van .07 en .08. Verder zijn de codes -1.842.917.1, zorg voor Nederlanders in den vreemde en -1.842.92, zorg voor vreemdelingen, uitgebreid met een eigen onderverdeling van de code VNG 1953.

Deze uitbreiding bestaat uit de codes:

-1.842.917.12	zorg voor Nederlanders op de Nederlandse Antillen
-1.842.917.13	zorg voor Nederlanders in de Bondsrepubliek Duitsland
-1.842.917.14	zorg voor Nederlanders in Frankrijk
-1.842.917.15	zorg voor Nederlanders in Indonesië
-1.842.917.16	overige zaken met betrekking tot de zorg voor Nederlanders in Indonesië
-1.842.92.01	zorg voor Hongaarse vluchtelingen
-1.842.92.02	zorg voor Jordaanse vluchtelingen

De onderverdelingen van de code VNG 1953 zoals .07.355.1, .07.58, .07.76 en .07.77 aangetroffen bij de dossieromschrijvingen zijn bij rubrieken met relatief weinig beschrijvingen duidelijkheidshalve weggelaten. In enkele gevallen zijn foutief geclassificeerde stukken opnieuw geclassificeerd. Een representatief bestand van persoonsdossiers van Ambonezen, welke inhoudelijk vernietigd kon worden, is in het te bewaren bestand opgenomen.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

2.27.09 - Inventaris van het archief van de Medisch Adviseur van het Ministerie van Maatschappelijk Werk, 1945-1969

2.21.183.44 - Inventaris van het archief van dr. M.A.M. Klompé [levensjaren 1912-1986], (1890) 1929-1986 (1987)

PUBLICATIES

GERAADPLEEGDE BRONNEN EN LITERATUUR

Alberts, dr. A., *Het einde van een verhouding. Indonesië en Nederland tussen 1945 en 1963*. Alphen aan de Rijn: N. Samson N.V., 1968 Cottaar, Annemarie en Wilm Willems, *Indische Nederlanders. Een onderzoek naar beeldvorming*. Den Haag: Uitgeverij Moesson, 1984 Katholiek Sociaal-kerkelijk Instituut en de Provinciale Opbouworganen van Noord-Holland, Zuid-Holland, Noord-Brabant en Drenthe (in samenwerking met Groningen), *De woonwagenbevolking in Nederland, resultaten van een sociologisch onderzoek*. 's-Gravenhage: 1959 Ministerie van Maatschappelijk Werk, *Buitenlandse arbeidskrachten, literatuur*. 's-Gravenhage: Afdeling Voorlichting, Documentatie en Bibliotheek, ca. 1962 Ministerie van Maatschappelijk Werk, *Dag der dorpsuizen*. 's-Gravenhage: Afdeling Voorlichting, Documentatie en Bibliotheek, 1963 Ministerie van Maatschappelijk Werk, *De eerste tien jaren van het Ministerie van Maatschappelijk Werk 1952-1962*. 's-Gravenhage: Haagsche Drukkerij en Uitgeversmaatschappij N.V., 1962 Ministerie van Maatschappelijk Werk, *Een aantal radiocauserieën*. 's-Gravenhage: Afdeling Voorlichting, Documentatie en Bibliotheek, 1962 Ministerie van Maatschappelijk Werk, *Hulpverlening aan gerepatrieerden uit Indonesië*. 's-Gravenhage: Afdeling Voorlichting, Documentatie en Bibliotheek, 1961 Ministerie van Maatschappelijk Werk, *Repatriëring uit Nieuw-Guinea*. 's-Gravenhage: Ministerie van Maatschappelijk Werk, 1962 Ministerie van Maatschappelijk Werk, *Sociale integratie probleemgezinnen*. 's-Gravenhage: Afdeling Voorlichting, Documentatie en Bibliotheek, 1961 Ministerie van Maatschappelijk Werk, *Symposium over repatriëring en algemene maatschappelijke problemen*. 's-Gravenhage: Afdeling Voorlichting, Documentatie en Bibliotheek, 1962 Staatsalmanakken, 1950-1966. Rossum-van der Heijden, M. van, *Literatuurrapport ten behoeve van de bewerking van de archieven van het Ministerie van Maatschappelijk Werk (1952-1965)*. Winschoten: Centrale Archief Selectiedienst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1987 Schabbing, C.E., *Archieftechnisch onderzoeksrapport ten behoeve van de bewerking van de archieven van het Ministerie van Maatschappelijk Werk (1952-1965)*. Den Haag: Centrale Archief Selectiedienst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1987

AANBEVOLEN LITERATUUR OVER DEELGEBIEDEN

Ney, Rob, *De organisatie van het maatschappelijk werk*, Zutphen: De Walburg Pers, 1989. Jungschleger, Ineke en Claas Bierlaagh, Marga Klompé. *Een gedreven politica haar tijd vooruit*, Utrecht/Antwerpen: Veen-uitgevers, 1990. Hondius, Dienke, *Gemengde huwelijken, gemengde gevoelens. Aanvaarding en ontwijking van etnische en religieus verschil in Nederland sinds 1945*, Den Haag: Sdu Uitgeverij, 1999. Steijlen, Fridus, *RMS Moluks Nationalisme in Nederland 1951-1994, Van ideaal tot symbool*, Amsterdam: Uitgeverij Het Spinhuis, 1996.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1. STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

1.1 VERGADERVERSLAGEN

1-2	Verslagen van vergaderingen van de afdelingshoofden van het ministerie. 1952-1964	2 pakken
	1 1952-1956	
	2 1957-1964	
3	Verslag van een teambespreking van de Hoofdafdeling Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Opbouwwerk. 1957	stuk
4	Verslagen van vergaderingen van de Werkgroep Financiële Controle Gemeenten. 1957-1961	omslag
5	Notulen van contactvergaderingen van het Bureau Landelijk Contact te Arnhem. 1958	omslag
6	Verslag van de stafvergadering van 16 april 1958. 1958	stuk
7	Verslagen van de 58e, 62e en 63e vergadering met de hoofden van de provinciale bureaus. 1958	omslag
8	Vergaderingen met de districtshoofden Bijzondere Maatschappelijke Zorg ('stafvergaderingen'). 1958-1964	pak
9	Verslag van de vergadering van hoofden en coördinatoren van de bedrijfszelfbescherming van de departementen van algemeen bestuur, gehouden op 18 februari 1959. 1959	stuk
10	Verslag van de besprekingen in de gespreksgroepen tijdens de contactdagen van de Afdelingen Individueel Maatschappelijk Werk en Landelijk Contact, gehouden op 2 en 3 mei 1963. 1963	stuk
11	Verslag van de teambespreking van de Afdeling Onderzoek en Planning, gehouden op 6 december 1963. 1963	stuk
12	Verslagen van kleine-stafvergaderingen. 1963	omslag
13-14	Verslagen en vergaderstukken van het directieteam van het ministerie.	

	1963-1964		1 pak en 1 omslag
	13	1963	
	14	1964, pak	
15	Verslag van de 46e vergadering van de Onderzoekers Plaatselijke Objecten. 1964		stuk
1.2 JAAR-, HALFJAAR-, KWARTAAL- EN MAANDVERSLAGEN			
16	Kwartaalverslagen van de werkzaamheden van de Afdeling Landelijk Contact. 1953-1956		omslag
17	Jaarverslagen van de werkzaamheden van de Sociale Afdeling van de Stichting Zorg voor Gerepatrieerden. 1953-1961		omslag
18-28	Kwartaalverslagen van de werkzaamheden van de afdelingen van het ministerie. 1953-1964		11 pakken
	18	1953-1954	
	19	1955	
	20	1956	
	21	1957	
	22	1958	
	23	1959	
	24	1960	
	25	1961	
	26	1962	
	27	1963	
	28	1964	
29	Halfjaarverslagen van het Contactorgaan te Zwolle. 1955-1956		pak
30-41	Maand- en kwartaalverslagen van de werkzaamheden van de bureaus van de Afdeling Landelijk Contact in de verschillende provincies. 1955-1965		5 pakken en 7 omslagen
	30	Algemeen, 1958	
	31	Groningen, 1955 - 1958, pak	
	32	Friesland, 1955 - 1965, pak	
	33	Drenthe, 1957 - 1964, pak	
	34	Overijssel, 1957 - 1958	
	35	Gelderland, 1955 - 1963, pak	
	36	Utrecht, 1957 - 1965	
	37	Noord-Holland, 1955 - 1964, pak	
	38	Zuid-Holland, 1957	
	39	Zeeland, 1957 - 1965	
	40	Noord-Brabant, 1957	
	41	Limburg, 1955 - 1961	
42	Jaarverslagen van 1956 en 1957 van de Onderafdeling Post- en Archiefzaken van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken. 1957-1958		omslag
43	Kwartaalverslagen van de Onderafdeling Post- en Archiefzaken.		

1958-1961 pak

44 Stukken betreffende de totstandkoming van een regeling inzake de verzameling en registratie van jaarverslagen voor het algemeen maatschappelijk werk.
1958-1963 omslag

45 Kwartaalverslagen van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken.
1958-1964 pak

46 Jaarverslagen van de Afdeling Organisatie en Efficiency.
1960-1963 omslag

1.3 CIRCULAIRES

47-50 Circulaires.
1952-1965 4 pakken

47 1952-1957

48 1958-1959

49 1960-1961

50 1962-1965

51 Circulaire van de Afdeling Financiële Zaken en Comptabiliteit van het Ministerie van Maatschappelijk Werk inzake het verplicht inschakelen van het Bureau Rijksverhuizingen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken bij verhuizingen van ambtenaren en overheidsdiensten, met bijlagen.
1955 omslag

1.4 STATISTISCHE UITGAVEN

52 Correspondentie met de Centrale Commissie voor Statistiek inzake de werkprogramma's van het Centraal Bureau voor de Statistiek over de jaren 1955-1960.
1953-1958 omslag

53 Nota betreffende vooroverleg met het hoofd van de Afdeling Sociale Statistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek inzake mogelijke bezuinigingen op statistische uitgaven van het Centraal Bureau.
1957 stuk

54 Stukken betreffende voorbereiding van de procedure van gegevensverstrekking aan het Centraal Bureau voor de Statistiek inzake maatschappelijk werk.
1962-1965 omslag

2. STUKKEN BETREFFENDE AFZONDERLIJKE ONDERWERPEN

2.1 ORGANISME

2.1.1 INSTELLING, ONTWIKKELING EN OPHEFFING

- 55** Stukken betreffende de taak en werkwijze van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zorg.
1947-1954 omslag
- 56** Stukken betreffende de organisatie, reorganisatie en personeelsbezetting van het ministerie en zijn onderdelen.
1947-1964 pak
Betreft stukken ontworpen of ontvangen door het Bureau, later de Afdeling Organisatie en Efficiency en hun taakvoorgangers.
- 57** Stukken betreffende de opheffing van het Bureau Materiële Bemiddeling en Adviezen van het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de overdracht van de taken van dit bureau aan het Ministerie van Maatschappelijk Werk.
1952-1953 omslag
- 58** Stukken betreffende werkzaamheden van het ministerie.
1952-1955 omslag
- 59** Stukken betreffende de bijdrage van de minister aan regeringsverklaringen, de overdracht van portefeuilles en de ministeriële verdeling van taken en bevoegdheden.
1952-1963 pak
- 60** Stukken betreffende de reorganisatie van het ministerie.
1952-1963 pak
- 61** Stukken betreffende de overdracht van archiefstukken van de Ministeries van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Defensie en Binnenlandse Zaken aan het ministerie.
1952-1964 pak
- 62** Stukken betreffende de taak en werkwijze van de Afdeling Studie, Planning en Documentatie.
1953 omslag
- 63** Correspondentie met het hoofd van het Bureau Sociale Voorlichting Gerechtvaardigen over de taak, werkzaamheden, de personeelsbezetting en de liquidatie van het Bureau.
1953-1954 omslag
- 64** Stukken betreffende de taak en werkzaamheden van het Bureau Organisatie en Efficiency.
1953-1955 omslag
- 65** Stukken betreffende de indeling van de polder Oostelijk-Flevoland bij de Afdeling Landelijk Contact.

	1953-1959		omslag
66	Stukken betreffende de organisatie, formatie en werkzaamheden van de Afdeling Algemene Zaken. 1953-1964		pak
67-68	Stukken betreffende de organisatie, formatie en werkzaamheden van de Afdeling Landelijk Contact. 1953-1964		2 pakken
	67 1953-1960		
	68 1961-1964		
69-75	Rapporten betreffende de organisatie en formatie van de afdelingen en bureaus van het ministerie, opgemaakt door het Bureau Organisatie en Efficiëncy. 1953-1965		7 pakken
	69 1953-1954		
	70 1954-1955		
	71 1955-1956		
	72 1956-1958		
	73 1959-1960		
	74 1961-1962		
	75 1964-1965		
76	Stukken betreffende de reorganisatie en liquidatie van het Bureau Organisatie Hulpverlening Nederlanders in Duitsland. 1954-1955		omslag
77	Stukken betreffende de organisatie, formatie, werkzaamheden en reorganisatie van de Hoofdafdeling Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Opbouwwerk. 1954-1963		pak
78	Stukken betreffende maatregelen ter bevordering van een doelmatige organisatie van de rijksdienst. 1954-1964		omslag
79	Stukken betreffende de organisatie van de Afdeling Maatschappelijk Werk ten behoeve van Probleemgezinnen. 1955-1960		omslag
80-82	Stukken betreffende de organisatie en doelstellingen van de Afdeling Bijzondere Maatschappelijke Zorg. 1956-1959		2 omslagen en 1 stuk
	80 Nota betreffende de doelstellingen van de Afdeling, 1956, stuk		
	81 Inrichting van het Bureau Beleidsvorming als onderdeel van de Onderafdeling B van de Afdeling Bijzonder Maatschappelijke Zorg (BMZ/B), 1957		
	82 Organisationschema, met bijlage, 1959		
83	Stukken betreffende de totstandkoming van de integratie van de sociale organisatie van het ministerie in Indonesië in de Nederlandse vertegenwoordiging in Jakarta. 1956-1959		omslag

- 84** Stukken betreffende de organisatie en werkzaamheden van de Afdeling Voorlichting, Documentatie en Bibliotheek.
1956-1964 pak
- 85** Stukken betreffende de organisatie, formatie en werkzaamheden van de Afdeling Internationale Betrekkingen.
1956-1964 omslag
- 86** Nota van de secretaris-generaal gericht aan het hoofd van het Bureau van het Departement van Maatschappelijk Werk in de Provincie inzake de bestuursvoering onder buitengewone omstandigheden.
1957 stuk
- 87** Stukken betreffende het Voortgezet Onderzoek Gerepatrieerden: Onderzoek van 'Spijtoptanten' aan boord van het ss 'Waterman' door professor P. van der Veur, begeleid vanuit de Afdeling Onderzoek en Maatschappelijk Opbouwwerk, alsmede het gebruik van dit rapport door het Ministerie van Justitie.
1959-1960 omslag
- 88** Stukken betreffende de organisatie, formatie en werkzaamheden van de Afdeling Onderzoek en Maatschappelijk Opbouwwerk.
1959-1964 omslag
- 89** Stukken betreffende de organisatie, formatie en werkzaamheden van de Directie Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Opbouwwerk.
1963-1965 pak
- 90** Stukken betreffende de organisatie, formatie en werkzaamheden van de stafafdeling Onderzoek en Planning.
1963-1965 omslag
- 91** Nota's betreffende de instelling van de Afdeling Internationale Betrekkingen.
z.d. omslag

2.1.2 BETREKKING MET ANDERE INSTANTIES

- 92** Correspondentie met de Algemene Rekenkamer inzake de coördinatie van diensten voor de sociale zorg.
1952-1955 omslag
- 93** Stukken betreffende het verlenen van medewerking aan het Ministerie van Justitie inzake de totstandkoming van het Nieuw Burgerlijk Wetboek.
1952-1957 omslag
- 94-97** Stukken betreffende de taakverdeling tussen het Ministerie van Maatschappelijk Werk en diverse andere ministeries en de buitendienst Landelijk Contact.
1952-1964 4 pakken
- 94** 1952-1953
- 95** 1954-1955
- 96** 1956-1958
- 97** 1959-1964
- 98** Stukken betreffende de overdracht van bevoegdheden op financieel terrein aan de

Nederlandse ambassade te Jakarta.
1955-1956 omslag

99 Stukken betreffende de overname door het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid van de functie van medisch adviseur ten behoeve van gerepatrieerden.
1955-1960 omslag

100 Regelingen betreffende de samenwerking met het Ministerie van Financiën.
1956-1959 omslag

2.1.3 EIGENDOM EN BEZIT

101 Stukken betreffende de verkoop en overdracht van overcomplete rijksgoederen.
1955-1963 omslag

2.1.4 FINANCIËN

102 Stukken betreffende de behandeling van de begroting 1953 in de Eerste Kamer.
1952 omslag

103 Correspondentie met het Ministerie van Financiën over de concept-Uitvoeringsbeschikking Rijkscomptabiliteit 1952, de richtlijnen voor de uitvoering van het Comptabiliteitsbesluit 1956, alsmede de totstandkoming en wijziging van de Comptabiliteitswet 1959.
1953-1960 omslag

104-108 Stukken betreffende de totstandkoming van de begrotingen van het ministerie voor de dienstjaren 1953-1965.
1953-1964 1 omslag en 4 pakken

104 Dienstjaren 1953 - 1954.
105 Dienstjaar 1955.
106 Dienstjaren 1957 - 1958.
107 Dienstjaar 1959., omslag
108 Dienstjaren 1960 - 1965.

109 Stukken betreffende het afsluiten van een verzekering tegen risico's van verlies, beroving of diefstal van bij ambtenaren in beheer zijnde rijksgelden.
1955-1956 omslag

110-111 Stukken betreffende het geven van instructies aan de hoofden van de bureaus van de Afdeling Landelijk Contact in de verschillende provincies inzake de financiële en sociale controle op de gemeenten en instellingen van uitvoerend algemeen maatschappelijk werk.
1955-1964 2 pakken

110 Controle op de gemeenten, 1955 - 1964
111 Controle op de instellingen, 1956 - 1960

112 Stukken betreffende de behandeling van de rapporten van de Algemene Rekenkamer inzake de financiële controle bij het ministerie.
1956-1965 pak

113 Staten houdende een recapitulatie van begrotingsartikelen van de Afdeling Bijzondere Maatschappelijke Zorg.

	1958	omslag
114	Controlebladen van de boekjaren 1958/1959, 1959/1960 en 1962/1963. 1958-1963	pak
115	Correspondentie met het Ministerie van Financiën inzake wijziging van enkele artikelen van de rijksbegroting 1963. 1963-1964	omslag
116	Stukken betreffende de controle van de administratie van District II van de Afdeling Bijzondere Regelingen. 1963-1964	omslag
2.1.5 BENODIGDHEDEN EN HULPMIDDELEN		
117	Stukken betreffende toetsing van de toepassingsmogelijkheden van microfotografie ten behoeve van het archiefbeheer. 1955-1962	omslag
118	Stukken betreffende de instelling, samenstelling en werkzaamheden van de Werkgroep Toepassing Technische Hulpmiddelen. 1957-1965	omslag
119	Stukken betreffende totstandkoming van een instructie voor het inrichten en bijhouden van de planborden op de provinciale bureaus van de Afdeling Landelijk Contact. 1959-1961	omslag
2.1.6 UITOEFENING VAN DE DIENST		
120	Stukken betreffende het verlenen van bevoegdheden aan ambtenaren en instellingen tot het verzenden van dienststukken onder dienstnummers van het ministerie. 1952-1963	pak
121	Stukken betreffende de regeling van het archiefbeheer van het Bureau Organisatie Hulpverlening Nederlanders in Duitsland te Arnhem. 1953-1958	omslag
122	Stukken betreffende het verstrekken van richtlijnen inzake de ondertekening en afdoening van dienststukken, alsmede de overbrenging van niet meer geraadpleegde dossiers naar het centraal archief. 1953-1959	omslag
123	Stukken betreffende de vereenvoudiging van administratieve handelingen. 1953-1961	pak
124	Stukken betreffende aanwijzingen met betrekking tot de reproductie van stukken. 1953-1963	omslag
125	Stukken betreffende de vaststelling van het registratuurplan ten behoeve van het ministerie. 1953-1963	pak

-
126	Stukken betreffende de registratuurwerkzaamheden op de provinciale bureaus van de Afdeling Landelijk Contact. 1953-1964	omslag
127	Stukken betreffende de werkwijze met betrekking tot de postbehandeling en het archiefbeheer op de afdelingen van het ministerie. 1953-1964	pak
128	Stukken betreffende het geven van dienstvoorschriften. 1953-1964	pak
129	Stukken betreffende de organisatie van de postverwerking. 1953-1965	omslag
130	Stukken betreffende de totstandkoming van lijsten met te vernietigen dossiers en stukken. 1953-1965	pak
131	Stukken betreffende de uitvoering van en het toezicht op vertalingen van documenten. 1953-1965	omslag
132	Stukken betreffende de werkwijze met betrekking tot de dossiervorming en de registratie van stukken. 1953-1965	pak
133	Stukken betreffende het archiefbeheer van commissies, die ingesteld zijn door het ministerie. 1954	omslag
134	Stukken betreffende totstandkoming van een viertalige woordenlijst van vaktermen op het gebied van maatschappelijk werk en aanverwante sociale arbeid. 1954-1957	omslag
135	Stukken betreffende reorganisatie van het archiefbeheer van het Contactorgaan van de Onderafdeling Gezinsoorden en Internaten van de afdeling Maatschappelijk Werk, Plancommissie Gezinsoorden. 1955-1959	omslag
136	Stukken betreffende plannen tot vervanging van de Archiefwet 1918. 1955-1960	omslag
137-144	Stukken betreffende de werkzaamheden van de Ideeënbuscommissie. 1955-1965	8 pakken
137	1955-1961	
138	1961 Bevat foto's.	
139	1961-1962	
140	1962	
141	1962-1963	
142	1963-1964	
143	1964-1965	
144	1965	

-
- 145** Stukken betreffende de administratieve behandeling van ingekomen stukken.
1956 omslag
- 146** Stukken betreffende de instelling en advisering van en door de Werkgroep
Werkvereenvoudiging.
1956 omslag
- 147** Stukken betreffende het geven van werkinstructies aan buitendienstambtenaren en
maatschappelijk werksters.
1956-1960 omslag
- 148** Stukken betreffende de totstandkoming van een lijst van voor vernietiging of
bewaring in aanmerking komende stukken.
1958-1959 omslag
- 149** Stukken betreffende het verstrekken van instructies aan de hoofden van de bureaus
van de Afdeling Landelijk Contact inzake de bestuursvoering onder buitengewone
omstandigheden.
1958-1960 omslag
- 150** Stukken betreffende het verbeteren van de interne en externe voorlichting op het
gebied van maatschappelijk werk.
1959-1960 omslag
- 151** Stukken betreffende de voorbereiding van de herziening van de archiefcode ten
behoefte van het ministerie.
1960-1963 omslag
- 152** Stukken betreffende deelname van het ministerie aan de landelijke civiele
verdedigingsoefening Fallex 62 inzake de beveiliging van overheidsgeheimen.
1962-1963 omslag
- 153** Ministerieel besluit betreffende de regeling van plaatsvervangende van de secretaris-
generaal en andere functionarissen ingeval van langdurige afwezigheid.
1963 stuk
- 154** Dossierinventarissen van de archiefblokken 1952-1959 en 1960-1969, die volgens
artikel 5 van de Archiefwet 1962 na 50 jaar binnen een tijdvak van 10 jaar naar het
Algemeen Rijksarchief moeten worden overgebracht.
1980 pak
- 155** Instructie van het hoofd van de Onderafdeling Onderzoek en Planning betreffende
de taak van de sectiehoofden, het houden van teambesprekingen, de
postbehandeling en de onderlinge communicatie.
z.d. stuk

2.2 PERSONEEL

2.2.1 BENOEMING EN BEVORDERING

- 156** Stukken betreffende de aanstelling van arbeidscontractanten in vaste of tijdelijke
dienst.
1953-1958 omslag

- 157** Stukken betreffende de beëdiging van personeel.
1954-1960 omslag
- 158** Stukken betreffende de regeling van de ontheffing van de verplichting om advies in te winnen omtrent de bevordering van personeel in rangen ingedeeld lager dan schaal 43 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1948.
1957-1960 omslag
- 159** Nota van het hoofd van de afdeling Personeel aan de secretaris-generaal betreffende de voortgang en behandeling van bevorderingsvoorstellen.
1959 stuk

2.2.2 GEZAG OVER EN PLICHTEN VAN HET PERSONEEL

- 160-163** Stukken betreffende het geven van instructies aan districtshoofden en leidinggevend personeel van inrichtingen, contractpensions, woonoorden, gezinsoorden en internaten.
1953-1964 4 pakken
- 160** 1953-1957
- 161** 1958-1959
- 162** 1960-1961
- 163** 1962-1964
- 164** Stukken betreffende de taakomschrijving van de districtshoofden van het Bureau Bijzondere Maatschappelijke Zorg en de Onderafdeling B van de Afdeling Bijzonder Maatschappelijke Zorg (BMZ/B).
1954-1957 omslag
- 165** Taakomschrijvingen van verschillende functies bij afdelingen van het ministerie.
1954-1959 pak
- 166** Stukken betreffende schending van de geheimhoudingsplicht door ambtenaren van het ministerie.
1955-1956 omslag
- 167** Stukken betreffende de invoering van de methodische personeelsbeoordeling op het ministerie.
1956 omslag
- 168** Stukken betreffende de concept-taakomschrijving van de administrateur van een gezinsoord.
1959 omslag
- 169** Stukken betreffende de totstandkoming van uitvoeringsvoorschriften van het Beoordelingsvoorschrift Burgerlijk Rijkspersoneel.
1961-1966 omslag

2.2.3 AMBTELIJKE BEVOEGDHEID EN RECHTEN VAN HET PERSONEEL

- 170** Stukken betreffende de toepassing van de Pensioenwet 1922 op arbeidscontractanten bij het ministerie.
1952-1961 omslag

171-172	Stukken betreffende de afdoenings- en tekenbevoegdheid van ambtenaren van het ministerie. 1952-1965	2 pakken
	171 1952-1959	
	172 1960-1965	
173	Stukken betreffende de vaststelling van taken en bevoegdheden van het personeel voor de gezinsoorden en internaten. 1953-1959	omslag
174	Stukken betreffende de advisering inzake wijziging van het Verplaatsingskostenbesluit 1946 en de totstandkoming van het Verplaatsingsbesluit 1962. 1954-1962	omslag
175	Stukken betreffende de totstandkoming van regelingen inzake de tegemoetkoming in studiekosten. 1954-1965	omslag
176	Stukken betreffende de totstandkoming van regelingen voor geldelijke tegemoetkoming voor gezinsverzorging en -hulp. 1955-1960	omslag
177	Stukken betreffende de verbetering van de secundaire arbeidsvoorwaarden voor het personeel in gezinsoorden en internaten voor probleemgezinnen. 1957-1959	omslag
178	Stukken betreffende de machtiging tot het vaststellen en ondertekenen van departementale stukken. 1961-1964	omslag

2.2.4 PERSONEELSFORMATIE

179-189	Stukken betreffende de regeling van de personeelsbehoefte, personeelsformatie en andere personeelsaangelegenheden van directies en (hoofd)afdelingen. 1948-1964	9 pakken en 2 omslagen
	179 Algemeen, 1948 - 1964	
	180 Bureau Sociale Voorlichting Gerechtvaardigden Indonesië, 1949 - 1953, omslag	
	181 Afdeling Algemene Zaken, sinds oktober 1954 Afdeling Algemene en Juridische Zaken, 1953 - 1958	
	182 Afdeling Algemene en Juridische Zaken, 1959 - 1964	
	183 Afdeling Comptabiliteit, sinds september 1954 Afdeling Financiële Zaken en Comptabiliteit, 1954 - 1962	
	184 Afdeling Individueel Maatschappelijk Werk, sinds oktober 1963 Hoofdafdeling Individueel Maatschappelijk Werk, 1954 - 1963	
	185 Afdeling Landelijk Contact, 1955 - 1962	
	186 Afdeling Landelijk Contact, 1963 - 1964	
	187 Hoofdafdeling Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Opbouwwerk, 1955 - 1962	
	188 Afdeling Internationale Betrekkingen, 1957 - 1964	
	189 Directie Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Opbouwwerk, 1963 - 1965, omslag	

-
- 190** Stukken betreffende het opvullen van vacatures.
1953-1960 omslag
- 191** Stukken betreffende de verstrekking van de maandelijkse opgave van het personeelsbestand aan het Ministerie van Financiën ten behoeve van het samenstellen van de maandelijkse statistiek van de sterkte van het burgerlijk rijksperoneel.
1958-1960 omslag
- 192** Stukken betreffende het classificeren van functies in verband met de indeling van deze functies in loongroepen.
1960-1962 omslag

2.2.5 OVERIGE PERSONELE AANGELEGENHEDEN

- 193** Personeelsblad 'Trefpunt, Orgaan van en voor de Ambtenaren van het Departement van Maatschappelijk Werk'.
1953-1965 pak
- 194** Stukken betreffende de totstandkoming van regelingen voor het toekennen van pensioenvervangende gratificaties.
1954 omslag
- 195** Stukken betreffende aangelegenheden met betrekking tot het maken van dienstreizen door ambtenaren naar het buitenland.
1954-1956 omslag
- 196** Stukken betreffende de instelling van en vertegenwoordiging in het Personeelsfonds.
1954-1960 omslag
- 197** Stukken betreffende het gebruik van poolauto's door ambtenaren.
1955 omslag
- 198** Stukken betreffende de invoering van en deelname aan de Premiespaarregeling Rijksambtenaren.
1959-1960 omslag
- 199** Stukken betreffende de beschikbaarstelling van personeel ten behoeve van de volkstelling van 1960.
1960 omslag
- 200** Stukken betreffende plannen voor de waarborging van werk- en schuilgelegenheid voor 'essentiële' ambtenaren in oorlogstijd.
1961-1962 omslag
- 201** Stukken betreffende de integratie van de salaris- en personeelsadministratie.
1963-1964 pak

2.3 TAAKUITVOERING

2.3.0 ALGEMEEN

- 202-219** Stukken betreffende de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk en zijn taakvoorgangers de Nederlandsche Vereniging voor Armenzorg en Weldadigheid, later de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk.
1946-1965 11 pakken en 7 omslagen
- 202** Taakvoorgangers van de Raad, 1946 - 1956
- 203** Interne organisatie, financiële situatie en taakstelling van de Raad en zijn taakvoorgangers, 1947 - 1958
- 204** Wetenschappelijk Adviescollege van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk, 1951 - 1953, omslag
- 205** Werkgroep Sociale Aspecten van de Binnenlandse Migratie, 1953 - 1957
- 206** Organisatieonderzoeken bij kerkelijke en particuliere instellingen voor maatschappelijk werk, 1956, omslag
- 207** Onderzoek naar de structurele opzet van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk, 1956 - 1959, omslag
- 208** Onderzoekcommissie Functieanalyses Uitvoerend Maatschappelijk Werk, 1957 - 1958, omslag
- 209** Bestuursraad, 1957 - 1959
- 210** Bestuursraad, 1960 jan. - 1960 apr.
- 211** Bestuursraad, 1960 mei - 1961dec.
- 212** Herdenking van het 50-jarig bestaan van de Nederlandse Vereniging voor Armenzorg en Weldadigheid, 1958
- 213** Kwartaaloverzichten van de belangrijkste activiteiten van de Raad, 1958 - 1962, omslag
- 214** Werkgroep Voorlichting, 1958 - 1964
- 215** Opleidingscommissie van de Raad, 1959 - 1963, omslag
- 216** Begeleidingscommissie van de Werkgroep Functie-Analysen, 1960 - 1961, omslag
- 217** Informatiebulletins van de Raad, 1962 - 1963
- 218** Vergaderstukken van de Raad, 1964 jan. - juni
- 219** Vergaderstukken van de Raad, 1964 sept. - 1965 feb.
- 220** Stukken betreffende de oprichting van een wetenschappelijk onderzoeksinstituut op het terrein van het maatschappelijk werk.
1951-1952 omslag
- 221** Stukken betreffende landelijk overleg en andere activiteiten ter bepaling van plaats en functie van het algemeen maatschappelijk werk.
1952-1965 pak
- 222** Stukken betreffende beschouwingen over taken, ondersteuning en organisatie van het gespecialiseerd maatschappelijk werk.
1953-1960 pak
- 223** Teksten van redevoeringen, gehouden door de minister, de secretaris-generaal en de afdelingshoofden.
1953-1964 pak
- 224-235** Stukken betreffende de totstandkoming en uitvoering van het subsidiebeleid.

- 1953-1965 7 pakken en 5 omslagen
- 224** Behandeling van de suggestie van het Prins Bernhard Fonds om particuliere sociale en culturele activiteiten te financieren uit de opbrengst van de Staatsloterij, 1953, omslag
- 225** Stellen van voorwaarden bij de toekenning van subsidies, 1953 - 1964, omslag
- 226** Subsidiëring van het uitvoerend algemeen maatschappelijk werk, 1954 - 1959, omslag
- 227** Staten van over 1953-1957 en 1960-1962 verstrekte subsidies aan instellingen alsmede ramingen voor 1956-1958 en 1962-1963, [1954-1962]
- 228** Begeleiding en subsidiëring van supervisie-experimenten, 1954 - 1963
- 229** Subsidiëring van tijdschriften van instellingen, 1955, omslag
- 230** Instelling, samenstelling, rapportage en opheffing van de Commissie Vraagstukken Subsidiëring Maatschappelijk Werk, 1955 - 1960
- 231** Richtlijnen voor subsidiëring van de activiteiten op het terrein van maatschappelijk werk, 1955 - 1963
- 232** Advisering door de Contactgroep Subsidieregelingen ten aanzien van diverse subsidieregelingen, 1955 - 1965
- 233** Correspondentie met de minister van Financiën over het voorontwerp van de Subsidiewet, 1957, omslag
- 234** Rijksregeling voor de subsidiëring van het algemeen maatschappelijk werk, 1961
- 235** Totstandkoming en wijziging van de Rijkssubsidieregeling 1961 voor het algemeen maatschappelijk werk, 1961 - 1965
- 236** Correspondentie met het Ministerie van Binnenlandse Zaken over het standpunt van de Staatscommissie tot herziening van het tiende hoofdstuk van de Grondwet omtrent het maatschappelijk welzijn.
1954 omslag
- 237** Stukken betreffende nadere definiëring van maatschappelijk werk en zijn afgrenzing met verwante activiteiten in de Nederlandse cultuur, als reactie op een verzoek van het Nederlands Cultureel Contact.
1954-1955 omslag
- 238** Nota's en adviezen van en aan het hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken.
1954-1959 omslag
- 239** Correspondentie met het Ministerie van Justitie betreffende de totstandkoming van koninklijke besluiten inzake de goedkeuring van statuten van instellingen.
1958-1959 pak
- 240** Stukken betreffende de advisering van de decentralisatie van het subsidiëringbeleid.
1960-1962 pak
- 241** Stukken betreffende wettelijke maatregelen in verband met de invoering van de vijfdaagse werkweek.
1961-1964 omslag
- 242** Nota betreffende het gebruik van de begrippen maatschappelijk welzijn, social

policy planning, sociale planning en sociale programmering.
1963

stuk

243

Stukken betreffende de totstandkoming van de Structuurnota Algemeen
Maatschappelijk Werk 1965.
1964-1965

pak

2.3.1 RAAKVLAKKEN MET DE MAATSCHAPPELIJKE ZORG

2.3.1.1 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

2.3.1.2 RUIMTELIJKE ORDENING, VOLKSHUISVESTING EN OPENBARE GEZONDHEID

244

Stukken betreffende het oplossen van de problemen op huisvestingsgebied in de
gemeenten ten gevolge van vonnissen in ontruimingsacties op grond van artikel 18
van de Huurwet.
1953-1954

245

Stukken betreffende de sociale aspecten en begeleiding van de woningverbetering
en krotsanering.
1953-1965

pak

246

Stukken betreffende de Plancommissie Zuid-West van de Rijksdienst voor het
Nationale Plan.
1954-1955

omslag

247

Stukken betreffende de advisering, als lid van de Centrale Commissie voor de
Statistiek, inzake de opzet van de Algemene Woningtelling 1956.
1954-1956

omslag

248

Stukken betreffende de bestudering van de ontwikkeling van de ruimtelijke
ordering door de Werkgroep Sociale Aspecten van de Ruimtelijke Ontwikkeling van
Zuid-West Nederland.
1954-1958

pak

249-250

Stukken betreffende de toepassing van de Woonruimtetwet 1947.
1954-1964

2 pakken

249 1954-1959

250 1960-1964

251

Stukken betreffende overleg met het Ministerie van Wederopbouw en
Volkshuisvesting (later Volkshuisvesting en Bouwnijverheid) en de Gezinsraad over
mogelijk aanvullende maatregelen inzake de verdeling van beschikbare
woongelegenheden voor jonge gezinnen.
1955-1957

omslag

252

Notitie betreffende de taak van de woninginspectrice naar aanleiding van het
artikel 'Sociaal woningbeheer in verleden en toekomst' in het tijdschrift Sociaal
Contact van juli/augustus 1957.
1957

stuk

253

Verslag van een gesprek van de minister met de minister van Financiën over
wijziging van de regeling voor vrijwillige beschikbaarstelling van woonruimte.
1957

stuk

- 254** Correspondentie met de Afdeling Gezondheidstechniek TNO over de deelname aan een documentatieopzet voor sociologische en sociaal-psychologische literatuur betreffende de volkshuisvesting en stedenbouw.
1957-1958 omslag
- 255** Stukken betreffende de advisering inzake het Wetsontwerp op de Ruimtelijke Ordening.
1957-1961 omslag
- 256** Stukken betreffende de bestudering door J.A.A. van Doorn van het vraagstuk van schaalvergroting en kerngrootte op het platteland, in opdracht van het ministerie.
1959-1961 omslag
- 257** Verslagen van besprekingen tussen het Ministerie van Maatschappelijk Werk en het Ministerie van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid inzake de onmaatschappelijkheidsbestrijding.
1959-1964
- 258** Correspondentie met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten betreffende de raadpleging van de Landelijke Contactcommissie inzake Woonruimtevragestukken.
1962 omslag
- 259** Nota betreffende de historische factoren welke een bepalende invloed hebben gehad op de huidige structuur van Zuidwest-Nederland.
z.d. stuk

2.3.1.3 KREDIETVERLENING

- 260** Stukken betreffende de verlening van vrijstelling van interestberekening aan particuliere kredietbanken, krachtens artikel 44 van de Geldschieterswet.
1937-1966 omslag
- 261** Stukken betreffende de rechtszaak tegen de directeur van De Spaarcredietinstelling te Rotterdam in verband met overtreding van de Geldschieterswet.
1948-1953 omslag
- 262** Stukken betreffende de plaatsing van instellingen op de lijst van geldschietbanken bedoeld in artikel 123, vierde lid van de Ambtenarenwet 1929.
1951-1964 pak
- 263** Stukken betreffende de wijzigingen van de tabellen van maximuminterest, als bedoeld in artikel 31 van de Geldschieterswet.
1952 omslag
- 264-267** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Commissie van Advies en Bijstand, als bedoeld in paragraaf 5 der Geldschieterswet.
1953-1964 2 pakken en 2 omslagen
- 264** Jaarverslagen over 1952-1957, 1953 - 1959
- 265** Jaarverslagen over 1958-1959, 1959 - 1961
- 266** Werkzaamheden over de jaren 1960 en 1961, 1962, omslag
- 267** Verdere advisering door de commissie inzake het voorontwerp van de Wet Kleinkredietwezen zoals opgenomen in het jaarverslag 1962 van de commissie, 1963 - 1964, omslag

- 268-270** Stukken betreffende de voorbereiding van de Wet op het Afbetalingsstelsel.
1957-1961 3 pakken
- 268** 1957 dec. - 1958 apr.
- 269** 1958 mei- 1958 sept.
- 270** 1959 sep. - 1961 juni
- 271** Wijzigingen van het Koninklijk Besluit van 13 Januari 1933 (Stb. 12) tot uitvoering van de Geldschieterswet met betrekking tot het maximaal in rekening te brengen informatiekosten, als bedoeld in de artikelen 32 en 45 van de Geldschieterswet.
1959-1964 omslag
- 272** Stukken betreffende de totstandkoming van het Besluit Beperking Kredietverlening Samenwerkende Geldschieters (Uitvoeringsbesluit artikel 43b Geldschieterswet).
1963-1966 omslag
- 273** Berichten van het Bureau Volkscredietwezen van de Hoofdafdeling Bijzondere Voorzieningen.
1964 omslag
- 2.3.1.4 BELASTINGEN**
- 274** Stukken betreffende de behandeling van verzoeken van instellingen werkzaam op het terrein van het maatschappelijk werk om vrijstelling van de vereveningsheffing, alsmede correspondentie hierover met de Ministeries van Sociale Zaken en Financiën.
1948-1956 pak
- 275** Stukken betreffende de advisering aan het Ministerie van Financiën inzake het ontwerp van het Besluit houdende vrijstelling van omzetbelasting ten aanzien van leveringen en diensten van sociale en culturele aard.
1956-1957 omslag
- 2.3.1.5 SOCIALE ZEKERHEID EN SOCIALE VOORZIENINGEN**
- 276** Stukken betreffende een regeling voor de terugbetaling door de Stichting Sociaal Fonds Bouwnijverheid van voorschotten op uitkeringen van kinderbijslag aan organen zijnde geen instellingen van weldadigheid.
1954-1955 omslag
- 277** Stukken betreffende voorbereiding van een algemene wet op de maatschappelijke zorg en maatschappelijk werk als opvolger van de Armenwet.
1955-1957 omslag
- 278** Correspondentie met het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid betreffende de toepassing van sociale verzekeringswetten.
1955-1962 omslag
- 279** Stukken betreffende de afwijzing van het beroep van de geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid te Groningen tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Groningen contra het besluit van de Gemeenteraad van Appingedam tot wijziging van de instructie voor de gemeentegeneesheren.
1956-1957 omslag
- 280** Nota betreffende het Voorontwerp Huisarbeiderswet.

	1957		stuk
281-293	Stukken betreffende de vervanging van de Armenwet door de Algemene Bijstandswet. 1957-1965		13 pakken
	281	Algemeen, 1957 juni - 1959 dec.	
	282	Algemeen, 1960 jan. - 1960 dec.	
	283	Algemeen, 1961 jan. - 1961 mrt.	
	284	Algemeen, 1961 apr. - 1961 sep.	
	285	Algemeen, 1961 okt. - 1961 dec.	
	286	Algemeen, 1962 jan. - 1962 feb.	
	287	Algemeen, 1962 mrt. - 1962 apr.	
	288	Algemeen, 1962 mei- 1962 aug.	
	289	Algemeen, 1963 jan. - 1965 sep.	
	290	Adviezen van de Raad van State, andere overheidsinstanties, particuliere en kerkelijke instellingen, 1961 - 1962	
	291	Adviezen van overheidsinstanties en particuliere instellingen, 1961 - 1962	
	292	Adviezen van de ministeries, Gedeputeerde Staten en particuliere instellingen, 1961 - 1963	
	293	Conferenties in Gerner en Duinoord ter vaststelling van het definitief ontwerp, 1961 sep. - 1962 feb.	
294	Stukken betreffende het onder de werking van de Ongevallenwet 1921 brengen van werknemers in het maatschappelijk werk en de maatschappelijke zorg. 1958		omslag
295	Stukken betreffende de betrekkingen tussen sociale zekerheid en maatschappelijk werk in het kader van de Europese Economische Gemeenschap. 1962-1965		pak
296	Correspondentie met de Nationale Federatie 'Het Wit-Gele Kruis' te Utrecht, met gemeentebesturen en gedeputeerde staten en met de Nederlandse Katholieke Middenstandsbond te Den Haag betreffende de toepassing van de Algemene Bijstandswet met de daarop betrekking hebbende uitvoeringsmaatregelen. 1963-1965		omslag
297	Brief aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid betreffende de verhouding tussen aanspraken op sociale verzekeringsuitkeringen en bijstand ingevolge de Algemene Bijstandswet. 1964		stuk
298	Nota betreffende de Wet van 9 juli 1963 op de Algemene Bijstandsverlening in Nederland (Algemene Bijstandswet). 1964		stuk

2.3.2 MAATSCHAPPELIJK WERKERS

299-308	Stukken betreffende de opleiding en scholing op het terrein van maatschappelijk werk. 1954-1965		4 pakken, 5 omslagen en 1 stuk
	299	Algemeen, 1955 - 1960	
	300	Opleidingseisen voor maatschappelijk werk, 1954 - 1961	
	301	Vergaderstukken van de Commissie Opleidingen Maatschappelijk	

- 302 Werk, 1955 - 1956, pak
Overleg in achtereenvolgens de Werkgroep Opleidingen, de Commissie Opleidingen en de Commissie van Overleg Onderwijs-Maatschappelijk Werk, 1955 - 1958, pak
- 303 Eisen aan de urgentieopleidingen aan scholen van maatschappelijk werk, 1956 - 1960
- 304 Instelling en werkzaamheden van de Commissie Onderzoek Onderwijs Scholen voor Maatschappelijk Werk, 1957 - 1959, pak
- 305 Stage-instellingen, 1959 - 1965, pak
- 306 Bijscholing, 1962 - 1964
- 307 Gesprekspunten voor het functionarissencontact op 2 april 1963 te Amersfoort over de deskundigheid in het maatschappelijk werk, 1963, stuk
- 308 Opheffing van de opleiding bij het Nederlands Schriftelijk Studiecentrum te Culemborg, 1963 - 1964
- 309 Stukken betreffende de bestudering van de rol van de vrijwilligers in het maatschappelijk werk.
1955-1962 omslag
- 310-311 Stukken betreffende onderzoek inzake de vraag naar en het aanbod van maatschappelijk werk(st)ers.
1955-1962 1 pak en 1 omslag
- 310 Onderzoek door de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk, 1955 - 1957
- 311 Onderzoek door het Centraal Planbureau, 1957 - 1962, pak
- 312 Stukken betreffende de instelling van de Adviescommissie Opleidingseisen bij Subsiëring Algemeen Maatschappelijk Werk.
1956 omslag
- 313 Notitie betreffende opgaven van aantallen door het ministerie gesubsidieerde maatschappelijk werk(st)ers in de diverse taaksectoren over de jaren 1960-1963.
1964 stuk

2.3.3 MAATSCHAPPELIJK OPBOUWWERK

2.3.3.1 INTERNATIONAAL KADER

- 314-330 Stukken betreffende activiteiten in het kader van de Verenigde Naties.
1948-1964 7 pakken, 9 omslagen en 1 stuk
- 314 Oprichting van National Working Groups for Social Welfare ten behoeve van de studie- en researchactiviteiten van de Verenigde Naties, 1948 - 1953
- 315 Totstandkoming van een overzicht van werkterreinen in Nederland, welke voor observatiemogelijkheid van buitenlandse 'social welfare fellows' in aanmerking zouden kunnen worden gebracht, 1948 - 1954
- 316 Vergaderstukken van de werkgroep van de Verenigde Naties te Genève, belast met het geven richtlijnen voor het geven van studiebeurzen op het gebied van de 'social welfare', 1949 - 1953, pak
- 317 Werkcomité Internationale Sociale Bijstand in het kader van het Special European Social Welfare Programme, 1949 - 1960, pak
- 318 European Loan Service for Social Welfare Films ten behoeve van de uitwisseling van films tussen Europese landen op het gebied van het

- 319 maatschappelijk werk, 1952 - 1954, pak
Financiële steun aan de 'technische hulp' ten behoeve van studiebeurzen en de uitzending van deskundigen in het kader van de Verenigde Naties, 1952 - 1954
- 320 Rural Welfare Subcommissie van het Nederlands Nationaal FAO-Comité, 1952 - 1957, pak
- 321 Voorbereidingen voor de Nederlandse deelname aan de vergaderingen van de Sociale commissie van de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties, 1953 - 1960, pak
- 322 Stukken betreffende de totstandkoming van een National Working Group en de instelling van een National Correspondent inzake internationale activiteiten in het kader van de Economic and Social Council van de Verenigde Naties, 1954 - 1961
- 323 Voorbereiding van de studieconferentie door het Werkcomité Internationale Sociale Bijstand inzake 'Cross Cultural Education' en de ervaringen in Nederland met fellows en scholars onder het programma van de Verenigde Naties, 1955
- 324 Commentaar op het rapport The Development of National Social Service Programmes, 1959
- 325 Deelname aan de 28e zitting van de Economische en Sociale Raad (ECOSOC) van de Verenigde Naties te Genève over de sociale situatie in de wereld ('World Social Situation'), 1959
- 326 Opstellen van programma's voor de jaarlijks te houden studiebijeenkomsten op het gebied van het maatschappelijk werk van het European Social Welfare Program van de Verenigde Naties, 1960 - 1962
- 327 Oprichting van de Research Institute for Social Development (UNRISD) te Genève, 1960 - 1965
- 328 Nederlandse deelname aan de bijeenkomsten van de Economische Commissie voor Azië en het Verre Oosten van de Economische en Sociale Raad, 1961 - 1964, pak
- 329 Second Planning Conference on the European Social Welfare Programme te Genève, 1963 - 1964, pak
- 330 Nota van de Afdeling Internationale Betrekkingen betreffende het deelnemen aan studieconferenties van of met medewerking van de Verenigde Naties, z.d., stuk
- 331 Stukken betreffende het voeren van overleg met de Ministeries van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en Sociale Zaken inzake rapportages aan de Sociale en Culturele Commissie van het Vijf Mogendheden Pact omtrent wederzijdse erkenning van sociale diploma's.
1950-1952 omslag
- 332 Stukken betreffende de instelling en werkzaamheden van het Werkcomité Internationale Sociale Bijstand.
1950-1965 pak
- 333-340 Stukken betreffende activiteiten in het kader van de Raad van Europa.
1951-1965 5 pakken en 3 omslagen
- 333 Algemeen, 1951 - 1959, omslag
- 334 Totstandkoming en goedkeuring van de conventie van de Raad van Europa inzake sociale en medische bijstand, 1951 - 1955
- 335 Program van Actie van de Raad van Europa, 1953 - 1954, omslag
- 336 Sociaal Comité - Taken van het Comité en deelname van het

- ministerie, 1958 - 1961, omslag
- 337** Sociaal Comité -Nederlands voorstel betreffende regionale ontwikkeling, 1961 - 1962
- 338** Sociaal Comité -Verslaggeving van de 16e-19e zitting, 1963 - 1964
- 339** Totstandkoming en goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest, 1957 - 1960
- 340** Totstandkoming en goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest, 1962 - 1965
- 341-342** Stukken betreffende de Union Internationale des Organismes Familiaux. 1952-1956 1 pak en 1 omslag
- 341** Rapporten betreffende de levensomstandigheden van gezinnen op het platteland, 1952 - 1955
- 342** Stukken betreffende de voorbereiding van een congres in 1956 in Den Haag, 1952 - 1956, pak
- 343** Voorbereiding van de internationale studieconferentie van 2 tot en met 8 oktober te Baarn over Community Organization and family Welfare in Problem Areas within Europe. 1954-1955 omslag
- 344** Stukken betreffende de (bijdrage aan de) organisatie van nationale en internationale congressen en studiereizen op maatschappelijk terrein in Nederland. 1954-1960 pak
- 345** Stukken betreffende internationale conferenties in Nederland, België, Duitsland en Italië over 'community development' in Europese ontwikkelingsgebieden. 1955-1961 omslag
- 346** Stukken betreffende de deelname aan een conferentie in Luik van 9-12 juli 1958 over de streekontwikkeling in Noordwest-Europa. 1957-1959 pak
- 347-349** Stukken betreffende activiteiten in het kader van de Europese Economische Gemeenschap. 1957-1964 2 pakken en 1 omslag
- 347** Advisering over en interpretatie van sociale aspecten van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, 1957 - 1961, omslag
- 348** Deelname aan te Brussel gehouden EEG-conferenties en -studiedagen, 1958 - 1964
- 349** Werkgroepen voor de regionale ontwikkeling, 1962 - 1964
- 350** Stukken betreffende de medewerking aan de samenstelling van studieprogramma's voor buitenlandse studenten. 1960-1961 omslag
- 351** Stukken betreffende de deelname aan een Nederlands initiatief voor een internationale aanpak van 'community development' in Afrika (Afrika-plan). 1960-1962 pak
- 352** Stukken betreffende de deelname aan de Nederlands-Duitse conferentie te Emmen over de gevolgen van Europese integratie voor de regionale ontwikkeling van de Nederlandse noordelijke provincies en daaraan grenzende Duitse gebieden.

	1961		omslag
353	Stukken betreffende de deelname aan de Nederlands-Duitse studiebijeenkomst van 17-19 oktober 1962 te Nordhorn over de maatschappelijke structuur en ontwikkeling van de Kreis Bentheim en aangrenzende delen van Drenthe en Overijssel. 1961-1963		pak
354	Stukken betreffende de Stichting Jongeren Vrijwilligers Corps inzake de hulp aan minder ontwikkelde landen. 1961-1964		omslag
355	Stukken betreffende het ontwikkelen van meerjarenplannen voor de Nederlandse Antillen en Aruba. 1962-1963		omslag
356	Stukken betreffende deelname aan conferenties in Dinard (Frankrijk) en Sandefjord (Noorwegen) over de invloed van sociale zekerheid en sociale voorzieningen op de gezinssituatie. 1962-1964		pak
357	Nota's betreffende mogelijkheden en activiteiten om de internationale samenwerking op het terrein van maatschappelijk werk en maatschappelijke zorg te bevorderen. 1963-1965		omslag
358	Stukken betreffende de supervisie van het Werkcomité Internationale Sociale Bijstand over de verlening van studiebeurzen en de uitzending van deskundigen naar het buitenland. 1964-1965		
359	Vergaderstukken van de Werkgroep Internationale Betrekkingen. 1965		omslag
2.3.3.2 NATIONAAL, PROVINCIAAL EN REGIONAAL KADER			
360	Stukken betreffende de advisering aan de minister van Financiën en de minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting inzake de toepassing van de Oorlogsschaderegeling Sociale Gebouwen en Verpleeginrichtingen ten behoeve van de herbouw of het herstel van gebouwen voor sociale hulpverlening. 1947-1953		omslag
361-363	Stukken betreffende werkzaamheden van en samenwerking met provinciale opbouworganen. 1947-1963		1 pak en 2 omslagen
361	Algemeen, 1953 - 1961, pak		
362	Samenwerking met en taken van (directeuren van) provinciale opbouworganen, 1947 - 1954		
363	Totstandkoming van de Nota Sociale Kaarten en Sociale Documentatie en werkzaamheden van de Werkgroep Sociale Documentatie Provinciale Opbouworganen, 1959 - 1963		
364	Stukken betreffende het onderzoek naar de sociale aspecten van de industrialisatie in de provincie Friesland.		

	1950-1953		pak
365-367	Stukken betreffende het sociaal onderzoek door de Landelijke Onderzoekscommissie Ontwikkelingsgebieden.		
	1952-1961		3 pakken
	365	Voorbereiding, 1952 - 1953	
	366	Onderzoek in de provincies, 1953 - 1961	
	367	Rapportage, 1956 - 1960	
368-386	Stukken betreffende ontwikkelings- en probleemgebieden.		
	1952-1963		7 pakken, 11 omslagen en 1 stuk
	368	Overleg met vertegenwoordigers van de landelijke toplichamen van het maatschappelijk werk inzake de ontwikkelingsplannen voor de ontwikkelingsgebieden, 1952 - 1960, pak	
	369	Rapporten Sociaal Onderzoek Ontwikkelingsgebieden Oostelijk Groningen en Zuid-West Groningen, 1953 - 1956, pak	
	370	Instelling en samenstelling van de provinciale commissies voor de ontwikkelingsgebieden, 1953 - 1958	
	371	Sociale planning in de ontwikkelingsgebieden, 1953 - 1961, pak	
	372	Financieringsbeleid ten aanzien van sociale maatregelen in de ontwikkelingsgebieden, 1953 - 1962	
	373	Provinciale Plancommissie Noord-Oost Overijssel, 1953 - 1963, pak	
	374	Verlening van bijzondere subsidies ten behoeve van sociale planning in ontwikkelingsgebieden en industriekernen, 1954 - 1961, pak	
	375	Statistisch en sociologisch onderzoek tot opsporing van probleemgebieden, 1955 - 1958, pak	
	376	Verslagen van seminars van de Stichting voor Internationale Samenwerking der Nederlandse Universiteiten en Hogescholen over social planning en maatschappelijk werk in Nederlandse ontwikkelingsgebieden, 1956, pak	
	377	Verslagen van en correspondentie met gecommitteerden van de ontwikkelingsgebieden betreffende de door functionarissen van de landelijke samenwerkingsorganen verrichte activiteiten in de ontwikkelingsgebieden, 1956 - 1961	
	378	Rapport over de sociaal-culturele planning in de ontwikkelingsgebieden, uitgebracht door het contactorgaan voor de ontwikkelingsgebieden van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 1957 - 1958	
	379	Stukken betreffende de financieringsmoeilijkheden van gemeenten in de ontwikkelingsgebieden, 1957 - 1958	
	380	Beoordeling van investeringsobjecten in de ontwikkelingsgebieden, 1958 - 1959	
	381	Stukken betreffende het ontwikkelen van plannen en projecten in het kader van het stimuleringsbeleid in de probleemgebieden en ontwikkelingskernen voor de gemeenten Harlingen en Leeuwarden, 1959 - 1960	
	382	Bepalen van de urgentievolgorde van nog niet behandelde projecten in de probleemgebieden in Noord-Holland, 1960	
	383	Afrondingsbeleid voor de ontwikkelings- en probleemgebieden in Noord-Brabant, 1960 - 1961	
	384	Bijzondere subsidiëring van investeringsprojecten in de probleemgebieden, 1961 - 1964	
	385	Rapport van het hoofd van de Hoofdafdeling Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Opbouwwerk betreffende	

- 386** het ontwikkelingsbeleid in Nederland, 1963, stuk
Lijsten van gemeenten, al dan niet met ontwikkelingskernen, in
probleem- en stimuleringsgebieden, z.d.
- 387** Stukken betreffende de subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk in
verband met het coördineren en stimuleren van maatschappelijk werk.
1953-1955 omslag
- 388** Stukken betreffende de bestudering door de Werkgroep Sociale Aspecten van de
Ruimtelijke Ontwikkeling van Zuid-West Nederland van de sociale implicaties van
het Deltaplan.
1953-1963 pak
- 389-393** Stukken betreffende de instelling, samenstelling en werkzaamheden van de
Interdepartementale Commissie Ontwikkelingsgebieden.
1953-1964 5 pakken
- 389** Algemeen, 1953 - 1964
- 390** Instelling en samenstelling, 1953 - 1960
- 391** Werkzaamheden van de Intradepartementale Commissie
Ontwikkelingsgebieden, 1953 - 1958
- 392** Verslagen van vergaderingen, 1956 - 1959
- 393** Verslagen van vergaderingen, 1960 - 1964
- 394** Stukken betreffende de Provinciale Commissie Sociaal Plan Noord-Brabant.
1953-1964 pak
- 395** Stukken betreffende de verhouding tussen maatschappelijk en cultureel werk.
1954-1957 omslag
- 396** Stukken betreffende de instelling van de Interdepartementale Studiecommissie
voor de Gebieden met Bijzondere Structuurveranderingen.
1954-1958 omslag
- 397** Stukken betreffende de organisatie, methodiek en samenwerking in het
maatschappelijk werk in ziekenhuizen in Nederland.
1954-1958 omslag
- 398** Stukken betreffende de toelichting op de rijkssubsidieregeling voor de
maatschappelijke opbouw.
1954-1961 omslag
- 399-404** Stukken betreffende de regelingen voor de subsidiëring van organen van
samenwerking voor het maatschappelijk werk op levensbeschouwelijke of
algemene grondslag en van het uitvoerend algemeen maatschappelijk werk.
1954-1964 4 pakken en 2 omslagen
- 399** Correspondentie met ministeries, provinciale besturen,
opbouworganen en gemeenten, 1954 - 1960
- 400** Nota's, concepten en verslagen, 1954 - 1961, omslag
- 401** Toepassing en interpretatie van de richtlijnen, 1955 - 1958
- 402** Overleg inzake opleidingseisen en salarismaxima, 1955 - 1960
- 403** Richtlijnen voor de bureauhoofden in de provincies, 1955 - 1962
- 404** Herziening en toelichting van de richtlijnen, 1958 - 1960, omslag
- 405** Stukken betreffende de subsidieregeling voor provinciale organen van coördinatie

- en overleg op maatschappelijk terrein.
1955-1959 omslag
- 406-407** Stukken betreffende activiteiten van de Stichting tot Ontwikkeling van de Noordwest-Veluwe.
1955-1962 2 omslagen
- 406** Gespreksgroep Maatschappelijk Werk en Gezinszorg, 1955 - 1958
- 407** Toogdagen, 1958 - 1962
- 408** Stukken betreffende de Subcommissie Maatschappelijk Werk van de Commissie Territoriale Decentralisatie.
1955-1962 omslag
- 409** Stukken betreffende de verlening van subsidie aan de Federatie van Industrie Volkshuizen om de IJmond (F.I.V.O.IJ) te Beverwijk.
1955-1962 omslag
- 410-411** Stukken betreffende de bevordering van de economische, sociale en culturele ontwikkelingen van gebieden in Nederland.
1956-1962 1 pak en 1 omslag
- 410** Bevorderen van de economische, sociale en culturele ontwikkeling van het Maaskantgebied, 1958 - 1962, pak
- 411** Voorbereiding van een bezoek van de minister aan de Stichting tot bevordering van de sociale, economische en culturele belangen van de Krimpenerwaard, 1959
- 412** Stukken betreffende de instelling van de Sociaal Wetenschappelijk Raad van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen te Amsterdam.
1956-1962 pak
- 413-414** Stukken betreffende de uitvoering van het sociaal groepswork in Nederland.
1956-1962 2 omslagen
- 413** Verkrijgen van inzichten in de uitvoering van het sociaal groepswork, 1956 - 1961
- 414** Voorbereiding en vaststelling van de subsidieregeling Sociaal Groepswork en de toepassing van de subsidieregeling voor Maatschappelijk Opbouw, 1958 - 1962
- 415** Stukken betreffende de advisering van de Studiecommissie voor Gebieden met Bijzondere Structuurveranderingen inzake het beleid ter bevordering van maatregelen op maatschappelijk, cultureel en hygiënisch terrein ten behoeve van de economische ontwikkelingsgebieden.
1957-1964 omslag
- 416** Verslagen van de vergaderingen van de Redactiecommissie (van het Contactblad Probleemgebieden).
1957-1967 omslag
- 417** Verslagen van bezoeken aan provinciale levensbeschouwelijke samenwerkingsorganen.
1958-1962 omslag
- 418** Stukken betreffende de samenwerking tussen het ministerie en de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk op het terrein van het maatschappelijk werk.

	1958-1965	pak
419	Correspondentie met de landelijke toporganen voor maatschappelijk werk over maatschappelijk werk. 1959-1960	omslag
420	Stukken betreffende de Subcommissie Sociale Enquêtes van de Centrale Commissie voor de Statistiek. 1959-1960	omslag
421	Stukken betreffende de totstandkoming van de bundel Het Verenigingsverschijnsel in Sociologisch Perspectief. 1959-1963	omslag
422	Stukken betreffende het jaarplan 1960 van de Plancommissie Friesland. 1960-1961	omslag
423	Stukken betreffende de veranderingen in de maatschappelijke structuur van niet-stedelijke gebieden. 1962-1964	omslag
424	Correspondentie met het hoofd van het Bureau Limburg van de Afdeling Landelijk Contact (buitendienst) betreffende de regionale en plaatselijke ontwikkeling in Limburg. 1963-1964	omslag
425	Ontwerp-subsidieregeling voor de provinciale instellingen voor overleg en advies op maatschappelijk terrein, met bijlagen. 1964	omslag
2.3.3.3 GEMEENTELIJK-, STEDELIJK-, DORPS-, WIJK- EN BUURTKADER		
426	Stukken betreffende de samenstelling, doel en werkzaamheden van de Stichting Sociale Wijkcentra te Den Haag. 1947-1954	omslag
427	Stukken betreffende de ontwikkeling van het buurthuiswerk. 1948-1962	pak
428	Stukken betreffende de subsidiëring van de 'Stichting Opbouw Drie Gemeenten' te Beerta. 1950-1959	pak
429	Stukken betreffende de problematiek van de sociale en woonsituatie van de bevolking in de gemeente Vriezenveen. 1951-1957 Bevat een fotoreportage.	omslag
430	Stukken betreffende de subsidiëring van dorps- en wijkcentra. 1953-1961	omslag
431	Stukken betreffende de totstandkoming van richtlijnen voor de subsidiëring van dorps- en wijkcentra en buurtwerk. 1953-1961	pak

- 432** Stukken betreffende de voorbereiding en uitgave van de brochure 'Enige aspecten van de sociale wijkopbouw'.
1954-1956 pak
- 433** Stukken betreffende de subsidiëring van en voorziening in de behoefte aan wijk- en buurtcentra in Eindhoven, rekening houdend met de richtlijnen voor grote steden.
1954-1963 omslag
- 434** Stukken betreffende de verlening van subsidie aan de Stichting voor Sociaal en Sociaal-Cultureel Werk in de Gemeente Wedde.
1955-1960 pak
- 435** Stukken betreffende de Studiecommissie Sociale Aspecten van de Woonwijk.
1956-1960 omslag
- 436** Stukken betreffende het verrichten van een onderzoek naar het functioneren van de dorpshuizen te Papendrecht (Z-H), Biezenmortel (N-B) en Oosthem (Fr).
1959-1962 pak
- 437** Stukken betreffende een bijeenkomst met vertegenwoordigers van de vakcentrales over het dorps- en buurthuiswerk.
1961 omslag
- 438** Stukken betreffende de organisatie van De Dag der Dorpshuizen voor dorpshuisbesturen, naar aanleiding van het 150e door het Ministerie van Maatschappelijk Werk gesubsidieerde dorps huis.
1962-1963 pak
- 439** Stukken betreffende een uiteenzetting van de functie van het dorps huis in de lokale samenleving.
1962-1963 omslag
- 440** Stukken betreffende de totstandkoming van een rijksbijdrageregeling voor gemeenten, die subsidies verlenen aan plaatselijke instellingen voor coördinatie en overleg op maatschappelijk terrein.
1962-1964 omslag
- 441** Stukken betreffende het onderzoek naar de taken van functionarissen in het buurt- en clubhuiswerk, uitgevoerd door het Sociaal Pedagogisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam.
1962-1964 omslag
- 442-443** Stukken betreffende de instelling, samenstelling en werkzaamheden van de Werkgroep Plaatselijk Maatschappelijk Contact.
1962-1965 2 pakken
- 442** 1962-1963
- 443** 1964-1965
- 444** Verslagen van vergaderingen van de Begeleidingscommissie Brochure Sociale Wijkopbouw.
1963 omslag
- 445** Stukken betreffende de totstandkoming van de Rijksbijdrageregeling voor de

subsidiering van plaatselijke instellingen voor overleg en advies op maatschappelijk terrein.

1964 pak

2.3.4 MAATSCHAPPELIJKE ZORG VOOR VERSCHILLENDE GROEPEN

446 Stukken betreffende het voorstaan van wijziging van het Wetboek van Strafrecht teneinde oneigenlijk gebruik van het collecteren en uitbuiten van liefdadigheid tegen te gaan.
1948-1953 omslag

447-457 Stukken betreffende de totstandkoming van Koninklijke Besluiten inzake beroepen van stichtingen na weigering door gemeenten om een collecte te laten houden.
1952-1959 11 pakken

Alfabetisch geordend op naam van gemeente.

447 Abbenbroek - Appeltern, 1952 - 1959
448 Baarle-Nassau - Budel, 1954 - 1958
449 Cadier en Keer - Gulpen, 1952 - 1956
450 Haaksbergen - Huijbergen, 1953 - 1958
451 Jisp - Moergestel, 1953 - 1957
452 Nederweert - Nuth, 1954 - 1956
453 Oirsbeek - Ouwerkerk, 1953 - 1956
454 Philippine - Roosendaal en Nispen, 1953 - 1959
455 Schaijk - Stiphout, 1953 - 1956
456 Terheijden - Utrecht, 1953 - 1958
457 Varik - Zevenhuizen, 1953 - 1958

458 Nota betreffende het vraagstuk van de hulpverlening aan degenen, die door de uitvoering van de Deltawet direct in hun bestaan zullen worden getroffen.
1958 stuk

459 Stukken betreffende het verrichten van een literatuuronderzoek op het terrein van de mentaliteitsbeïnvloeding van groepen.
1958-1965 omslag

460 Stukken betreffende de wijziging en uitvoering van (rijks)groepsregelingen en rijksbijdrageregelingen.
1959-1965 omslag

2.3.4.01 ZIEKEN EN GEHANDICAPTEN

461-476 Stukken betreffende de zorg voor geestelijk gehandicapten.
1948-1965 14 omslagen en 2 stukken

461 Aanwijzing van deskundigen, die bevoegd zijn tot het afgeven van een verklaring zoals bedoeld in artikel 39, lid 4, van de Armenwet, 1948 - 1953

462 Aanvulling van de lijst van aangewezen inrichtingen in de zin van artikel 7 van de Wet tot regeling van het staatstoezicht op krankzinnigen met Huize De Hartekamp te Heemstede, 1952 - 1953

463 Aanstelling en het financieel beheer van bewindvoerders over het vermogen van in zenuwinrichtingen opgenomen personen, 1953

464 Correspondentie met de hoofden van de bureaus van de Afdeling Landelijk Contact (buitendienst) betreffende de zorg voor zwakzinnigen, 1953 - 1961

- 465** Correspondentie met de inspecteur van het Staatstoezicht op Krankzinnigen over de vraag in hoeverre een gemeente verplicht is voor de verpleging van een krankzinnige een voorwaardelijke garantieverklaring af te geven, 1954
- 466** Advisering van de minister van Binnenlandse Zaken naar aanleiding van het rapport Financiering Kosten Krankzinnigenverpleging van de Commissie inzake het Herstel Financiële Zelfstandigheid Gemeenten en Provinciën (Commissie-Oud), 1954 - 1955
- 467** Wederzijdse repatriëring van Belgische en Nederlandse geesteszieken, 1954 - 1959
- 468** Correspondentie met de Nationale Federatie voor de Geestelijke Volksgezondheid te Amsterdam over de subsidieregeling voor bureaus voor levens- en gezinsmoeilijkheden en over het Praeventiefonds, 1954 - 1960
- 469** Plaatsing van geestelijk gehandicapten in werkplaatsen voor mindervaliden, 1955 - 1959
- 470** Advisering inzake het ontwerp van Wet op de Geestelijk Gestoorden, ter vervanging van de Krankzinnigenwet van 1884, 1956 - 1961
- 471** Rapport 'bevattende feitelijke documentatie over imbecielen en imbecielen-Werkinrichtingen', 1957, stuk
- 472** Verslagen van vergaderingen van de Werkgroep Subsidieregeling Maatschappelijk Werk voor Zwakzinnigen, 1959 - 1960
- 473** Financiële aangelegenheden inzake de verpleging van Nederlandse psychiatrische patiënten in Geel (België), 1959 - 1965
- 474** Functiewaardering voor personeel van landelijke nazorgbureaus voor buitengewoon lager onderwijs, 1962 - 1964
- 475** Instructies voor de financiële controle op de instellingen, gesubsidieerd volgens de Subsidieregeling Maatschappelijk Werk voor Zwakzinnigen, z.d.
- 476** Nota houdende een voorstel tot subsidiëring van de dagopvang te Didam van bepaalde groepen zwakzinnigen, naar aanleiding van een verzoek van de aldaar gevestigde Stichting R.K. Streeknazorg Oost-Gelderland, z.d., stuk
- 477** Stukken betreffende de wijziging van de artikelen 30 en 39 van de Armenwet inzake de kosten van verpleging en verzorging in ziekenhuizen en inrichtingen. 1950-1955 pak
- 478-479** Stukken betreffende de zorg voor doven en slechthorenden. 1950-1960 1 pak en 1 omslag
- 478** Revalidatie van slechthorenden, 1950 - 1959, pak
- 479** Zorg voor doofstommen, 1953 - 1960
- 480-489** Stukken betreffende de revalidatie van mindervaliden. 1950-1965 3 pakken, 5 omslagen en 1 stuk
- 480** Systematische opzet van de revalidatie en inschakeling in het arbeidsproces van mindervaliden, 1950 - 1964, pak
- 481** Vraagstukken met betrekking tot de revalidatie van speciale groepen van mindervaliden, 1953 - 1958, pak
- 482** Werkzaamheden van en subsidievoorwaarden voor de provinciale revalidatiestichtingen, 1953 - 1962, pak
- 483** Organisatie en opbouw van de revalidatie in Nederland, 1954 - 1958
- 484** Richtlijnen voor de opbouw van de perifere revalidatie, 1956
- 485** Medewerking aan het publiceren en voorlichten over de revalidatie

- in Nederland, 1958 - 1962
- 486** Verslag van interdepartementaal overleg over de handhaving, samenstelling en bevoegdheden van de Raad voor Revalidatie, 1960, stuk
- 487** Overleg van de Werkgroep Revalidatie, 1961
- 488** Stukken betreffende de wijziging van de Tijdelijke Bijstandregeling voor Mindervaliden (Noodregeling Mindervaliden), 1961 - 1964
- 489** Inwerkingtreding en wijziging van de Tijdelijke Bijstandregeling voor Mindervaliden, 1961 - 1965
- 490** Stukken betreffende de subsidiëring van de verpleging van armlastige, aan tuberculose lijdende (gerepatrieerde) politieke delinquenten. 1951-1954 omslag
- 491** Stukken betreffende de zorg voor mindervaliden in beschutte werkplaatsen. 1952-1961 omslag
- 492-499** Stukken betreffende de zorg voor blinden. 1952-1965 3 pakken en 5 omslagen
- 492** Algemeen, 1952 - 1961, pak
- 493** Toekenning van bijzondere sociale bijstand aan blinden en de tewerkstelling krachtens de Gemeentelijke Sociale Werkvoorzieningsregeling voor handarbeiders, 1953 - 1954
- 494** Rapporten betreffende de sociaal-economische situatie van blinden in Noord-Brabant en Limburg, met bijlagen, 1954 - 1962, pak
- 495** Behandeling van de plannen van de Stichting Het Nederlandse Blindenwezen voor de oprichting van een landelijk centrum voor volwassen blinden, 1955
- 496** Stukken betreffende de instelling en werkzaamheden van de Centrale Commissie Blindenvoorziening, 1956 - 1961
- 497** Stukken betreffende de Provinciale Blindencommissie Noord-Brabant, 1958 - 1962
- 498** 'Verslag over de enquête 1959-'60 inzake de sociaal-economische situatie van de blinden in de provincie Noord-Brabant' en stukken betreffende de mogelijkheid tot verkrijging van een bijzondere uitkering bij toepassing van hoofdstuk III van de Voorziening voor Blinden, 1961 - 1962
- 499** Totstandkoming, wijziging en toezending aan gemeenten van de Tijdelijke Rijksgroepsregeling Blinden, 1964 - 1965, pak
- 500** Rapport 'De Taak van het Maatschappelijk Werk bij de Zorg voor Minder-Validen' (Publicatie nr. 1 Departement van Maatschappelijk Werk), met geleidebrief. 1953 omslag
- 501** Stukken betreffende de instelling en werkzaamheden van de Werkgroep Maatschappelijk Werk ten behoeve van Mindervaliden om aan de hand van 14 vragen 151 publicaties te analyseren op het begrip 'mindervaliden' en het er op betrekking hebbende taakgebied. 1953-1954 pak
- 502-503** Stukken betreffende de plaats en taak van het maatschappelijk werk in het geheel van de zorg voor lichamelijk en geestelijk gehandicapten. 1953-1964 2 pakken
- 502** 1953-1956

-
- 503** 1957-1964
- 504** Stukken betreffende de zorg voor mindervaliden in Gelderland.
1953-1966 pak
- 505** Stukken betreffende de goedkeuring van het koninklijk besluit van de provinciale
verordening regelende het toezicht op de rust-, verzorgings- en verpleeghuizen in
Gelderland.
1954 omslag
- 506** Stukken betreffende de totstandkoming van het rapport 'Enige voorlopige
beschouwingen over de functie van het maatschappelijk werk in het kader van de
bijstand aan bijzonder gehandicapten'.
1954 omslag
- 507** Stukken betreffende de samenstelling en werkzaamheden van de Werkgroep
Sociale Zorg voor Mindervaliden en haar subcommissies.
1955-1957 omslag
- 508** Stukken betreffende de totstandkoming van de Wet op de Registratie van
Ziekenhuizen en Rusthuizen (Ziekenhuisregistratiewet).
1955-1960 pak
- 509** Ontwerp-nota betreffende de mindervaliden in Nederland, met bijlagen.
1956 omslag
- 510** Stukken betreffende de toepassing voor rijkspatiënten van de 10%-regeling als
bedoeld in artikel 17 van de Algemene Ouderdomswet.
1956-1958 pak
- 511-513** Stukken betreffende de advisering door de Gedeputeerde Staten van de provincies
inzake de uitvoering van de subsidieregeling maatschappelijk werk voor
zwakzinnigen.
1956-1964 2 pakken en 1 omslag
Alfabetisch geordend op naam van provincie.
- 511** Algemeen, 1956 - 1959, omslag
- 512** D - N, 1957 - 1964
- 513** O - Z, 1956 - 1959
- 514** Stukken betreffende de afwijzing van het verzoek van Gedeputeerden van Zuid-
Holland om vernietiging van een besluit van de Gemeenteraad van Waarder
betreffende de geneeskundige armenverzorging in die gemeente.
1959-1960 omslag
- 515** Stukken betreffende het inwinnen van advies bij de Rijks Geneeskundige Dienst
inzake het verzoek van prof. H.I. Waterman te Delft om de kansen van lichamenlijk
gehandicapten op de arbeidsmarkt met wettelijke voorzieningen te vergroten.
1959-1960 omslag
- 516** Stukken betreffende gerechtelijke procedures over de betaling van de kosten van
verpleging uit ziektekostenverzekeringen.
1960-1961 omslag
- 517** Nota betreffende het vergroten van de mogelijkheid om kostensoorten van

maatschappelijk werk, waaronder die van groepsregelingen voor mindervaliden, onder artikel 9 van de Wet op de Financiële Verhouding Rijk en Gemeenten te laten vallen.
1961 stuk

518 Stukken betreffende de verstrekking van een ziekenfondsvergoeding voor langdurig verpleegden in verpleeginrichtingen.
1961-1962 omslag

519-520 Stukken betreffende de financiering, de bouw en het beheer van Het Dorp te Arnhem.
1962-1963 2 omslagen

519 Samenstelling, vergaderstukken en het rapport van de Financieringscommissie van de Ontwikkelingscommissie Stichting Het Dorp.

520 Stukken betreffende de radio- en televisieactie Open Het Dorp, alsmede de bouw en het beheer van Het Dorp te Arnhem.

521 Stukken betreffende het verlenen van medewerking aan de totstandkoming van wettelijke voorzieningen in zware geneeskundige risico's.
1962-1963 omslag

522 Stukken betreffende de Bond ter Bevordering van de Belangen van Spastici (BOSK) en de 'Studiecommissie Oudere Spastici' van de Bond.
1962-1964 omslag

523 Stukken betreffende de totstandkoming van de Voorlopige Rijkssubsidiereregeling Dagverblijven voor Gehandicapten.
1964 omslag

524 Stukken betreffende de totstandkoming, bekendmaking en wijziging van de Tijdelijke Rijksgroepsregeling Mindervaliden.
1964-1965 omslag

525 Stukken betreffende de Tijdelijke Rijksgroepsregeling Arbeidsinschakeling Gehandicapten.
1965 omslag

2.3.4.02 FINANCIËEL ZWAKKEN

526-533 Stukken betreffende de regeling van organisatorische aangelegenheden van de armenraden (sociale raden).
1913-1965 8 pakken

Alfabetisch geordend op vestigingsplaats van de raden.

- 526** Alkmaar, 1914 - 1965
- 527** Amsterdam - Arnhem, 1913 - 1965
- 528** Delft - Groningen, 1914 - 1965
- 529** Haarlem - Hilversum, 1930 - 1965
- 530** Leiden - Maastricht, 1913 - 1964
- 531** Middelburg - Nijmegen, 1935 - 1963
- 532** Roermond - Rotterdam, 1913 - 1964
- 533** Utrecht - Vlaardingen, 1939 - 1962

534 Stukken betreffende wijziging en uitvoering van het Vestigingsverdrag van 1904

- met Duitsland ten aanzien van armlastige Duitsers in Nederland en Nederlanders in Duitsland.
1934-1954 omslag
- 535** Stukken betreffende de benoeming en het ontslag van leden van het curatorium van het Josef en Rosa Cohen Fonds.
1937-1965 omslag
- 536** Stukken betreffende de reorganisatie en liquidatie van achtereenvolgens de Rijksdienst der Levensmiddelenvoorziening (RLV) en het Bureau Materiële Bemiddeling en Adviezen (BMA).
1946-1953 omslag
- 537-543** Stukken betreffende de totstandkoming en toepassing van de Wet Beperking Verhaalsrecht (Stb. 1961, nr. 9) zoals bedoeld in hoofdstuk V van de Armenwet.
1946-1965 3 pakken en 4 omslagen
- 537** Totstandkoming en toepassing van regelingen voor verhaal en onderhoudsplicht op personen in binnen- en buitenland, 1946 - 1965, pak
- 538** Toepassing van het verhaalsrecht zoals bedoeld in artikel 63 van de Armenwet, 1948 - 1954
- 539** Advisering inzake het rapport van de Staatscommissie Vervanging Armenwet inzake wijziging van regels inzake alimentatie en verhaal van kosten van armenverzorging, 1951 - 1956
- 540** Onbillijkheden van samenloop van acties inzake alimentatie en verhaal op onderhoudsplichtigen, gebaseerd op de artikelen 468 en 469 van het Burgerlijk Wetboek en op artikel 63 van de Armenwet, 1952 - 1954
- 541** Totstandkoming van de Wet, 1955 nov. - 1959 mrt., pak
- 542** Totstandkoming van de Wet, 1959 apr. - 1961 dec., pak
- 543** Toepassing van de Wet Beperking Verhaalsrecht op de kosten van ondersteuning in de vorm van verpleging, 1961 - 1962
- 544** Stukken betreffende de vrijlating van spaargelden bij uitkeringen ingevolge de Armenwet, alsmede specifiek de regeling te Amsterdam.
1949-1953 omslag
- 545** Stukken betreffende de verdeling van armengelden aan instellingen van weldadigheid, ingevolge artikel 16 van de Armenwet.
1950-1952 omslag
- 546** Stukken betreffende het opstellen van richtlijnen voor het samenstellen van de jaarlijkse Armverslagen, zoals bedoeld in artikel 202 van de Grondwet.
1950-1953 omslag
- 547-549** Stukken betreffende het Bureau Organisatie Hulpverlening Nederlanders in Duitsland.
1951-1954 3 omslagen
- 547** Correspondentie met het Bureau betreffende de overmaking van gelden ten behoeve van ondersteunden en onderhoudsplichtigen, 1951 - 1954
- 548** Afspraken met het Bureau over de ondersteuning van in Nederland verblijvende permanent verpleegden, die geen band meer hebben met Duitsland, 1953 - 1954

-
- 549** Jaarverslagen 1950 en 1952 van het Bureau, met geleidebrieven, 1953 - 1954
- 550** Stukken betreffende de normstelling inzake de verzorging van invaliden en ondersteuning van werklozen op grond van de Armenwet.
1952-1954 omslag
- 551** Stukken betreffende de toepassing van artikel 16 van de Armenwet inzake de belegging van gelden, die nagelaten zijn ten behoeve van de armen in diverse gemeenten.
1952-1955 omslag
- 552** Stukken betreffende de bemiddeling in het geschil tussen de kerkvoogdij van de Nederlandse Hervormde Gemeente Spannum en het Burgerlijk Armbestuur van de gemeente Hennaarderadeel inzake de jaarlijkse uitkering aan het Armbestuur.
1952-1963 omslag
- 553** Stukken betreffende de verhouding tussen de armenzorg en de sociale politiek in verband met de vaststelling van normen voor onderstand door gemeenten zonder vooroverleg met de regering.
1953 omslag
- 554** Stukken betreffende de bemiddeling in geschillen tussen gemeentebesturen inzake de betaling van verpleegkosten van armlastigen.
1953-1955 omslag
- 555** Stukken betreffende het verlenen van vrijstelling van het verbod, volgens artikel 1506 van het Burgerlijk Wetboek, tot verkoop van onroerende goederen door burgerlijke armbesturen.
1953-1957 omslag
- 556** Stukken betreffende de ondersteuning van de hoofden van de provinciale bureaus van de Afdeling Landelijk Contact inzake de toepassing van de Armenwet.
1953-1961 pak
- 557** Stukken betreffende de ontvangst van commentaar op het eindrapport van de Staatscommissie Vervanging Armenwet en van het daarin opgenomen Wetsontwerp Maatschappelijke Zorg.
1955-1957 omslag
- 558** Stukken betreffende de uitvoering van de Armenwet met betrekking tot uitkeringen.
1955-1961 omslag
- 559** Stukken betreffende de medevoorbereiding en -subsidiëring van een onderzoek door de Gemeentelijke Dienst voor Sociale Zaken van Amsterdam naar de aard en omvang van de door de geldontwaarding achtergebleven groepen.
1957-1962 omslag
- 560** Stukken betreffende de ontwikkeling van de armenzorgnormen in relatie tot lonen en sociale uitkeringen.
1962-1963 omslag
- 561** Koninklijke Besluiten houdende regelingen betreffende geschillen ontstaan tussen

gemeentebesturen over de betaling van verzorgingskosten van armlastigen op grond van de artikelen 30a en 39 van de Armenwet.

1964 omslag

- 562** Stukken betreffende de samenwerking tussen gemeenten op het gebied van de materiële en niet-materiële hulpverlening krachtens de Algemene Bijstandswet.
1964 omslag

2.3.4.03 WERKLOZEN

- 563** Stukken betreffende behandeling van het verzoek van Gedeputeerde Staten van Utrecht tot vernietiging van de besluiten van de burgemeester en wethouders van de gemeenten Amersfoort en Zuilen inzake de toekenning van een extra-uitkering aan werklozen respectievelijk Dienst Uitvoering Werken arbeiders.
1953 omslag

- 564** Stukken betreffende de totstandkoming en uitvoering van de Rijksgroepsregeling Werkloze Werknemers.
1961-1965 pak

- 565** Stukken betreffende de bijdrage van het ministerie aan het (voor)ontwerp Wet Werkloosheidsvoorziening.
1963-1964 omslag

- 566** Stukken betreffende de toezending aan Burgemeester en Wethouders van gemeenten van de Rijksgroepsregeling Werkloze Werknemers.
1964 omslag

2.3.4.04 BEJAARDEN

- 567** Stukken betreffende de totstandkoming, wijziging en uitvoering van rijkssubsidieregelingen inzake bejaarden en bejaardentehuizen.
1952-1960 pak

- 568** Stukken betreffende overleg met het Ministerie van Justitie inzake uniformering van pensioenwetgeving naar aanleiding van de herziening van het kinderstrafrecht.
1953-1954 omslag

- 569** Correspondentie met het Bureau Noord-Brabant van de Afdeling Landelijk Contact over de zorg en huisvesting voor bejaarden.
1953-1960 omslag

- 570** Stukken betreffende de ontwikkeling van de bejaardenzorg op provinciaal niveau.
1953-1961 pak

- 571** Stukken betreffende de totstandkoming van koninklijke besluiten op grond van de artikelen 2, 8 en 10 van de Armenwet inzake het verlenen van goedkeuring aan diverse instellingen van weldadigheid omtrent door hen getroffen regelingen voor het beheer en gebruik van bezittingen en inkomsten voor de bejaardenzorg.
1953-1964 pak

- 572** Nota's betreffende de taakafbakening met andere ministeries ten aanzien van de bejaardenzorg.
1954-1955 omslag

573	Stukken betreffende het toezicht op de bejaardentehuizen en de voorbereiding van de Inspectiewet Bejaardentehuizen. 1954-1964	pak
574-581	Stukken betreffende de totstandkoming van de Wet op de Bejaardenoorden ('Bejaardenwet'). 1954-1965	8 pakken
	574 1954 - mei 1958	
	575 1958 juni - dec.	
	576 1959	
	577 1960 jan. - juni	
	578 1960 juli - dec.	
	579 1961-1962	
	580 1963-1965	
	581 Adviezen en reacties van instanties, 1960 - 1961	
582	Stukken betreffende de Opleidingscommissie van de Nederlandse Federatie voor Bejaardenzorg. 1955-1961	omslag
583	Stukken betreffende (de subsidiëring van) de opleiding tot bejaarden- en ziekenverzorgster. 1955-1965	omslag
584	Stukken betreffende het instellen en verrichten van bejaardenonderzoek in Amsterdam. 1956-1962	pak
585	Stukken betreffende de samenwerking met de Nederlandse Federatie voor Bejaardenzorg inzake onderzoek ten behoeve van bejaarden en bejaardenzorg. 1956-1966	pak
586	Stukken betreffende de werkzaamheden van maatschappelijk werkadviseurs voor de bejaardenzorg en verslagen van besprekingen met deze adviseurs. 1957-1966	omslag
587	Stukken betreffende subsidieaangelegenheden met betrekking tot de vraagstukken rond de zogenaamde open bejaardenzorg. 1960-1963	omslag
588	Stukken betreffende het vraagstuk inzake het reizen van bejaarden met de trein tegen gereduceerde prijzen. 1961	omslag
589	Rapporten betreffende maatregelen tot overbrugging van het verschil tussen de inkomens van bejaarden en de pensioenprijzen in tehuizen. 1961-1963	omslag
590	Stukken betreffende wijziging van de Algemene Ouderdomswet en uitkeringen op grond van de wet. 1961-1964	omslag
591	Stukken betreffende de behandeling van het verzoek van de Werkgroep	

Bejaardenzorg om informatie inzake de activiteiten met betrekking tot de onderzoeken op het gebied van de bejaardenzorg in de verschillende provincies.
1962-1963 omslag

592 Stukken betreffende het verrichten van een onderzoek naar het Nederlandse bedrijfsleven ten aanzien van de voorbereiding op de pensionering van zijn werknemers.
1962-1963 omslag

593 Stukken betreffende de toepassing van artikel 51 van het Besluit Inkomstenbelasting 1941 inzake de vraag om de aan een bejaardentehuis verschuldigde pensiekosten geheel of gedeeltelijk aan te merken als buitengewone lasten.
1962-1964 omslag

594 Vragen van het Tweede Kamerlid Suurhoff over de verhoging van de pensioenprijzen door rust- en bejaardentehuizen.
1964 omslag

2.3.4.05 GEZINNEN

595 Stukken betreffende overleg, interdepartementaal en met derden, over een algemene gezinsverzorgingspolitiek.
1940-1959 pak

596 Correspondentie met de Stichting Nationale Katholieke Gezinszorg inzake de gezinsverzorging.
1945-1958 omslag

597 Stukken betreffende de gezinsverzorging ten behoeve van rijksambtenaren.
1946-1960 omslag

598-603 Stukken betreffende de Stichting Commissie voor Huishoudelijke en Gezinsvoorlichting.
1947-1962 2 pakken en 4 omslagen

598 Bestuurlijke zaken, 1947 - 1955

599 Correspondentie met de redactie van de tijdschriften Ons Gezin en Helpt Nu, 1951 - 1952

600 Personeel en gebouwen, 1951 - 1957

601 Reorganisatie, 1951 - 1960, pak

602 Plaatselijke commissies, 1952 - 1953

603 Jaarverslagen, 1953 - 1960, pak

604-615 Stukken betreffende de totstandkoming en toepassing van richtlijnen en regelingen voor de subsidiëring van de gezinsverzorging en -hulp.
1947-1963 4 pakken, 6 omslagen, 1 deel en 1 stuk

604 Algemeen, 1947 - 1962, pak

605 Subsidiëring van landelijke, provinciale en plaatselijke organen voor gezinsverzorging, 1947 - 1964, pak

606 Subsidieregeling 1948, 1948 - 1954

607 Subsidieregeling 1953, 1952 - 1954

608 Subsidiëring van gezinsverzorging voor gerepatrieerden, 1952 - 1962

609 Subsidieregeling 1955, 1953 - 1958, pak

610 Stimulering van de provinciale subsidiëring van instellingen voor de

- 611 gezinsverzorging, 1953 - 1963
Brochure 'Subsidieregeling Gezinsverzorging en Gezinshulp' over een subsidieregeling voor de door leerling-gezinsverzorgsters tijdens hun opleiding gewerkte verzorgingsdagen, 1955, deel
- 612 Subsidiëring van het maatschappelijk gezinswerk in verband met de school en in het kader van de zorg voor de bedrijfsjeugd, 1955 - 1959
- 613 Subsidieregeling 1958, 1957 - 1962, pak
- 614 Subsidiëring van gezinsverzorging voor binnenschippers, 1957 - 1963
- 615 Notitie betreffende 'bijzondere richtlijnen' voor het uitbrengen van advies (verslag sociale controle) inzake subsidiëring van gezinsverzorging en -hulp, z.d., stuk
- 616 Stukken betreffende het Werkcomité Doelmatige Inkomensbesteding. 1948-1961 pak
- 617 Correspondentie met de Centrale Raad voor Gezinsverzorging over de mogelijkheden van de onderbrenging van de gezinsverzorging in één verzekeringsstelsel. 1948-1964 omslag
- 618 Stukken betreffende de regeling van de gezinsverzorging in gezinnen waar de vrouw aan tuberculose of een andere langdurige ziekte lijdt. 1951-1952 omslag
- 619 Stukken betreffende plannen voor de reorganisatie van de Nationale Contactcommissie voor Gezinsbelangen en voor de oprichting van een Gezinsraad. 1951-1952 omslag
- 620 Stukken betreffende regelingen voor en ondersteuning van administraties van instellingen voor gezinsverzorging. 1952-1954 omslag
- 621-623 Stukken betreffende het geven van richtlijnen door de Afdeling Landelijk Contact over de uitvoering van de gezinsverzorging. 1952-1961 1 pak en 2 omslagen
- 621 Correspondentie met de hoofden van de bureaus van de Afdeling Landelijk Contact (buitendienst) in de provincies Limburg, Gelderland, Noord-Brabant, Drenthe en Utrecht, 1952 - 1961, pak
- 622 Controle op de instellingen voor gezinsverzorging in de provincies en verslagen van de instructiedagen voor de gezinsverzorging georganiseerd door de Afdeling Landelijk Contact, 1953 - 1960
- 623 Verslagen van de instructiedagen gezinsverzorging en -hulp, gehouden ten behoeve van de contactambtenaren van de Afdeling Landelijk Contact, 1953 - 1960
- 624 Stukken betreffende huishoudelijke- en gezinsvoorlichting. 1952-1964 pak
- 625 Stukken betreffende de taakafbakening en samenwerking tussen de Nederlandse Huishoudraad en de Nederlandse Consumentenbond. 1953-1956 omslag
- 626 Stukken betreffende de financiële en sociale controle op instellingen voor gezinsverzorging.

-
	1953-1961		omslag
627-629	Stukken betreffende de opleiding van gezinsverzorgsters. 1953-1961		3 omslagen
	627	Ontwerpen van een plan voor een gespecialiseerde opleiding voor gezinsverzorgsters, 1953 - 1955	
	628	Instelling en werkzaamheden van de Commissie Praktijkexamen Leidsters van Gezinsverzorgsters, 1955 - 1956	
	629	Organiseren van bijscholingscursussen inzake gezinsverzorging in het kader van de onmaatschappelijkheidsbestrijding, 1958 - 1961	
630	Correspondentie met het Ministerie van Buitenlandse Zaken betreffende verslagen en rapporten van de Verenigde Naties over 'family levels of living'. 1954-1958		omslag
631-646	Stukken betreffende het houden van enquêtes naar de gezinsverzorgsters, gezinshelpsters en leidsters, die werkzaam zijn bij van rijkswegen gesubsidieerde instellingen voor gezinsverzorging in de verschillende provincies (Enquêtes Gezinsverzorging). 1954-1961		16 pakken
	631	Algemeen, 1954 - 1961	
	632	Enquête 1956, Groningen-Drenthe, 1956 - 1957	
	633	Enquête 1956, Overijssel-Noord Holland, 1956 - 1957	
	634	Enquête 1956, Zuid Holland-Limburg, 1956 - 1957	
	635	Enquête 1957, Groningen-Drenthe, 1957	
	636	Enquête 1957, Overijssel-Noord Holland, 1957	
	637	Enquête 1957, Zuid Holland-Limburg, 1957	
	638	Enquête 1958, Groningen-Drenthe, 1958	
	639	Enquête 1958, Overijssel-Noord Holland, 1958	
	640	Enquête 1958, Zuid Holland-Limburg, 1958	
	641	Enquête 1960, Groningen-Drenthe, 1960	
	642	Enquête 1960, Overijssel-Noord Holland, 1960	
	643	Enquête 1960, Zuid Holland-Limburg, 1960	
	644	Enquête 1961, Groningen-Drenthe, 1961	
	645	Enquête 1961, Overijssel-Noord Holland, 1961	
	646	Enquête 1961, Zuid Holland-Limburg, 1961	
647	Stukken betreffende belastingfaciliteiten voor gehuwde maatschappelijk werksters, gezinsverzorgsters en -helpsters. 1956-1965		omslag
648	Totstandkoming en aanvulling van de instructie voor de administratieve controle op de instellingen voor gezinsverzorging. [1958]		omslag
649	Nota van de Centrale Raad voor Gezinsverzorging te Utrecht over gezinsverzorging en gezinshulp in Nederland. 1959		stuk
650	Staat houdende wijziging van de lijst van rijksgesubsidieerde instellingen voor gezinsverzorging (codelijst) 1959. 1959		stuk
651-655	Stukken betreffende de deelname aan conferenties van West-Europese ministers		

inzake de behandeling van gezinsbelangen.

1959-1962

3 pakken en 1 omslag

651 Eerste conferentie op 6-10 september 1959 te Wenen, 1959 - 1960, omslag

652 Tweede conferentie op 24-25 mei 1960 te Parijs, 1960 - 1961

653 Derde conferentie op 15-16 mei 1961 te Den Haag. Voorbereiding, 1960 - 1961

654 Derde conferentie op 15-16 mei 1961 te Den Haag. Zitting en uitvoering van resoluties, 1961 - 1962

655 Stukken betreffende het organisatieschema van de Stichting Nationale Federatie van Instellingen voor Huishoudelijke- en Gezinsvoorlichting, de subsidieregeling Huishoudelijke- en Gezinsvoorlichting, de rechtspositieregeling van functionarissen werkzaam ten behoeve van de huishoudelijke- en gezinsvoorlichting en een voorstudie Toepassing Sociale Wetgeving. 1960, pak

656-657 Stukken betreffende vergaderingen van de Centrale Raad voor Gezinsverzorging. 1960-1962

2 pakken

656 1960-1961

657 1962

658 Stukken betreffende vergaderingen van de Werkcommissie voor Moeilijk Plaatsbare Gezinnen.

1960-1962

omslag

659 Stukken betreffende het in het kader van het European Social Welfare Programme op 16-26 oktober 1960 in Arnhem gehouden seminar inzake 'Social policy in relation to changing family needs' en de voorbereiding van een follow-up van het seminar in 1961.

1960-1963

pak

660 Stukken betreffende de inrichting, ondersteuning en uitvoering van de gezinsverzorging en gezinshulp.

1960-1965

pak

661 Stukken betreffende invoering van een vijfdaagse werkweek voor gezinsverzorgsters en -helpsters en de gevolgen voor de subsidiëring van instellingen voor gezinsverzorging en gezinshulp in hun salariskosten.

1961

omslag

662 Stukken betreffende de subsidieregeling voor huishoudelijke- en gezinsvoorlichting.

1961-1963

pak

663 Stukken betreffende de totstandkoming van een nota aan de Sociale Commissie van de Nationale Raad Welzijn Militairen inzake de verzorging van gezinnen van militairen.

1963

omslag

664 Stukken betreffende het besluit om, ondanks mogelijke relevantie voor de gezinsverzorging, niet deel te nemen aan de Commissie voor Groepen tussen Overheid en Bedrijfsleven.

1963

omslag

- 665** Uittreksel van de notulen van een bespreking van het ministerie met bestuursleden van de Katholieke Nationale Stichting Bijzonder Gezinswerk-Jeugdzorg. 1963 stuk
- 666** Verslag van de budgetteringsinstructiedagen voor adjunct-inspecteurs, sociale verzorgsters en woonwijkconsulenten. 1963 stuk
- 667** Vragenlijst betreffende praktische hulpverlening in het gezin, met begeleidende concept-circulaire. z.d. omslag
De vragenlijst is incompleet.

2.3.4.06 VOLWASSENEN

- 668** Stukken betreffende de subsidiëring van en zorg voor de ongehuwde moeder en haar kind(eren). 1953-1959 omslag
- 669** Stukken betreffende de prostitutiebestrijding. 1953-1960 pak
- 670-672** Stukken betreffende de Nederlandse Huishoudraad. 1954-1962 2 pakken en 1 omslag
- 670** Vergaderingen van de Werkcommissie Enquête Arbeid Gehuwde Vrouw Buitenshuis, 1954 - 1957
- 671** Subsidiëring van de raad, 1954 - 1958, omslag
- 672** Bestuursvergaderingen, 1959 - 1962
- 673** Stukken betreffende de totstandkoming van de rijksregeling voor de subsidiëring van landelijke organisaties voor het jeugdzorgwerk ten behoeve van het door deze organisaties verzorgde culturele ontwikkelingswerk voor volwassenen. 1955 omslag
- 674** Stukken betreffende de advisering aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken naar aanleiding van resoluties van de Verenigde Naties over mogelijkheden tot verbetering van de rechtstoestand van en hulpverlening aan vrouwen in ontwikkelingslanden. 1960-1964 omslag

2.3.4.07 JONGEREN EN KINDEREN

- 675** Stukken betreffende het beheer van (Rijks)kampen en -internaten voor Sociale Jeugdzorg door de afdeling Sociale Bijstand van het Ministerie van Sociale Zaken, voortgezet door de afdeling Vorming Buiten Schoolverband van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, alsmede de (mogelijke) overdracht daarvan door dit ministerie aan particuliere organisaties. 1946-1954 omslag
- 676** Stukken betreffende de vaderschapsacties van Nederlandse meisjes tegen Amerikaanse en Canadese militairen. 1946-1955 omslag

-
677	Stukken betreffende werkzaamheden in het kader van de kindbescherming. 1950-1960	pak
678	Stukken betreffende het Nederlands Comité voor Kinderpostzegels. 1950-1964	pak
679	Verslagen van vergaderingen van leden van het Bureau Jeugdbescherming in Buitengewone Omstandigheden. 1952	omslag
680	Samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen ten behoefte van voorzieningen voor studenten. 1952-1955	omslag
681	Stukken betreffende de coördinatie van de jeugdzorg door de departementen naar aanleiding van het rapport van de Commissie-Beel. 1952-1955	omslag
682	Stukken betreffende de Adviescommissie voor Voorzieningen ten behoeve van Studenten. 1953-1954	omslag
683	Stukken betreffende de verzorging en opleiding van oorlogsinvaliden kinderen. 1953-1954	omslag
684	Stukken betreffende het vormings- en ontwikkelingswerk ten behoeve van de vrouwelijke jeugd in loondienst. 1953-1954	omslag
685	Notities in het kader van de Commissie Voorbereiding Wettelijke Regeling BLO betreffende de nazorg voor oud-leerlingen van het buitengewoon lager onderwijs. 1954-1956	omslag
686	Stukken betreffende de subsidiëring van de zogenaamde levensscholen. 1954-1958	omslag
687	Koninklijk Besluit van 8 januari 1955, nummer 45, houdende het verlenen van goedkeuring aan de gereformeerde kerken in de provincie Zuid-Holland inzake wijziging van de statuten van de Stichting Provinciaal Gereformeerd Weeshuis te Middelharnis. 1955	stuk
688	Correspondentie met de Afdeling Landelijk Contact (buitendienst) te Arnhem betreffende de Gespreksgroep voor Verenigingsleven, Vrijtijdsbesteding en Jeugdwerk van de Stichting tot Ontwikkeling van de Noordwest-Veluwe. 1955-1959	omslag
689	Stukken betreffende maatregelen in het kader van de onmaatschappelijkheidsbestrijding ten behoeve van het verwaarloosde kind. 1956	omslag
690	Stukken betreffende de uitbreiding, volgens artikel 8 van de Armenwet, van het uitsluitend gebruik van de bezittingen en inkomsten van de Drost-	

IJsermanstichting te Moordrecht voor de huisvesting van wezen tot de medehuisvesting van bejaarden.
1956-1960

- 691** Stukken betreffende de relatie tussen kinderbescherming, algemeen maatschappelijk werk en onmaatschappelijkheidsbestrijding.
1956-1963 omslag
- 692** Correspondentie met het Ministerie van Justitie over de strekking van het Wetsontwerp Beginselenwet voor de Kinderbescherming.
1958-1959 omslag
- 693** Stukken betreffende de afdoening van het geschil tussen de Raad van de gemeente Gorinchem en het College van Regenten en Regentessen van de Burgerweeshuisstichting over de inrichting en bestemming van deze instelling.
1958-1960 pak
- 694** Stukken betreffende wijziging en toepassing van de Algemene Kinderbijslagwet en Kinderbijslagwet voor Loontrekkenden in relatie tot de buitengewone pensioenen.
1962-1964 omslag
- 695** Stukken betreffende het behandelen van het verzoek van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen om toestemming tot nadere regeling van het gebruik van de bezittingen en inkomsten van De Beide Weeshuizen, zijnde gemeentelijke instellingen van weldadigheid, als bedoeld in artikel 2 van de Armenwet.
1963-1964 omslag

2.3.4.08 BEROEPSBEVOLKING IN DE PRIMAIRE SECTOR

- 696** Stukken betreffende een nota van het Bureau Limburg van de Afdeling Landelijk Contact over welzijnsactiviteiten van landbouworganisaties op het platteland.
1954-1956 omslag
- 697** Stukken betreffende de Commissie Beperking Visvergunningen IJsselmeer.
1954-1957 pak
- 698-699** Stukken betreffende de Commissie Welzijn ten Plattelande.
1955-1959 2 omslagen
- 698** Algemeen, 1955 - 1959
- 699** Werkgroep Voorbeeldwoningen ('Voorlichtingswoningen') van de Subcommissie voor Landbouwhuishoudkunde, 1955 - 1959
- 700** Stukken betreffende het organiseren van de agrarisch-sociale voorlichting in de verschillende provincies.
1955-1962 omslag
- 701** Stukken betreffende het interim-advies van de Commissie Art. 8 Deltawet inzake de door afdammingswerken bedreigde garnalenvisserij vanuit Veere.
1959-1960 omslag

2.3.4.09 BEROEPSBEVOLKING IN DE TERTIAIRE SECTOR

- 702** Stukken betreffende de schadeloosstelling aan Amsterdamse

middenstandsbedrijven en kleine zelfstandigen in verband met de noodzakelijke verplaatsing van deze bedrijven.

1956-1957 omslag

- 703** Stukken betreffende de totstandkoming en uitvoering van achtereenvolgens de Zelfstandigenregeling en de Rijksgroepsregeling Zelfstandigen.
1961-1965 omslag

2.3.4.10 MIGRERENDE (BEROEPS)BEVOLKING

- 704** Stukken betreffende de toepassing van de Woonruimtetwet 1947 op binnenschippers en zeevarenden.
1947-1962 omslag

- 705** Nota's en verslagen betreffende de maatschappelijke aspecten van binnenlandse migratie.
1950-1962 pak

- 706** Stukken betreffende hulpverlening aan woonwagenebewoners.
1951-1961 pak

- 707-709** Stukken betreffende de wijziging en uitvoering van de Wet op Woonwagens en Woonschepen.
1952-1964 3 pakken

707 Uitvoering van de Wet, 1952 - 1964

708 Wijziging van de Wet, 1953 - 1961

709 Verlening van ontheffing van artikel 1, eerste lid sub 4 van het Reglement op Woonwagens en Woonschepen teneinde bewoning ervan mogelijk te maken, 1964

- 710** Stukken betreffende de sociale aspecten van de migratie.
1953-1963 pak

- 711** Rapport Beraad Woonwagenwerk over het maatschappelijk werk ten behoeve van de woonwagenbevolking, met bijlagen.
1954 omslag

- 712** Stukken betreffende overleg met de minister van Justitie inzake verdeling en overdracht van taken betreffende de woonwagenbevolking.
1954 omslag

- 713** Stukken betreffende het overleg met particuliere organisaties over het maatschappelijk werk ten behoeve van de woonwagenbevolking.
1954-1957 pak

- 714** Stukken betreffende de voorbereiding en subsidiëring van en onderzoek naar de sociale aanpassing van migranten in Amsterdam.
1954-1959 pak

- 715** Richtlijnen voor de inrichting en financiering van woonwagenkampen.
1954-1961 omslag

- 716** Stukken betreffende de stichting, inventarisatie en reorganisatie van regionale kampen voor woonwagenebewoners.

- 1954-1961 pak
- 717** Stukken betreffende het sociologisch onderzoek naar de woonwagenbevolking in Nederland door het Katholiek Sociaal-Kerkelijk Instituut (KASKI) en de Provinciale Opbouworganen van Noord-Holland, Zuid-Holland, Noord-Brabant en Drenthe.
1955-1963 pak
- 718** Stukken betreffende het houden van enquêtes inzake woonschepen en de bewoners daarvan.
1957-1958 omslag
- 719** Vragen van Tweede Kamerleden over de concentratie van en de toestand in woonwagenkampen.
1958-1965 omslag
- 720** Stukken betreffende de instelling en werkzaamheden van de Werkgroep Woonwagenbeleid.
1959-1961 pak
- 721** Stukken betreffende plannen tot de instelling van een centraal inlichtingenbureau inzake bijstandsverlening aan woonwagenbewoners.
1959-1964 omslag
- 722** Correspondentie met de Rooms-Katholieke Vereniging van Woonwagenwerken in Nederland betreffende ontwikkelingen inzake het woonwagenwerk.
1960-1961 omslag
- 723** Stukken betreffende de totstandkoming van en overleg over de nota 'Enige oriënterende gegevens omtrent de groep der kermisexploitanten'.
1960-1962 omslag
- 724** Stukken betreffende de totstandkoming van de Woonwagenwet.
1962-1964 pak

2.3.4.11 MAATSCHAPPELIJK ONAANGEPASTEN

2.3.4.11.0 Algemeen

- 725-726** Correspondentie met de hoofden van de bureaus van de Afdeling Landelijk Contact, provinciale en gemeentebesturen in de verschillende provincies.
1948-1964 2 pakken
- 725** Groningen-Gelderland, 1948 - 1964
- 726** Utrecht-Noord Brabant, 1952 - 1964
- 727** Correspondentie van de Afdeling Landelijk Contact (binnendienst) met de buitendiensten betreffende onderzoek en bestrijding van de onmaatschappelijkheid in de provincies.
1952-1958 pak
- 728** Stukken betreffende vergaderingen van onderzoekers in plaatselijke objecten van onmaatschappelijkheidsbestrijding.
1962-1964 omslag
- 729** Nota 'Enige specifieke problemen van onderzoek op het terrein van

onmaatschappelijkheid en onmaatschappelijkheidsbestrijding'.
z.d. stuk

2.3.4.11.1 Organisatie en personeelsbezetting van de zorg

- 730** Stukken betreffende onmaatschappelijkheidsbestrijding.
1952-1961 omslag
Alfabetisch geordend op gemeente- of provincienaam.
- 731** Stukken betreffende de opzet en reorganisatie van de bestrijding van de
onmaatschappelijkheid.
1953-1961 pak
- 732** Stukken betreffende publicaties en radio-uitzendingen inzake
onmaatschappelijkheidsbestrijding.
1953-1963 omslag
- 733** Stukken betreffende overleg en taakafbakening met het Ministerie van Onderwijs,
Kunsten en Wetenschappen over de onmaatschappelijkheidsbestrijding.
1955-1963 omslag
- 734** Nota van J. Boer en S. Duynstee o.f.m. betreffende het maatschappelijk werk onder
probleemgezinnen.
1957 stuk
- 735** Nota betreffende de omschrijving en toelaatbaarheid van nevenactiviteiten van
gezinsverzorgsters, die werkzaam zijn in de bestrijding van de
onmaatschappelijkheid.
1959 stuk
- 736** Nota betreffende de voorwaarden voor detachering van gezinsverzorgsters bij
instellingen voor gespecialiseerd gezins- en wijkwerk.
1959 stuk
- 737-741** Stukken betreffende de opzet en uitvoering van het experiment Bijzondere
Projecten.
1959-1965 1 pak, 3 omslagen en 1 stuk
- 737** Algemeen, 1959 - 1965, pak
- 738** Plaats van het arbeidsmaatschappelijk werk in de bijzondere
projecten voor onmaatschappelijkheidsbestrijding, 1961 - 1965
- 739** Functie van het onderzoek in de bijzondere projecten en plaatselijke
objecten, 1962 - 1963
- 740** Inschakeling van Belgische maatschappelijk werksters bij bijzondere
projecten, 1962 - 1964
- 741** Bulletin nr. 1 van de Contactcommissie voor de Bijzondere Projecten
betreffende de functie van bijzondere projecten in de sociale
integratie van probleemgezinnen, 1964, stuk
- 742** Stukken betreffende de organisatorische vormgeving van het bijzonder gezins- en
wijkwerk.
1960-1963 omslag

2.3.4.11.2 Financiële steun

- 743-758** Stukken betreffende het verlenen van financiële en sociale bijstand aan onmaatschappelijke gezinnen.
1943-1963 16 pakken
Alfabetisch op naam geordend.
- 743** Aa - As, 1943 - 1958
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2033](#)
- 744** Ba - Be, 1946 - 1963
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038](#)
- 745** Bl, 1945 - 19623
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 746** Bo, 1951 - 1959
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#)
- 747** Br, 1951 - 1961
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036](#)
- 748** Bu - Bij, 1947 - 1960
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035](#)
- 749** Cl - Cü, 1954 - 1962
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 750** De - Dij, 1945 - 1962
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 751** Em - Fr, 1946 - 1959
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#)
- 752** Go - Gij, 1947 - 1962
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 753** Ha - Hu, 1946 - 1962
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 754** Ja - Ko, 1946 - 1961
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036](#)
- 755** La - Rij, 1949 - 1961
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036](#)
- 756** Sc - Su, 1945 - 1961
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036](#)
- 757** Ta - Vr, 1953 - 1962
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 758** Wa - Zw, 1952 - 1962
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 759** Stukken betreffende de totstandkoming en aanpassing van richtlijnen voor de subsidiëring van het gespecialiseerd gezins- en wijkwerk.
1952-1958 pak
- 760** Stukken betreffende de totstandkoming en wijziging van de rijksregeling 1955 voor de subsidiëring van het maatschappelijk gezinswerk door jeugdzorginstellingen.
1953-1957 omslag
- 761** Stukken betreffende de subsidiëring van de gezinsverzorgsters bij het bijzonder gezins- en wijkwerk.
1954-1961 omslag
Alfabetisch geordend op gemeente- of provincienaam.
- 762** Stukken betreffende de totstandkoming en uitvoering van de rijkssubsidieregelingen 1955 en 1959 voor het gespecialiseerd ('bijzonder') maatschappelijk gezins- en wijkwerk.
1954-1963 pak

-
- 763** Stukken betreffende evaluatie en aanpassing van diverse subsidieregelingen voor het jeugdzorgwerk in relatie met het bijzonder gezins- en wijkwerk.
1955-1965 omslag
- 764** Stukken betreffende de totstandkoming en toepassing van de Rijksregeling Subsidiëring Onmaatschappelijkheidsbestrijding 1959.
1956-1961 omslag
- 765** Stukken betreffende het verrichten van onderzoek naar provinciale subsidieregelingen en -verstrekking ten behoeve van het bijzonder gezins- en jeugdzorgwerk.
1956-1961 omslag
- 766** Stukken betreffende de subsidiëring van de gezinsverzorging, in het kader van de 'systematische bestrijding van de onmaatschappelijkheid'.
1956-1963 omslag
- 767** Instructie voor het adviseren inzake de subsidiëring van het gespecialiseerd gezins- en wijkwerk, alsmede van het maatschappelijk gezinswerk verricht door jeugdzorginstellingen, met bijlagen.
1957 omslag
- 768** Stukken betreffende de subsidiëring van een onderzoek naar de oorzaken van de onmaatschappelijkheid in de gemeente Eindhoven.
1957-1966 pak
- 769** Stukken betreffende de totstandkoming en uitvoering van de Rijksregelingen Subsidiëring Bijzonder Jeugd- en Volksontwikkelingswerk 1959, Subsidiëring van het Buurt(huis)werk 1959 en Subsidiëring Onmaatschappelijkheidsbestrijding 1959.
1958-1961 pak
- 770** Stukken betreffende de beantwoording van de vragen van het Tweede Kamerlid, F.H.J.M. Daams, betreffende de totstandkoming van een subsidieregeling voor het bijzonder gezins- en wijkwerk.
1959 omslag
- 771** Stukken betreffende de stopzetting van de subsidiëring van gezinsassistenten.
1959 omslag
- 772** Stukken betreffende de totstandkoming van het Wetsontwerp Bijstand Levensonderhoud.
1959-1961 pak
- 773** Stukken betreffende het onderzoek door het Centraal Bureau voor de Statistiek naar de kosten en financiering van de onmaatschappelijkheidsbestrijding.
1961-1964 omslag
- 774** Stukken betreffende de totstandkoming van richtlijnen voor de subsidiëring van een spaarregeling voor probleemgezinnen.
1962-1963 omslag
- 775** Stukken betreffende de tweede en derde wijziging van de Rijksregeling Subsidiëring Bijzonder Gezins- en Wijkwerk 1959.

1963 omslag

776 Stukken betreffende een ontwerp-spaarregeling krachtens artikel 31 van de
Rijksregeling voor de Subsidiëring van het Bijzonder Gezins- en Wijkwerk 1959.
1963 omslag

777 Stukken betreffende de totstandkoming van een ontwerp van een Algemene
Maatregel van Bestuur, als bedoeld in artikel 1, derde lid, van de Algemene
Bijstandswet, waarin het minimumbedrag wordt vastgesteld ter bestrijding van
bepaalde noodzakelijke kosten van het bestaan.
1964 omslag

2.3.4.11.3 Verzorging en onderwijs

778 Stukken betreffende de geestelijke verzorging in gezinsoorden en internaten.
1949-1960 omslag

779 Stukken betreffende de totstandkoming van het Koninklijk Besluit van 20 oktober
1954, houdende de toepassing van artikel 32 van de Armenwet met betrekking tot
het geschil tussen de gemeente Heerde en het sanatorium Zandhove inzake de
betaling van de verpleegkosten van drie patiënten.
1952-1954 omslag

780 Stukken betreffende de plaatsing van instellingen en stichtingen op de lijst van
instellingen van weldadigheid, als bedoeld in artikel 3 van de Armenwet.
1953-1964 omslag

781 Stukken betreffende geestelijke verzorging voor probleemgezinnen.
1955-1964 omslag

782 Stukken betreffende de totstandkoming van een Koninklijk Besluit inzake de
goedkeuring tot wijziging van de statuten van de Van Limburg Stirum-Gevers
Stichting te Noordwijk, een instelling van weldadigheid, zoals bedoeld in artikel 2
van de Armenwet.
1956-1959 omslag

783 Stukken betreffende het geven van onderwijs aan kinderen van probleemgezinnen.
1956-1960 omslag

784 Stukken betreffende een onderzoek naar de problematiek van kinderen uit
probleemgezinnen op de lagere school.
1961-1962 omslag

785 Nota betreffende een onderzoek naar het functioneren van instellingen van
preventieve gezondheidszorg ten aanzien van sociaal zwakke bevolkingsgroepen.
1963 stuk

2.3.4.11.4 Commissies

786 Stukken betreffende de Technische Advies Commissie en haar taakopvolger de
Commissie ter advisering inzake aanneming van personeel in de gezinsoorden en
internaten voor maatschappelijk onaangepaste gezinnen (Personeelscommissie
voor het werk van de Maatschappelijk Onaangepaste Gezinnen).
1949-1962 omslag

- 787** Stukken betreffende de opheffing van de Staatscommissie Vervanging Armenwet. 1954-1955 omslag
- 788** Stukken betreffende het instellen van een commissie met als opdracht na te gaan welke financiële gevolgen uit het voorontwerp van Wet op de Maatschappelijke Zorg voor de overheidskassen zullen voortvloeien. 1954-1955 omslag
- 789** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Commissie ter Bestudering van de Gezinsverzorging in Maatschappelijk Onaangepaste Gezinnen (Commissie-Zuithoff). 1955-1957 omslag
- 790-791** Stukken betreffende de instelling, werkzaamheden en opheffing van de Adviescommissie Bestrijding Onmaatschappelijkheid. 1955-1963 1 pak en 1 stuk
- 790** Instelling, werkzaamheden en opheffing van de Adviescommissie Bestrijding Onmaatschappelijkheid, 1955 - 1963
- 791** Rapport van de Adviescommissie Bestrijding Onmaatschappelijkheid, 1959, stuk
- 792** Stukken betreffende de Werkgroep van de researchteams in de gemeentelijke ('plaatselijke') objecten voor onmaatschappelijkheidsbestrijding. 1958-1959 omslag
- 793** Stukken betreffende de instelling, samenstelling, werkzaamheden en opheffing van de Interdepartementale Commissie Subsidiebeleid Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen - Maatschappelijk Werk (Interdepartementale Commissie Overleg Subsidiebeleid). 1958-1965 omslag
- 794** Stukken betreffende de Werkgroep Onmaatschappelijkheid Maastricht. 1960-1966 omslag
- 795** Stukken betreffende vergaderingen van de Commissie Onderzoek Onmaatschappelijkheid Plaatselijke Objecten (COOPO). 1961-1964 omslag
- 2.3.4.11.5 Huisvesting in woningen**
- 796** Stukken betreffende de reservering van bouwvolume voor probleemgezinnen, in het kader van hun maatschappelijke heropvoeding. 1953-1957 omslag
- 797** Stukken betreffende de huisvesting van onmaatschappelijke gezinnen in het algemeen en in de provincies Groningen, Overijssel, Gelderland, Zeeland en Limburg in het bijzonder. 1953-1960 omslag
- 798** Stukken betreffende de afgifte van garantieverklaringen zonder termijn aan gemeenten ten behoeve van moeilijk te herplaatsen gezinnen. 1958-1959 omslag

- 799** Nota van de Werkgroep Verbetering Sociale Infrastructuur in Wijken, waarin Concentraties van Probleemgezinnen Verblijven.
1964 stuk
- 2.3.4.11.6 Huisvesting in gezinsoorden en internaten**
- 800** Stukken betreffende de instelling en werkzaamheden van de Subcommissie Personeel Oorlogsorganisatie (later Subcommissie Personeelsaangelegenheden) van de Centrale Evacuatie-Commissie, die zich vooral bezig hield met de voorbereiding van noodjeugdinternaten.
1951-1952 omslag
- 801** Stukken betreffende de reëvacuatie en nazorg van onmaatschappelijke gezinnen uit de gezinsoorden.
1952-1961 pak
- 802** Stukken betreffende rapportage over de gezinsoorden Drakenburg (Baarn) en Het Ronde Huis (Nunspeet).
1953-1954 omslag
- 803** Stukken betreffende de uitkering van sociale voorzieningen in het gezinsoord Ten Arlo (Zuidwolde in Drenthe).
1953-1955 omslag
- 804** Stukken betreffende de inrichting, reorganisatie en bestemming van gezinsoorden en internaten.
1953-1959 pak
- 805** Stukken betreffende de voorwaarden tot opname in gezinsoorden.
1953-1959 omslag
- 806-808** Stukken betreffende de regeling en behandeling van financiële aangelegenheden in gezinsoorden en internaten.
1953-1960 1 pak en 2 omslagen
- 806** Algemeen, 1953 - 1960, pak
- 807** Onderzoek naar de oorzaak van kastekorten in enkele gezinsoorden en internaten, 1956 - 1960
- 808** Verstrekken van voorschriften aan de leiding en administrateurs van de gezinsoorden inzake het financieel beheer, 1957 - 1959
- 809** Stukken betreffende de opneming van gezinnen in gezinsoorden.
1953-1964 pak
- 810** Stukken betreffende het sluiten van arbeidsovereenkomsten met en het functioneren van 'contractartsen' in gezinsoorden en internaten.
1954-1960 omslag
- 811** Stukken betreffende het verkrijgen van gegevens over gezinnen, die deel uitmaken van de Controle-groep Evaluatie-onderzoek Gezinsoorden.
1954-1963 omslag
- 812** Verslagen van de werkzaamheden van het personeel in de gezinsoorden en internaten.

	1955		omslag
813-815	Periodieke en nazorrapporten van in gezinsoorden verblijvende of gereëvacueerde onmaatschappelijke gezinnen. 1955-1963 Alfabetisch op naam geordend.		3 pakken
813	B - H, 1957 - 1963 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038		
814	J - S, 1955 - 1962 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037		
815	T - Z, 1956 - 1962 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037		
816-821	Stukken betreffende de liquidatie en ontruiming van gezinsoorden en internaten. 1955-1964		2 pakken en 4 omslagen
816	Algemeen, 1959 - 1961, pak		
817	Toezicht op en de sluiting van de Afdeling Zomerhof van de Stichting Bijzonder Maatschappelijk Werk voor 's-Gravenhage, 1955 - 1964		
818	Stukken betreffende de beantwoording van de vragen van het Tweede Kamerlid Ploeg-Ploeg betreffende de opheffing van het internaat De Zonnebloem te Apeldoorn, 1956		
819	Liquidatie van gezinsoorden en internaten en plannen voor een nieuwe opzet, 1959		
820	Verslagen van de besprekingen met het personeel inzake de liquidatie van de Onderafdeling Gezinsoorden en Internaten, 1959		
821	Werkzaamheden van de Reorganisatie- en Liquidatiecommissie Gezinsoorden en Internaten, 1959 - 1960, pak		
822	Rapport betreffende de invloed van de gezinsoorden op de omgeving. 1956		stuk
823	Rapport van het hoofd van de Hoofdafdeling Individueel Maatschappelijk Werk en Maatschappelijk Opbouwwerk naar aanleiding van bezoeken aan gezinsoorden en internaten op 25 en 26 juli 1956. 1956		stuk
824	Stukken betreffende het maandelijks uitbrengen van rapporten van gegevens inzake de vervulde functies en de vacatures in gezinsoorden en internaten. 1958-1959		omslag
825	Rapport 'Projektwerk en groepsdiagnostiek in de Gezinsoorden en Internaten', met geleidebrief. 1959		omslag
826	Stukken betreffende een voorstel tot voortzetting van de periodieke gezinsrapportage. 1959		omslag
827	Nota 'Onderzoek naar de resultaten van het heropvoedingswerk onder probleemgezinnen in gezinsoorden van het Ministerie van Maatschappelijk Werk'. 1961		stuk
2.3.4.11.7 Thuislozen			
828	Stukken betreffende de voorbereiding van de coördinatie van de zorg voor		

-
- thuislozen.
1951-1952 omslag
- 829** Stukken betreffende de verzorging van thuislozen in kolonies en verpleegtehuizen door de Vereniging Het Hoogeland te Den Haag.
1951-1953 omslag
- 830** Stukken betreffende de opening en de verzorging van thuislozen in het Labrehuis te Nijmegen.
1953-1959 omslag
- 831** Rapport van het Bureau Drenthe over de zorg voor thuislozen in Drenthe, met bijlagen.
1959 omslag
- 2.3.4.12 DOOR POLITIEKE, ECONOMISCHE OF NATUURLIJKE GEBEURTENISSEN GETROFFEN (EX-)NEDERLANDERS**
- 2.3.4.12.1 In Nederland**
- 2.3.4.12.1.1 Watersnoodslachtoffers**
- 832** Rapporten en verslagen van door de bureaus van de Afdeling Landelijk Contact (buitendienst) genomen maatregelen inzake hulpverlening in het watersnoodrampgebied.
1953 omslag
- 833** Stukken betreffende de adoptie, opvang in gezinnen en andere ondersteuning van (half)wezen uit het watersnoodrampgebied.
1953 omslag
- 834** Stukken betreffende de instelling, samenstelling en werkzaamheden van de Informele Werkgroep Sociale Planning in de Watersnoodgebieden.
1953 omslag
- 835** Stukken betreffende de medevoorbereiding van het bezoek van 11 augustus 1953 door de koningin aan watersnoodgebieden in Zeeland.
1953 omslag
- 836** Stukken betreffende de rapportage van de toestand, de waterstaatswerkzaamheden en de militaire bijstand in het watersnoodgebied.
1953 pak
- 837** Stukken betreffende de totstandkoming van de Wet op de Watersnoodschade 1953.
1953 pak
- 838** Stukken betreffende het onderzoek naar de gevolgen -en mogelijke maatregelen daartegen- van de watersnoodramp voor de geestelijke volksgezondheid.
1953 omslag
- 839** Stukken betreffende de advisering over en inschakeling van aangeboden binnen- en buitenlandse hulp.
1953-1954 omslag

-
- 840** Stukken betreffende de hulpverlening aan evacués uit het watersnoodgebied.
1953-1954 omslag
- 841** Stukken betreffende de planning van beveiligingsmaatregelen in het bedreigde
dijk- en poldergebied van Noordwest-Brabant in de winter van 1953/1954.
1953-1954 omslag
- 842** Stukken betreffende de levering van goederen aan slachtoffers van de
watersnoodramp.
1953-1955 pak
- 843** Stukken betreffende het bijzonder maatschappelijk en opbouwwerk naar
aanleiding van de watersnoodramp.
1953-1956 pak
- 844** Stukken betreffende de coördinatie van de hulpverlening.
1953-1958 pak
- 845-853** Stukken betreffende directe en indirecte financiële steun aan slachtoffers van de
watersnoodramp van 1953.
1953-1965 1 pak en 8 omslagen
- 845** Algemeen, 1953 - 1959, pak
- 846** Vergoeding van immateriële schade, 1953
- 847** Compensatie-uitkeringen voor gestegen kosten van
levensonderhoud, 1953 - 1954
- 848** Bijdrage aan gemeenten in de kosten van noodvoorzieningen aan
panden en woningsplitsing, 1953 - 1955
- 849** Toepassing van de Regeling Hulpverlening Oorlogsslachtoffers
(1940-1945) ten behoeve van slachtoffers van de ramp, 1953 - 1955
- 850** Vergoeding aan gemeenten voor (her)begraven van slachtoffers,
1953 - 1955
- 851** Samenwerking met het Nationaal Rampenfonds betreffende
uitkeringen aan slachtoffers, 1953 - 1965
- 852** Verdeling van de door vreemde mogendheden aan Nederland in
verband met de watersnoodramp van 1953 ter beschikking gestelde
gelden, 1954 - 1958
- 853** Subsidiëring van het uitvoerend maatschappelijk werk in het
watersnoodrampgebied, 1956
- 854** Stukken betreffende het stellen van voorwaarden aan eigendom en doorverkoop
van aan watersnoodslachtoffers ter vervanging geschonken woningen.
1954 omslag
- 855** Stukken betreffende de financiële hulpverlening in verband met de stormvloed van
22-24 december 1954 in de Waddenzee.
1955 omslag
- 856** Stukken betreffende de hulpverlening aan gedupeerden tengevolge van de
uitvoering van de Deltawet.
1955-1963 pak
- 857** Stukken betreffende de instelling en samenstelling van de Commissie Artikel 8
Deltawet.

1957-1963

- 858** Stukken betreffende de opheffing van de Adviescommissie Bijzondere Uitkeringen en de stopzetting van bijzondere uitkeringen aan door watersnood getroffen middenstanders en zelfstandigen.
1958-1962 omslag

- 859** Stukken betreffende de uitkering aan slachtoffers van de overstroming in Tuindorp-Oostzaan in januari 1960.
1960 omslag

2.3.4.12.1.2 Oorlogsslachtoffers

- 860** Stukken betreffende de voortzetting van het vergoeden voor opslag-, transport- en inrichtingskosten aan oorlogsslachtoffers na 1 juli 1950 door de Dienst voor Maatschappelijke Zorg van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, vanaf 1952 door het Ministerie van Maatschappelijk Werk.
1945-1953 omslag

- 861** Stukken betreffende de terugvordering van evacuatievergoedingen en de bezwaren daartegen.
1945-1955 pak

- 862-866** Stukken betreffende de totstandkoming, wijziging en uitvoering van de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 (Stb. 1947 no. H 313).
1945-1964 5 pakken

862 1945-1950
863 1951-1953
864 1954-1957
865 1958-1959
866 1960-1964

- 867** Stukken betreffende vergoedingen aan particulieren door de Dienst van Maatschappelijke Zorg van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en door het Ministerie van Sociale Zaken wegens het niet uitbetalen van Duitse renten.
1946-1952 omslag

- 868** Stukken betreffende advisering door het Centraal Bureau Verzorging Oorlogsslachtoffers aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken inzake het verstrekken van vergoedingen voor opslagkosten na re-evacuatie, welke verzoeken daarna voor de afwikkeling worden doorgestuurd naar het Ministerie van Financiën.
1946-1953 omslag

- 869** Stukken betreffende de advisering van de Stichting 1940-1945 aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken inzake de afwikkeling van de vergoedingen aan (oud-) burgemeesters, die door deelname aan het verzet schade hebben opgelopen.
1946-1953 omslag

- 870** Stukken betreffende de huisvesting van oorlogsslachtoffers en a-socialen in kampen in Drenthe en Overijssel door het Ministerie van Binnenlandse Zaken respectievelijk het Ministerie van Maatschappelijk Werk en het verzet van gemeentebesturen en provinciale besturen tegen voornoemde kampen van a-socialen.

	1946-1953		omslag
871	Stukken betreffende het treffen van oorlogsongevallenregelingen voor de bemanning van binnenschepen. 1946-1955		omslag
872	Stukken betreffende de financiële controle op de gemeenten inzake de verzorging van oorlogsslachtoffers en andere groepen. 1947-1961		pak
873	Stukken betreffende de hulpverlening aan personen, die in grenscorrectiegebieden wonen en aanspraak maken op Kriegsbeschädigtenrenten, andere Duitse sociale uitkeringen en uitkeringen op grond van de Regeling Hulpverlening Oorlogsslachtoffers. 1949-1963		pak
874	Stukken betreffende de uitvoering en intrekking van de regeling tot vergoeding van reëvacuatiekosten van bedrijven en ondernemingen. 1950-1957		omslag
875-878	Stukken betreffende de vaststelling, wijziging, toepassing en vervanging van de Regeling Hulpverlening Oorlogsslachtoffers 1940-1945. 1950-1962		2 pakken en 2 omslagen
875	Vaststelling, wijziging en vervanging van de Regeling, 1950 - 1960		
876	Toepassing en uitvoering van de Regeling, 1953 - 1962		
877	Werkzaamheden van de Werkgroep Coördinatie Voorschriften betreffende het opstellen van een handleiding voor de uitvoering van de Regeling Hulpverlening Oorlogsslachtoffers, 1958 - 1960, omslag		
878	Vergaderstukken van de Commissie en de Werkgroep Herziening Regeling Hulpverlening Oorlogsslachtoffers, 1959 - 1960, omslag		
879	Stukken betreffende de vergoeding van 'immateriële oorlogsschade' aan 'joodse instellingen ten algemene nutte'. 1950-1964		pak
880	Stukken betreffende de opheffing van de status 'evacués 1940-1945', alsmede de reëvacuatie naar de gemeenten van herkomst en ondersteuning van deze voormalige evacués. 1950-1965		pak
881	Stukken betreffende de uitkering van achterstallige Duitse renten. 1952-1959		omslag
882	Stukken betreffende de hulpverlening en schadevergoeding aan slachtoffers van pseudo-medische experimenten in concentratiekampen in Nazi-Duitsland. 1952-1963		pak
883	Instructies voor directeuren, directrices en administrateurs van inrichtingen en woonoorden voor oorlogsslachtoffers. 1953		omslag
884	Stukken betreffende de advisering inzake de herziening van pensioenregelingen voor oorlogs- en verzetslachtoffers.		

- 1953-1954 pak
- 885-892** Stukken betreffende de maatregelen in het kader van de Verzorging Verplaatste Bevolking.
1953-1964 1 pak, 6 omslagen en 1 stuk
- 885** Noodtehuizen voor bejaarden en onmaatschappelijke evacués, 1953 - 1958
- 886** Instelling en functioneren van de provinciale bureaus Verzorging Verplaatste Bevolking, 1954 - 1964, pak
- 887** Verzorgingsapparaat in de gemeenten, 1955 - 1959
- 888** Interprovinciale samenwerking, 1956 - 1960
- 889** Verslag van een bespreking van het hoofd van de Afdeling Landelijk Contact met provinciale bureauhoofden en ambtenaren Verzorging Verplaatste Bevolking, 1957, stuk
- 890** Materiële voorziening voor het bereiden van voedsel, 1957 - 1960
- 891** Taak van de economische commissaris, 1960 - 1962
- 892** Evacuatieplannen voor de provincies, 1961
- 893** Stukken betreffende de verzorging van Nederlandse oorlogsslachtoffers in België.
1953-1964 omslag
- 894** Stukken betreffende de interpretatie van de Bundesentschädigungsgesetz met betrekking tot het uitkeren van schadevergoedingen aan nazi-slachtoffers en de verrekening van de door de Duitse regering aan nazi-slachtoffers toegekende Wiedergutmachungsgelder.
1953-1965 pak
- 895** Stukken betreffende de zorg voor minderjarige invalide oorlogsslachtoffers en congressen over oorlogszwezen.
1954-1959 omslag
- 896** Stukken betreffende een regeling voor de verstrekking van renteloze voorschotten aan oorlogsslachtoffers tot het herkrijgen van economische zelfstandigheid.
1954-1961 omslag
- 897** Stukken betreffende de behandeling van het voorstel om eventueel aan de oorlogsslachtoffers, rampslachtoffers en gerepatrieerden uit Indonesië, die ingevolge de Regeling Hulpverlening Oorlogsslachtoffers een uitkering voor levensonderhoud ontvangen, een extra uitkering krachtens de Armenwet te verstrekken in verband met de herdenking van de tiende bevrijdingsdag.
1955 omslag
- 898** Stukken betreffende een actie van de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogsslachtoffers (BNMO) ten behoeve van het fonds van de BNMO en gedenkboeken van de BNMO.
1955-1965 omslag
- 899** Stukken betreffende het doen van uitkeringen van de Algemene Oorlogsongevallenregeling (AOR) aan Nederlandse weduwen van Duitse oorlogsslachtoffers.
1958 omslag
- 900** Stukken betreffende de deelname aan internationale conferenties (World Veterans Conferences) over wetgeving voor oud-strijders en oorlogsslachtoffers.

-
	1958-1963	omslag
901	Stukken betreffende het van toepassing verklaren van het Besluit Loonbelasting op de Rijksgroepsregeling Oorlogsslachtoffers 1940-1945 en de Rijksgroepsregeling Grepatrieerden. 1958-1963	omslag
902	Stukken betreffende de wijziging en toepassing van de Wet Buitengewoon Pensioen Zeelieden-Oorlogsslachtoffers (Stb.1947, H 420). 1958-1964	pak
903	Stukken betreffende de totstandkoming, wijziging en toepassing van de Rijksgroepsregeling Oorlogsslachtoffers 1940-1945, ook geldend voor grepatrieerde oorlogsslachtoffers uit Indonesië. 1960-1964	pak
904	Verslagen van vergaderingen van de Werkgroep Uitvoering Rijksgroepsregeling Oorlogsslachtoffers en Grepatrieerden. 1961-1963	pak
905	Stukken betreffende de wijziging van de Rijksgroepsregelingen Oorlogsslachtoffers en Grepatrieerden in verband met verhoging van de AOW-uitkering. 1962-1964	omslag
906	Stukken betreffende de behandeling van het verzoek van de Bond voor Oorlogsveteranen te Paramaribo aan de Nederlandse regering om verkrijging van een geldbedrag voor het bouwen van woningen voor leden van de bond. 1963-1964	omslag
907	Stukken betreffende de aanpassing van de complementaire uitkeringsvoorzieningen krachtens de Rijksgroepsregelingen Oorlogsslachtoffers en Grepatrieerden aan de Kinderbijslagwet van 1 januari 1963. 1964	omslag
908	Nota houdende een uiteenzetting over de mogelijkheden van materiële hulpverlening in het kader van de Algemene Bijstandswet aan slachtoffers van een eventueel toekomstige oorlog. z.d.	stuk

2.3.4.12.2 In het buitenland

2.3.4.12.2.0 Algemeen

909	Stukken betreffende wijzigingen en aanvullingen op de hoofdstukken 31 en 39 van de consulaire handleiding van het Ministerie van Buitenlandse Zaken inzake de verzorging van geestesziekten en de ondersteuning van Nederlanders in het buitenland. 1949-1961	omslag

2.3.4.12.2.1 Nederlandse Antillen

910	Stukken betreffende de hulpverlening aan de Nederlandse Antillen door projecten op het gebied van maatschappelijk werk. 1963-1965	pak

2.3.4.12.2 Duitsland

- 911** Personeelsdossier van W.J. Hutjes, achtereenvolgens waarnemend hoofd van de Rijksdienst voor de Ondersteuning van Behoeftige Nederlanders in het Buitenland en directeur van het Bureau Organisatie Hulpverlening Nederlanders in Duitsland, beide te Arnhem.
1932-1961 omslag
- 912-914** Stukken betreffende de afwikkeling van de financiële aangelegenheden en de nalatenschappen van M.L. Herdtmann-von Schütz en de Nederlandse collaborateur J. Herdtmann.
1946-1962 3 pakken
- 912** 1946-1950
- 913** 1951-1954
- 914** 1955-1962
- 915** Stukken betreffende de uitvoer van goederen naar de Bondsrepubliek Duitsland ten behoeve van aldaar woonachtige behoeftige Nederlanders.
1952-1953 omslag
- 916** Stukken betreffende de totstandkoming van instructies voor het hoofd en de buitendienstambtenaren van het Bureau Organisatie Hulpverlening Nederlanders in Duitsland.
1953 omslag
- 917** Stukken betreffende het verlenen van medewerking aan het Comité van Samenwerking bij de uitzending van Nederlandse kinderen uit Duitsland (COSA) en het organiseren van een vakantieverblijf in Nederland voor hen.
1953-1959 omslag
- 918** Stukken betreffende de besprekingen met het Bundesministerium des Innern inzake de verhaalmogelijkheden van in Nederland gemaakte verzorgingskosten op onderhoudsplichtigen in Duitsland en omgekeerd.
1955-1963 omslag

2.3.4.12.3 Frankrijk

- 919** Stukken betreffende de discriminatie ten aanzien van in Frankrijk wonende Nederlanders met betrekking tot de sociale zekerheid en bijstand aldaar.
1951-1954 omslag

2.3.4.12.4 Indonesië

- 920-925** Stukken betreffende de overheidsorganisatie inzake de maatschappelijke zorg aan Nederlanders in Indonesië.
1950-1961 5 pakken en 1 omslag
- 920** Voorzieningen voor personeel, 1950 - 1960
- 921** Organisatie van de maatschappelijke zorg, 1952 - 1958
- 922** Rechtspositie en werkzaamheden van en samenwerking met G.A.F.A. Bouricius, raad voor sociale aangelegenheden in Indonesië, 1952 - 1960
- 923** Uitvoering van de maatschappelijke zorg, 1952 - 1961
- 924** Werkzaamheden van de Raad voor sociale aangelegenheden te

- 925** Jakarta, 1953 - 1957, omslag
Personeelsbezetting, 1954 - 1958
- 926-928** Stukken betreffende plannen tot emigratie vanuit Indonesië.
1951-1955 3 omslagen
- 926** Javanen en Ambonezen naar Brazilië, 1951 - 1955
- 927** Nederlandse weesmeisjes naar Nieuw-Guinea, 1953 - 1954
- 928** Overleg met de gouverneur van Nederlands Nieuw-Guinea over mogelijkheden van de opnemng van een beperkt aantal Nederlanders uit Indonesië, 1955
- 929** Stukken betreffende onderzoek naar de mogelijkheden voor Nederlanders in Indonesië tot emigratie naar andere landen dan Nederland.
1951-1957 omslag
- 930-934** Stukken betreffende de subsidiëring van ziekenhuizen en sanatoria.
1951-1960 1 pak en 4 omslagen
- 930** Darmo Ziekenhuis te Surabaya, 1954 - 1960
- 931** Koningin Emma Ziekenhuis Tjikini te Jakarta, 1951 - 1958
- 932** Lavalettekliniek te Malang, 1952 - 1958, pak
- 933** St. Borromeusziekenhuis te Bandung, 1955 - 1957
- 934** St. Elisabeth Ziekenhuis te Semarang, 1953 - 1958
- 935** Stukken betreffende de totstandkoming en voorbereiding van de behandeling in de ministerraad van het rapport van de Commissie ter Bestudering van het Indo-Europese Vraagstuk in Indonesië, alsmede het daarop uitgebrachte advies van de Commissie voor Aangelegenheden van Indonesië (CAVI).
1952-1953 omslag
- 936-942** Stukken betreffende de subsidiëring van het onderwijs in Indonesië.
1952-1959 2 pakken en 5 omslagen
- 936** Algemeen, 1952 - 1955
- 937** Assimilatieonderwijs, 1952 - 1953
- 938** Nijverheidsonderwijs te Semarang, 1953 - 1957
- 939** Onderwijs van het Indisch Eenheids Verbond (IEV), 1953 - 1957
- 940** Stichting voor Nederlands Onderwijs in Indonesië, 1953 - 1959, pak
- 941** Omschakelingsonderwijs te Malang, 1954
- 942** Stichting Semarangse Associatiescholen (SSAS), 1955 - 1958, pak
- 943-954** Stukken betreffende de hulpverlening aan Nederlanders in Indonesië.
1952-1963 4 pakken en 8 omslagen
- 943** Vrije geneeskundige hulp aan gepensioneerde militairen en burgerambtenaren van het voormalige Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL), 1952 - 1953
- 944** Specialistische medische zorg ('specialistenregeling') voor on- en minvermogende Nederlanders in Indonesië, 1952 - 1961, pak
- 945** Plannen om overtollige, oorspronkelijk voor de slachtoffers van de watersnoodramp bestemde kleding aan armlastige Nederlanders in Indonesië beschikbaar te stellen, 1953
- 946** Werkzaamheden van de Vereniging Pro Patria ten behoeve van behoeftige Nederlanders in Indonesië, 1953 - 1956
- 947** Hulpverlening aan Nederlanders, die na de soevereiniteitsoverdracht naar Indonesië zijn gegaan, 1953 - 1957
- 948** Aanpassing van de steunnormen ten behoeve van behoeftige

- 949** Nederlanders in Indonesië, 1953 - 1958, pak
 Stichting tot Hulp aan Onze Mensen in Indonesië (HOMI) en de
950 Stichting Hulp aan Landgenoten in Indonesië, 1954 - 1963, pak
 Correspondentie met de Raad voor Sociale Aangelegenheden in
 Indonesië bij het Hoge Commissariaat der Nederlanden te Jakarta
 betreffende het beleid inzake Nederlandse pupillen in jeugdtehuizen
 in Indonesië, 1955 - 1956
951 Wijziging van de tekst van de verklaring, die wordt geëist van
 Nederlanders in Indonesië, die om financiële bijstand verzoeken,
 1955 - 1956
952 Register en alfabetische staten op familienaam van financieel
 ondersteunde Nederlanders in Indonesië, 1956, pak
953 Verstrekking op doktersattest van bijvoeding in natura, 1956
954 Correspondentie met het Ministerie van Buitenlandse Zaken naar
 aanleiding van de dienstconferentie van de Raad voor Sociale
 Aangelegenheden in Indonesië met de rayonhoofden voor
 maatschappelijk werk inzake de steunverlening aan lager personeel
 van de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in Indonesië,
 1956 - 1959
- 955-956** Commissie Achterstallige Betalingen. 2 omslagen
 1953
- 955** Behandeling van de regeringsnota naar aanleiding van het rapport
 van de Commissie Achterstallige Betalingen inzake vergoeding van
 oorlogsschade.
- 956** Werkzaamheden en opheffing van de Commissie Achterstallige
 Betalingen.
- 957** Verslagen van besprekingen van 20 en 26 november 1953 op het Ministerie van
 Buitenlandse Zaken over sociale aangelegenheden in Indonesië. omslag
 1953
- 958** Stukken betreffende de positie van (Indische) Nederlanders in Indonesië. omslag
 1953-1955
- 959** Rapporten en commentaren van deskundigen betreffende de politieke
 ontwikkelingen in Indonesië. omslag
 1953-1964
 Met een inhoudsopgave.
- 960** Stukken betreffende de verrekening van uitkeringen op grond van de Algemene
 Oorlogsongevallenregeling (AOR) met de Republik Indonesia Serikat (RIS). omslag
 1954
- 961** Maandstaten van naar beroepscategorieën gespecificeerde aantallen aanbieders en
 gevraagden op de arbeidsmarkt en de aantallen steungevallen, geregistreerd bij het
 rayonkantoor voor maatschappelijk werk te Bandung. pak
 1954-1956
- 962-971** Stukken betreffende de Commissie Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië
 (AOR), ingesteld ten behoeve van oorlogsslachtoffers, die geen overheidsdienaren
 of beroepsmilitairen waren. 6 pakken en 4 omslagen
 1954-1957
- 962** Instelling van de commissie, 1954, omslag

- 963** Vergaderingen 01 - 18, 1954 - 1955
964 Vergaderingen 19 - 34, 1955
965 Vergaderingen 35 - 45, 1955 - 1956
966 Vergaderingen 46 - 54, 116, 1956 - 1963
967 Richtlijnen voor de uitvoering van de Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië, 1954 - 1956, omslag
968 Totstandkoming van het voorontwerp van wet Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië, 1954 - 1957
969 Toepassing van de Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië (AOR), 1954 - 1959
970 Wijziging van de duurtetoeslagen op uitkeringen volgens de Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië, 1955 - 1956, omslag
971 Jaarverslagen 1954 en 1956 van het Nederlands Centraal Kantoor Algemene Oorlogsongevallenregeling, 1955 - 1957, omslag
- 972** Stukken betreffende de instelling, samenstelling en werkzaamheden van het Centraal College en Plaatselijke Colleges van Advies en Bijstand (in Indonesië). 1954-1957 pak
- 973** Stukken betreffende de maandverslaglegging van de Commissie voor Maatschappelijke Aangelegenheden Nederlanders in Indonesië. 1954-1957 omslag
- 974** Stukken betreffende de ontvangst van de jaarverslagen van 1953, 1954 en 1956 van de Stichting voor Nederlands Onderwijs in Indonesië. 1954-1957 omslag
- 975** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Commissie voor de Behartiging van de Belangen van Nederlanders in Indonesië. 1954-1958 omslag
- 976-986** Stukken betreffende steunverlening aan instellingen voor jongeren. 1954-1959 11 omslagen
- 976** Meisjestehuis St. Ursula te Surabaya, 1954 - 1955
977 Protestant Jeugdhuis Oost-Java te Malang, 1954 - 1955
978 Panadatten-weeshuis te Jakarta, 1954 - 1957
979 Raad voor Jeugdcontact te Bandung, 1954 - 1958
980 Jongensweesinrichting te Surabaya, 1954 - 1959
981 Kinderinternaat van de St. Vincentiusstichting te Bogor, 1955 - 1956
982 Protestants Diaconiehuis te Semarang, 1955 - 1956
983 Protestants Jeugdhuis te Semarang, 1955 - 1959
984 Kindertehuis van het Leger des Heils te Bandung, 1956
985 Jongens Wezen Inrichting te Surabaya, 1957
986 Protestants Diaconiehuis te Surabaya, 1957
- 987** Stukken betreffende de totstandkoming en wijziging van met commissariaatsartsen gesloten overeenkomsten voor de verlening van geneeskundige hulp aan bepaalde categorieën Nederlanders in Indonesië. 1954-1960 omslag
- 988** Stukken betreffende de verslaglegging over de bijeenkomsten te Jakarta op 29 en 30 augustus van sociale adviescolleges in Indonesië met als voornaamste agendapunten de sociale voorzieningen voor Nederlanders in Indonesië en het

- transport naar en opvangmogelijkheden van repatrianten in Nederland.
1955 omslag
- 989-992** Stukken betreffende steunverlening aan instellingen voor bejaarden.
1955-1961 4 omslagen
- 989** Bejaardentehuis Tempelhof te Bandung, 1955 - 1961
- 990** Bejaardentehuis te Malang, 1956 - 1957
- 991** Stichting Ouderdomsvoorziening te Bandung, 1956 - 1957
- 992** Bejaardentehuis Blauran te Surabaya, 1956 - 1960
- 993** Register houdende overzichten van de kosten en aantallen bewoners van tehuizen en internaten in Indonesië.
1956-1957 deel
- 994** Stukken betreffende de mogelijke gevolgen voor Nederlanders van het bij het Indonesische parlement ingediende wetsontwerp Vreemdelingenarbeid.
1957
- 995** Stukken betreffende de opgave van de bij het rayonkantoor voor maatschappelijk werk te Bandung in december 1956 aangevraagde overtochten naar Nederland.
1957 omslag
- 996** Telexen en codeberichten betreffende de noodevacuatie van Nederlanders uit Indonesië in verband met de ongeregeldheden aldaar.
1957 pak
- 997** Stukken betreffende aangelegenheden met betrekking tot in Indonesië verblijvende Nederlanders met het oog op de aanstaande overdracht van de soevereiniteit over Nieuw-Guinea aan Indonesië (de zogenaamde Irian-kwestie).
1957-1958 omslag
- 998** Stukken betreffende activiteiten van diverse commissies ter voorbereiding en begeleiding van de repatriëring uit Indonesië.
1957-1958 pak
Met inhoudsopgave.
- 999** Stukken betreffende de totstandkoming en toepassing van de Noodwet nr. 16 inzake Vreemdelingenbelasting in Indonesië (Stb. 63, 1957).
1957-1958 omslag

2.3.4.12.3 Komend uit het buitenland

2.3.4.12.3.0 Algemeen

- 1000** Stukken betreffende de toepassing van de Regeling op voorschotbasis voor het doorreizen van behoeftige repatriërende Nederlanders.
1946-1955 omslag
- 1001** Overzichten van op diverse tijdstippen geschatte aantallen in Indonesië en Nieuw-Guinea woonachtige en van daaruit naar Nederland of elders vertrokken (ex-)Nederlanders.
1956-1964 omslag
- 1002** Korte samenvattingen van conclusies van besprekingen met de minister over het

- maatschappelijk werk ten behoeve van gerepatrieerden, met klapper.
1958-1960 pak
- 1003** Kwartaalverslagen van de Afdeling Bijzondere Maatschappelijke Zorg over de begeleiding en huisvesting van repatrianten.
1959-1963 omslag
- 1004-1006** Stukken betreffende de overdracht van gerepatrieerdenzorg aan gesubsidieerde instellingen voor algemeen maatschappelijk werk.
1959-1963 3 pakken
- 1004** Algemeen, 1959 - 1963
- 1005** Reacties van instellingen, gevestigd in plaatsen A - H, 1962-1963
- 1006** Reacties van instellingen, gevestigd in plaatsen K - Z, 1962-1963
- 1007** Verslagen van de 'gecombineerde' vergaderingen.
1959-1965 omslag
- 1008** Stukken betreffende de totstandkoming en wijziging van de Rijksgroepsregeling Gerepatrieerden.
1960-1965 omslag
Zie ook inv.nrs. 901, 904, 905, 907.
- 1009** Verslagen van vergaderingen van sectiehoofden van het Bureau Bijzondere Maatschappelijke Zorg over de huisvesting van repatrianten.
1962 omslag
- 1010** Kwartaalverslagen van de Afdeling Bijzondere Regelingen (BR) over de begeleiding en huisvesting van repatrianten.
1964-1965 omslag
- 1011** Contractpensionregeling voor gerepatrieerden uit Indonesië en Nieuw-Guinea.
1965 stuk
- 1012** Concept van een toespraak over repatriëring.
z.d. stuk
- 2.3.4.12.3.1 Uit Indonesië**
Zie voor de Ambonezen rubriek 2.3.4.13.1.
- 2.3.4.12.3.1.0 Algemeen**
- 1013** Stukken betreffende het toelatingsbeleid van spijtoptanten en Warga Negara's (personen met de Indonesische nationaliteit).
1953-1967 pak
- 1014** Stukken betreffende het interdepartementale overleg met het Ministerie van Buitenlandse Zaken inzake de vervoerscapaciteit op de route naar Nederland en de problemen bij de opvang en huisvesting van de gerepatrieerden.
1955 omslag
- 1015** Verslagen van besprekingen met de minister, de secretaris-generaal, afdelingshoofden, commissies en het Rode Kruis betreffende de voorbereiding en begeleiding van transport, opvang en tewerkstelling van gerepatrieerden uit Indonesië.

1957-1963 pak

- 1016** Stukken betreffende werkzaamheden van het Bureau Overtocht-kosten van de Afdeling Maatschappelijk Werk voor Nederlanders in Indonesië.
1958 omslag

2.3.4.12.3.1.1 Transport

- 1017** Stukken betreffende de advisering aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken inzake het overbrengen naar Nederland van in Indonesië aan lager wal geraakte Nederlanders.
1951-1954 omslag

- 1018** Verslagen van de contactambtenaren aan boord van schepen met gerepatrieerden uit Indonesië.
1951-1959 omslag

- 1019** Stukken betreffende de kledingverstrekking aan gerepatrieerden aan boord van schepen van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en de financiering daarvan.
1951-1963 omslag

- 1020-1022** Stukken betreffende de behandeling van verzoeken om overtocht op rijksvoorschotbasis.
1952-1959 1 pak en 2 omslagen

1020 Algemeen, 1952 - 1957

1021 Verlening van rijksvoorschotten op maatschappelijke gronden of wegens medische indicatie, 1954 - 1959, pak

1022 Advies door de Commissie voor Maatschappelijke Aangelegenheden van Nederlanders in Indonesië van het niet laten wegen van bepaalde morele aspecten bij de behandeling van overtochtaanvragen, 1956 - 1957

- 1023** Stukken betreffende statistische gegevens inzake migratie en remigratie tussen Indonesië en Nederland.
1953-1957 omslag

- 1024** Stukken betreffende verstekelingen uit Indonesië aan boord van verschillende schepen van de Stoomvaartmaatschappij Nederland, de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en de Italiaanse rederij Flotta Lauro.
1953-1959 omslag

- 1025** Stukken betreffende het niet meer plaatsen van contactambtenaren aan boord van schepen die gerepatrieerden vervoeren en de vervanging van hen door maatschappelijk werksters voor het geven van voorlichting.
1953-1964 omslag

- 1026** Stukken betreffende de interdepartementale besprekingen inzake de repatriëring van Nederlanders uit Indonesië (Commissie-Blom).
1955 pak

- 1027** Correspondentie met het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Hoge Commissariaat te Jakarta betreffende plannen voor een versnelde evacuatie en repatriëring van Nederlanders uit Indonesië.
1955-1957 omslag

- 1028** Stukken betreffende de subsidiëring van de geestelijke verzorging aan boord van schepen.
1955-1958 omslag
- 1029** Correspondentie met de Raad voor Sociale Aangelegenheden in Indonesië te Jakarta betreffende de handelingsbekwaamheid van de Nederlandse gehuwde vrouw inzake het tekenen van schuldbekentenissen voor overtochtkosten naar Nederland en de toepassing van het nationaliteitsbeginsel in het kader van internationale privaatrechtelijke verhoudingen.
1956-1957 omslag
- 1030** Passagierslijsten van schepen, met onder andere vermelding van naam en toekomstig adres van de repatrianten.
1956-1957 pak
- 1031** Stukken betreffende de regeling van de betaling van de passagekosten van Indonesië naar Nederland in verband met Indonesische deviezenmaatregelen.
1956-1957 omslag
- 1032** Brieven van de minister aan de Commissie uit de Tweede Kamer voor de Repatriëring uit Indonesië inzake de hulpverlening aan gerepatrieerden uit Indonesië.
1958 omslag
- 1033** Franstalige uitgave van het ministerie: 'Assistance aux Rapatriés d'Indonesie'.
1958 deel
- 1034** Omschrijving van de werkzaamheden inzake de verificatie van de declaraties en de vaststelling van vorderingen betreffende de passagekosten en boordgelden.
1958 stuk
- 1035** Stukken betreffende de voorbereiding van de publicatie van een voorlichtingsbrochure naar aanleiding van het rapport 'De Repatriëring uit Indonesië', alsmede de beoordeling van een filmpje over repatriëring dat als journaalfragment bestemd was voor de Duitse televisie.,
1958-1959 omslag
- 1036** Stukken betreffende een proefschrift van de voormalige scheepsarts J. Soesman over de repatriëring uit Indonesië in de jaren 1950-1958.
[1960] omslag
- 1037** Brochure 'Voor het eerst naar Nederland'.
z.d. stuk

2.3.4.12.3.1.2 Opvang en integratie

- 1038** Stukken betreffende de repatriëring van en de ondersteuning aan de zogenaamde mislukte emigranten.
1949-1958 omslag
- 1039** Stukken betreffende de plaatsing van uit Indonesië gerepatrieerden en invalide oorlogsslachtoffers op gemeentelijke sociale werkplaatsen.
1949-1960 omslag

- 1040-1057** Stukken betreffende de opvang en begeleiding van gerepatrieerden in kampen, opvangcentra, contractpensions en zelfstandige huisvesting.
1949-1965 1 deel, 3 pakken, 13 omslagen en 1 stuk
- 1040** Verzekering tegen brandrisico's in kampen en opvangcentra en het aanbrengen van voorzieningen ten aanzien van de brandveiligheid, 1949 - 1965
- 1041** Overname van de zorg voor in het militaire kamp Prinsenbosch bij Chaam verblijvende ex-KNIL-militairen en hun gezinnen en ontruiming van het kamp, 1951 - 1954
- 1042** Toepassing van de 60%-bijdrageregeling op het inkomen van gerepatrieerden in contractpensions, 1951 - 1958
- 1043** Brochure 'Voorschriften en Handleiding voor de administrateurs van de opvangcentra en contractpensions betreffende de sociale en financiële verzorging van de uit Indonesië gerepatrieerden, die in deze opvangcentra en contractpensions zijn opgenomen', 1953, deel
- 1044** Restitutie van pensioengelden door afwezigheid van gerepatrieerden, 1953 - 1964
- 1045** Vaststelling van bijdrage aan de pensionkosten, 1954 - 1957
- 1046** Toelating van vertegenwoordigers van diverse sociaal-maatschappelijke instellingen in huisvestingscommissies voor gerepatrieerden, 1956 - 1964
- 1047** Staten van alfabetisch op plaatsnaam geordende aantallen beschikbare woningen voor gerepatrieerde gezinnen in de provincies Utrecht, Noord- en Zuid-Holland, 1957 - 1958
- 1048** Verdeling van bedongen voorkeurswoningen ten behoeve van de huisvesting van gerepatrieerden, 1957 - 1961, pak
- 1049** Het voeren van een gerechtelijke procedure tegen de eigenaar van het contractpension Sursum Corda te Den Haag wegens vermeende wanprestaties, 1957 - 1963, pak
- 1050** Brochure 'Voorschriften en handleiding voor de districtshoofden ressorterende onder de Afdeling Bijzondere Maatschappelijke Zorg betreffende de huisvesting en verzorging van uit Indonesië gerepatrieerden, opgenomen in opvangcentra en contractpensions, met aanvullingen tot 1964', 1957 - 1964
- 1051** Staten van gegevens betreffende de definitieve vestiging van gerepatrieerden en aantallen beschikbare woningen per gemeente, 1957 - 1964, pak
- 1052** Werkbezoeken van de minister en anderen aan contractpensions, 1957 - 1964
- 1053** Verslagen en reacties van hoofden van provinciale contactbureaus over de opvang van gerepatrieerden, 1958 - 1959
- 1054** Subsidiëring van de gezinsverzorging en -hulp aan gerepatrieerden, die in contractpensions zijn gehuisvest, 1960 - 1961
- 1055** Het voeren van rechtsgedingen tussen de Staat en gerepatrieerden inzake hun huisvesting, 1960 - 1962
- 1056** Staat van per 1 november 1963 in de diverse provincies in contractpensions verblijvende gerepatrieerden, 1963, stuk
- 1057** Staten van naar jaar, provincie en gemeente gesplitste aantallen gerepatrieerde gezinnen, die in de jaren 1953-1962 aan definitieve huisvesting ('plaatsing') zijn geholpen, 1963
- 1058** Stukken betreffende de totstandkoming, instelling, samenstelling, taak en opheffing van de Coördinatie Commissie Gerepatrieerden.
1950-1953 omslag

- 1059** Stukken betreffende de totstandkoming, verlenging en beëindiging van de geldigheidsduur van de Wet Huisvesting Gerepatrieerden 1950.
1950-1955 omslag
- 1060** Stukken betreffende door de Dienst Maatschappelijke Zorg, vanaf september 1952 het Bureau Bijzonder Maatschappelijke Zorg, ten aanzien van gerepatrieerden getroffen voorzieningen.
1950-1959 pak
- 1061-1063** Stukken betreffende huisvesting, huishoudelijk reglement voor de bewoners van de contractpensions en verzorgingshuizen, gezondheidszorg en voeding van gerepatrieerden uit Indonesië.
1950-1964 3 pakken
- 1061** 1950-1952
- 1062** 1953-1954
- 1063** 1955-1964
- 1064-1066** Stukken betreffende de hulpverlening aan uit Indonesië gerepatrieerden.
1951-1963 3 pakken
- 1064** Algemeen, 1951 - 1961
- 1065** Formulieren, circulaires en verstrekking van informatie aan betrokken instanties, 1956 - 1963
- 1066** Toepassing van de Regeling Hulpverlening Gerepatrieerden (RHG) uit Indonesië, 1955 - 1958
- 1067** Stukken betreffende de instelling, werkzaamheden en opheffing van de Advies-Commissie inzake Bijzondere Zorg voor Gerepatrieerden.
1952-1954 omslag
- 1068** Stukken betreffende de verzorging van gerepatrieerden uit Indonesië, die niet onder de bijzondere rijksregeling vallen.
1952-1954 omslag
- 1069** Stukken betreffende de toepassing van de Regeling Hulpverlening Oorlogsslachtoffers 1940-1945 (RHO), Regeling Hulpverlening Gerepatrieerden (RHG), Regeling Kledingverstrekking en Zakgeldregeling Gerepatrieerden op uit Indonesië gerepatrieerden.
1952-1959 pak
- 1070** Stukken betreffende de verrekening van de door het Rijk aan gerepatrieerden verstrekte voorschotten.
1953-1957 omslag
- 1071** Stukken betreffende het behandelen van aanvragen en machtigingen tot inning van Indische pensioenen, AOW-pensioenen en andere uitkeringen van uit Indonesië gerepatrieerden.
1953-1958 omslag
- 1072-1073** Stukken betreffende specifieke maatregelen inzake minderjarige gerepatrieerden.
1953-1959 2 omslagen
- 1072** Zorg voor minderjarige gerepatrieerden en de taakverdeling daarin van het ministerie en de maatschappelijk werkers van het Centraal Comité van Kerkelijk en Particulier Initiatief (CCKP), 1953 - 1959

- 1073** Ondertekening van voorschotverklaringen en schuldbekentenissen voor minderjarige gerepatrieerden door organen van maatschappelijk werk, 1956
- 1074** Stukken betreffende onderzoek naar en maatregelen ter bevordering van de assimilatie van Indische Nederlanders.
1953-1960 pak
- 1075-1076** Stukken betreffende een onder leiding van het Instituut voor Sociaal Onderzoek van het Nederlandse Volk gehouden onderzoek naar de sociale integratie van gerepatrieerden uit Indonesië.
1953-1961 2 pakken
- 1075** Algemeen, 1953 - 1961
- 1076** Rapport (in 7 delen) van het onderzoek, 1956
- 1077** Stukken betreffende de huishoudelijke voorlichting aan gerepatrieerden.
1953-1962 omslag
- 1078-1081** Stukken betreffende maatregelen inzake zieke en gehandicapte gerepatrieerden.
1953-1962 4 omslagen
- 1078** Gezinshereniging met in Nederland verpleegde patiënten, 1953
- 1079** Regeling van de opvang van psychiatrisch patiënten, 1953 - 1961
- 1080** Uitvoering van de samenwerkingsregeling met sanatoria, 1956 - 1958
- 1081** Verpleging en tewerkstelling van gerepatrieerden door de Stichting Bos- en Heidepark te Leersum, 1960 - 1962
- 1082-1085** Stukken betreffende financiële en materiële hulp aan gerepatrieerden.
1953-1965 2 pakken en 2 omslagen
- 1082** Algemeen, 1953 - 1961, pak
- 1083** Richtlijnen voor het verstreken van voorschotten voor de aanschaf van meubilair (meubelvoorschotten), 1953 - 1961
- 1084** Aanstelling en uitsluiting van kledingleveranciers, 1954 - 1965, pak
- 1085** Richtlijnen voor de tegemoetkoming in de kosten van wederinrichting in Nederland van Indische oorlogsslachtoffers, 1958 - 1959
- 1086** Stukken betreffende de positie van Indische Nederlanders krachtens de overgangsregeling van het Wetsontwerp Algemene Ouderdomsverzekering.
1955-1956 omslag
- 1087** Correspondentie met de Raad voor Sociale Aangelegenheden in Indonesië bij de diplomatieke vertegenwoordiging van Nederland in Bandung over het geven van voorlichting aan toekomstige repatrianten inzake de opvang in Nederland.
1955-1957 omslag
- 1088** Stukken betreffende het in opdracht van het ministerie analyseren door het Instituut voor Perswetenschap aan de Universiteit van Amsterdam van persartikelen over repatrianten en repatriëring uit Indonesië.
1955-1957 omslag
- 1089** Stukken betreffende het geven van voorlichting aan gerepatrieerden uit Indonesië door middel van het vertonen van films.
1955-1961 omslag

-
- 1090** Beleidsnota betreffende een analyse van de berichtgeving en voorlichting over het vraagstuk van de gerepatrieerden uit Indonesië, uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Maatschappelijk Werk door de onderzoekafdeling van het Instituut voor Perswetenschap aan de Universiteit van Amsterdam.
1956 stuk
- 1091** Stukken betreffende de terugvordering en verrekening van de repatriëringskosten, die betaald zijn aan de arrestanten, die in de politieke processen tegen Jüngschläger en Schmidt betrokken zijn geweest.
1957-1958 omslag
- 1092** Duitstalige uitgave van het ministerie: 'Hilfeleistung behufs der Rückwanderer aus Indonesien'.
1958 deel
- 1093** Radiorede van de minister van 18 maart 1958 over 'Een Nationale Zaak', de opvang van gerepatrieerden, met geleidebrief.
1958 omslag
- 1094** Stukken betreffende de overdracht aan de Dienst der Domeinen van onbeheerde nalatenschappen (van geringe waarde) van collectief gehuisveste gerepatrieerden.
1958 omslag
- 1095** Verslagen van vergaderingen en het concept-rapport van de Begeleidingscommissie Voortgezet Gerepatrieerdenonderzoek.
1958-1960 omslag
- 1096** Voorbeelddossier van het gerepatrieerde gezin Mariano di Calouta.
1958-1960 omslag
- 1097** Stukken betreffende de overdracht aan gemeenten van incasso's op vorderingen van het Rijk op gerepatrieerden uit Indonesië.
1958-1965 omslag
- 1098** Rapport van een onderzoek naar gerepatrieerden: 'De aanpassing van gezinnen met een gedeeltelijke oosterse oriëntatie', met bijlagen.
1959 omslag
- 1099** Stukken betreffende de buiten invordering stelling van voorschotten die verstrekt zijn aan gerepatrieerden uit Indonesië.
1959-1964 omslag
- 1100** Stukken betreffende de regeling van de kledingvoorziening te Bangkok voor gerepatrieerden uit Indonesië.
1960-1963 pak
- 1101** Vergaderingen van de Commissie van Advies betreffende bestedingen, kleding- en andere voorzieningen (Commissie De Jong).
1961 omslag
- 1102** Verslag van een huisvestingsvergadering van 18 juli 1962 van de Adviescommissie betreffende de planning van gerepatrieerde gezinnen verblijvende in de contractpensions in Limburg, Noord-Brabant en Zeeland.

1962 stuk

- 1103** Verslagen van vergaderingen met de Commissie ter behartiging van de belangen der contractpensionhouders.
1962 omslag

2.3.4.12.3.2 Uit Nieuw-Guinea

- 1104** Stukken betreffende de zorg voor de financiële positie van de gerepatrieerden uit Nieuw-Guinea.
1953-1955 omslag

- 1105** Stukken betreffende de opvang van en hulpverlening aan gerepatrieerden uit Nieuw-Guinea, onder wie ex-Deta- en Geniecontractanten.
1960-1962 pak

- 1106** Stukken betreffende de totstandkoming, wijziging en uitvoering van regelingen en richtlijnen voor repatrianten uit Nederlands Nieuw-Guinea.
1961-1963 omslag

- 1107** Afschrift van de ministeriële brief van 17 september 1962 aan de Vaste Commissie voor Maatschappelijk Werk uit de Tweede Kamer over de repatriëring uit Nederlands Nieuw-Guinea.
1962 stuk

- 1108** Stukken betreffende de organisatie van het transport en de eerste opvang van gerepatrieerden en verlofgangers uit Nederlands Nieuw-Guinea.
1962 omslag

- 1109** Stukken betreffende de opvang van en verdere hulpverlening aan uit Nederlands Nieuw-Guinea afkomstige ambtenaren en hun gezinnen.
1962-1963 pak

- 1110** Nota's van de Afdeling Bijzondere Maatschappelijke Zorg betreffende steunverlening ('rehabilitatie') aan kleine zelfstandigen uit Nieuw-Guinea.
1963 omslag

2.3.4.12.3.3 Uit Brazilië

- 1111** Stukken betreffende de opvang van Nederlanders, die vanuit Indonesië naar Brazilië zijn geëmigreerd en van daaruit naar Nederland zijn gerepatrieerd.
1956 omslag

2.3.4.12.3.4 Migratie via Nederland naar elders

- 1112** Stukken betreffende overleg met het Ministerie van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen inzake de vergoeding van overtochtkosten van repatrianten uit Indonesië, die in Suriname tewerkgesteld zullen worden.
1952 omslag

- 1113** Stukken betreffende de beantwoording van de vraag van het Eerste Kamerlid Schipper over de bereidheid van de Verenigde Staten om opnieuw een contingent Indische Nederlanders toe te laten.
1957 omslag

-
- 1114** Stukken betreffende het zoeken naar mogelijkheden voor de overbrenging naar Suriname en de Nederlandse Antillen van uit Indonesië afkomstige gerepatrieerden en beantwoording van vragen van het Tweede Kamerlid Welter naar berichten over mogelijkheden daarvoor op Sint-Eustatius.
1958 omslag
- 1115** Stukken betreffende het innen van vorderingen op naar de Verenigde Staten geëmigreerde gerepatrieerden.
1961
- 1116** Verslag van een bespreking over de mogelijkheden van gerepatrieerde landbouwers uit Nieuw-Guinea om zich in Brazilië te vestigen.
1963 omslag
- 2.3.4.13 VREEMDELINGEN**
- 2.3.4.13.0 Algemeen**
- 1117** Correspondentie met het Ministerie van Buitenlandse Zaken inzake het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 aangaande de status van vluchtelingen.
1950-1956 pak
- 1118** Correspondentie met het Ministerie van Justitie betreffende wijziging en toepassing van het Vreemdelingenreglement.
1952-1958 omslag
- 1119** Stukken betreffende de richtlijnen inzake de verzorging van diverse groepen vluchtelingen in Nederland.
1952-1965 pak
- 1120** Stukken betreffende het beleid ten aanzien van de selectie, opvang, plaatsing en huisvesting van vluchtelingengezinnen in verband met het Project Vluchtelingen-Bouwvakarbeiders.
1954-1960 pak
- 1121** Correspondentie met het Ministerie van Justitie betreffende naturalisatie van Ambonezen en Indische Nederlanders.
1955-1963 omslag
- 1122** Stukken betreffende toelating en nazorg van de vluchtelingen, die onder het Difficult-Cases-Project van de Stichting Nederlandse Federatie voor Vluchtelingen hulp vallen.
1956-1961 omslag
- 1123** Stukken betreffende deelname aan een Europees colloquium van nationale instellingen op maatschappelijk terrein te Straatsburg inzake de internationale coördinatie van de aanpak en ontwikkeling van maatschappelijk werk bij de integratie van buitenlandse migranten.
1959 pak
- 1124** Rapport betreffende de verzorging van bijstandbehoevende vreemdelingen in Nederland.
[1960] stuk

- 1125** Concepten en aantekeningen betreffende de garantieverklaring voor het onderhoud en de huisvesting van vreemdelingen.
z.d. omslag

2.3.4.13.1 Ambonezen

- 1126** Stukken betreffende de bemoeienis van het Bureau Sociale Hulp Indische Grepatrieerden met de zorg voor Ambonezen, alsmede de overdracht van taken daaromtrent aan het Commissariaat van Ambonezenzorg.
1951-1953 omslag

- 1127** Samenvatting van het relaas van J.A. Manusama over de gebeurtenissen op de Zuid-Molukken na de soevereiniteitsoverdracht op 27 december 1949, afschrift, met geleidebrief.
1952 omslag

- 1128** Verslag van de minister voor Uniezaken en Overzeese Rijksdelen over een door de gouverneur van Nederlands Nieuw-Guinea ontvangen bericht over begin november door de militaire politie op Ambon gehouden razzia's.
1952 stuk

- 1129** Stukken betreffende de toekenning van gratificaties in verband met moedig optreden bij brand in de woonoorden Schattenberg (Westerbork) en Lunetten (Vught).
1953-1955 omslag

- 1130** Stukken betreffende de procedure tegen E. Tijssenraad c.s., die principieel weigeren om huur te betalen.
1956-1961 omslag

- 1131** Beleidsnota, ter behandeling in de ministerraad, over het te voeren verzorgings- en terugkeerbeleid ten aanzien van Ambonezen.
1957 stuk

- 1132** Stukken betreffende de beantwoording van vragen van het Tweede Kamerlid Van de Wetering over het onderwijs aan Ambonese kinderen in de gemeente Moordrecht.
1961 omslag

- 1133** Stukken betreffende het voeren van een gerechtelijke procedure tegen bewoners van het woonoord Graetheide te Sittard inzake een ontruiming hiervan.
1962-1963 pak

- 1134** Besluit van 15 december 1964 nr. 4 tot vaststelling van een Rijksgroepsregeling Ambonezen.
1964 stuk

2.3.4.13.2 Hongaarse vluchtelingen

- 1135** Stukken betreffende de informering van de Vaste Commissie voor Maatschappelijk Werk van de Tweede Kamer over de Hongaarse vluchtelingen in Nederland.
1956-1957 omslag

- 1136** Stukken betreffende interdepartementaal overleg over de hulpverlening aan Hongarije en de Hongaarse vluchtelingen.
1956-1957 omslag
- 1137-1141** Stukken betreffende de totstandkoming, wijziging en uitvoering van de Regeling Hulpverlening Hongaarse Vluchtelingen (RHHV).
1956-1958 3 pakken en 2 omslagen
- 1137** Algemeen, 1957 - 1958, omslag
- 1138** Staten van in transporten naar Nederland komende en over de woonoorden verdeeld wordende Hongaarse vluchtelingen, 1956
- 1139** Totstandkoming en wijziging van de RHHV, 1956 - 1957, omslag
- 1140** Tijdelijke verzorging van naar Canada doorreizende ('transit'-) Hongaarse vluchtelingen, 1956 - 1958
- 1141** Transportlijsten van na een tijdelijk verblijf in Nederland naar Canada doorreizende ('transit'-)Hongaarse vluchtelingen, 1957
- 1142** Stukken betreffende de terugkeer van Hongaarse vluchtelingen naar Hongarije.
1957-1959 omslag
- 2.3.4.13.3 Jordaanse vluchtelingen**
- 1143** Correspondentie met L.G. en A. Kortenhorst over het instellen van een onderzoek naar de studiemogelijkheden voor Jordaanse vluchtelingen in Nederland.
1961 omslag
- 2.3.4.13.4 Buitenlandse werknemers**
- 1144** Stukken betreffende de huisvesting, tewerkstelling en naturalisatie van buitenlandse arbeidskrachten en toepassing van de Woonruimtetwet 1947 ten aanzien van vreemdelingen.
1953-1965 pak
- 1145** Verslagen van vergaderingen van de Subcommissie Nazorg voor de Vluchtelingen-Bouwvakarbeiders en het rapport van de Subcommissie inzake het opnemen van 250 vluchtelingen met hun gezinnen in Nederland.
1955-1957 omslag
- 1146** Stukken betreffende de opvang en begeleiding van buitenlandse werknemers door de Katholieke Stichting Binnenlandse Migratie.
1961-1963 pak
- 1147** Stukken betreffende de vertegenwoordiging van diverse instellingen op het terrein van maatschappelijk werk in de Interdepartementale Werkgroep Buitenlandse Werknemers.
1961-1964 omslag
- 1148** Stukken betreffende het bijwonen van de studiedagen over intra-Europese migratie te Dalfsen.
1961-1964 pak
- 1149** Rapport van het Instituut voor Culturele Antropologie van de Universiteit van Amsterdam over Surinaamse arbeiders in Nederland.
1965 omslag

3. GEDEPONEERDE ARCHIEVEN

3.1 COMMISSIES EN WERKGROEPEN

- 1150** Vergaderstukken van de Technische Adviescommissie voor het Werk in de Gezinsoorden en Internaten voor Maatschappelijk Onaangepaste Gezinnen (Technische Adviescommissie Moeilijk Opvoedbare Gezinnen).
1949-1953 pak
- 1151** Vergaderstukken van de Algemene Adviescommissie voor de Sociaal-Pedagogische, Culturele en Geestelijke Verzorging van Maatschappelijk Onaangepaste Gezinnen.
1950-1954 pak
- 1152** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Plancommissie Gezinsoorden en Internaten.
1952-1957 pak
- 1153** Stukken betreffende de instelling en werkzaamheden van de Werkgroep A-Socialiteit.
1953-1954 pak
- 1154** Stukken betreffende de instelling en werkzaamheden van de Werkgroep Bejaardenzorg ('Discussiegroep Bejaardenzorg').
1953-1954 omslag
- 1155** Stukken betreffende de Commissie Raakvlakken (tot taakafbakening van de Ministeries van Maatschappelijk Werk en Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen), de Subcommissie Jeugdwerk-Gezinswerk en de Werkgroep Werkanalyse en Taakafbakening.
1953-1955 pak
- 1156** Stukken betreffende werkzaamheden van de Subcommissie voor de Huisvesting van de Coördinatiecommissie Grepatrieerden.
1953-1956 pak
- 1157-1158** Stukken betreffende de instelling en werkzaamheden van de Commissie en Werkgroep Krotopruijing en Sanering.
1953-1959 1 pak en 1 omslag
1157 Commissie Krotopruijing en Sanering, 1953 - 1958, pak
1158 Werkgroep Krotopruijing en Sanering, 1958 - 1959
- 1159-1161** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Staatscommissie tot Voorbereiding van de Wettelijke Regeling betreffende het Buitengewoon Lager Onderwijs.
1953-1959 1 pak en 2 omslagen
1159 Algemeen, 1956 - 1959
1160 Subcommissie IV over bepaling van de leerperiode van BLO-leerlingen, 1955 - 1956
1161 Subcommissie VII betreffende de opvoeding buiten de schooluren, 1953 - 1959, pak
- 1162** Vergaderstukken van de Culturele Commissie (Sociaal-Culturele Sectie van het Bureau Bijzondere Gezinsproblemen).
1953-1959 pak

- 1163** Stukken betreffende de Werkgroep Herziening Suppletiereregeling (voor in een gezinsoord opgenomen gezinnen en personen).
1954-1955 omslag
- 1164** Stukken betreffende de instelling, werkzaamheden en opheffing van de Commissie voor Maatschappelijke Aangelegenheden Nederlanders in Indonesië (COMANI), die adviseerde over de verlening van rijksvoorschotten voor de overtocht van Nederlanders uit Indonesië naar Nederland op maatschappelijke gronden of wegens medische indicatie.
1954-1957 pak
- 1165** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Werkgroep Opleidingen.
1955-1956 omslag
- 1166-1172** Stukken betreffende de Adviescommissie Bestrijding Onmaatschappelijkheid.
1956-1960 5 pakken en 2 omslagen
- 1166** Algemene vergaderingen, 1956 - 1960
- 1167** Vergaderingen van Sectie 1, 1956 - 1958
- 1168** Vergaderingen van Sectie 2, 1956 - 1958
- 1169** Vergaderingen van Sectie 3, 1956 - 1958
- 1170** Vergaderingen van de Redactiecommissie, 1958 - 1960, omslag
- 1171** Leerplannen van scholen voor de opleiding van maatschappelijk werkers ter bestrijding van de onmaatschappelijkheid, 1957
- 1172** Concept-rapportage 'Sociale Integratie Probleemgezinnen' van de hoofdcommissie, 1960, omslag
- 1173-1181** Stukken betreffende de instelling, taakafbakening en werkzaamheden van de Commissie Vraagstukken Subsidiëring Maatschappelijk Werk (COVRA).
1956-1961 5 pakken en 4 omslagen
- 1173** Algemeen, 1957 - 1960
- 1174** Informeel overleg van commissieleden, die de overheid en het particulier initiatief vertegenwoordigen, 1956 - 1957, omslag
- 1175** Van commissieleden ontvangen stukken en minuten van aan commissieleden gestuurde stukken, 1956 - 1959
- 1176** Werkdossier van de voorzitter, 1957 - 1958, omslag
- 1177** Plenaire commissie - Algemeen en vergaderstukken, 1956
- 1178** Plenaire commissie - Algemeen en vergaderstukken, 1957 - 1960
- 1179** Subcommissie Wettelijke Regeling Subsidiëring (Subcommissie-Van Praag), 1957, omslag
- 1180** Subcommissie Subsidiegrondslagen (Subcommissie-Landsman), 1958, omslag
- 1181** Reacties op de commissierapporten, 1958 - 1961
- 1182-1185** Stukken betreffende de instelling, samenstelling, werkzaamheden en opheffing van de Adviescommissie Opleidingseisen bij Subsidiëring Algemeen Maatschappelijk Werk.
1956-1966 4 pakken
- 1182** 1956
- 1183** 1957-1958
- 1184** 1959-1960
- 1185** 1961-1966
- 1186** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Rijkssubsidiecommissie

- (Commissie-Jitta).
1957-1958 omslag
- 1187-1189** Stukken betreffende de werkzaamheden van het College van Advies en Bijstand voor de Arbeid in de Gezinsoorden en Internaten.
1957-1959 2 pakken en 1 omslag
- 1187** Instelling, samenstelling, werkzaamheden en opheffing van het College van Advies en Bijstand voor de Arbeid in de Gezinsoorden en Internaten, 1954 - 1959
- 1188** Vergaderstukken van het College, 1957 - 1959
- 1189** Instelling en werkzaamheden van werkgroepen, 1958 - 1959, omslag
- 1190** Verslagen van de Werkgroep Vrijwilligers in het Maatschappelijk Werk.
1957-1959 omslag
- 1191** Stukken betreffende de Werkgroep Community Self-Survey ter stimulering van het zelfonderzoek van de samenleving.
1958-1960 pak
- 1192-1193** Vergaderstukken van de Interdepartementale Commissie van Overleg Subsidiebeleid.
1958-1963 2 pakken
- 1192** 1958 nov. - 1960 okt.
- 1193** 1960 nov. - 1963 juli
- 1194-1195** Stukken betreffende de Commissie (Ad Hoc Evaluatie-)Onderzoek Maatschappelijk Werk ('Wetenschappelijke Advies Commissie ad hoc').
1958-1964 1 pak en 1 omslag
- 1194** Vergaderingen, 1958 - 1961, pak
- 1195** Samenwerking met de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk, 1959 - 1964
- 1196** Ministeriële beschikking inzake de samenstelling van de interdepartementale adviescommissie Commissie Noodinrichtingen, afschrift.
1959 stuk
- 1197-1198** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Reorganisatie- en de Liquidatie-commissie Gezinsoorden en Internaten.
1959-1960 1 pak en 1 omslag
- 1197** Liquidatie-commissie Gezinsoorden en Internaten, 1959 - 1960
- 1198** Reorganisatie-commissie Gezinsoorden en Internaten, 1959 - 1960, pak
- 1199** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Werkgroep Bijzondere Projecten en Plaatselijke Onderzoekobjecten.
1959-1964 pak
- 1200** Stukken betreffende het overleg tussen de Werkgroep Bejaardenzorg en de Afdeling Landelijk Contact van het Ministerie van Maatschappelijk Werk.
1959-1965 pak
- 1201** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Subcommissie Invalideninternaat van de Raad voor Revalidatie.
1960 omslag

-
- 1202** Vergaderstukken van de Werkgroep Herziening Instructie Provinciale Bureauhoofden betreffende VVB-Werkzaamheden (werkzaamheden inzake verzorging van verplaatste bevolking).
1960-1961 omslag
- 1203** Vergaderstukken van de Werkgroep Supervisie in het Algemeen Maatschappelijk Werk van overleg met kerkelijke instellingen.
1960-1963 omslag
- 1204** Stukken betreffende de Voorlopige Raad voor de Volkshuisvesting.
1961-1964 omslag
- 1205** Vergaderstukken van de Werkgroep Internationale Betrekkingen (WIB).
1962-1965 omslag
- 1206** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Werkgroep Organisatie Plaatselijk Maatschappelijk Contact.
1963-1964 omslag
- 1207** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Werkgroep Studie Socialisatie Kinderen uit Probleemgezinnen.
1963-1964 omslag
- 1208** Stukken betreffende de werkzaamheden van het Werkcomité Internationale Sociale Bijstand.
1963-1964 omslag
- 3.2 STICHTING MAATSCHAPPELIJK WERK TEN PLATTELANDE (SMWTP))**
- 1209** Stukken betreffende de oprichting, ontwikkeling en liquidatie van de stichting.
1941-1961 pak
- 1210** Stukken betreffende de organisatie van tentoonstellingen door de Stichting.
1947-1957 pak
- 1211** Stukken betreffende de totstandkoming en bespreking van het eindrapport van de Studiecommissie betreffende de reorganisatie van het maatschappelijk werk ten plattelande (Commissie-Cramer).
1948-1953 pak
- 1212** Correspondentie met de Directie Wieringermeer betreffende het verrichten van gezinsonderzoek bij gegadigden voor de Noordoostpolder.
1948-1955 omslag
- 1213** Stukken betreffende de overgangsregeling U 94625 inzake de stichting.
1948-1956 omslag
- 1214** Stukken betreffende de uitgave van het maandblad Van Maand tot Maand.
1948-1956 pak
- 1215** Stukken betreffende de regeling van de rechtspositie en het pensioen van het personeel van de stichting.
1948-1959 pak

-
- 1216** Correspondentie met het Ministerie van Wederopbouw en Volkshuisvesting over de woningindeling op het platteland en de Financieringsregeling voor de woningbouw. 1949-1953 omslag
- 1217** Vergaderstukken van het (overgangs)bestuur van de stichting. 1949-1958 pak
- 1218** Stukken betreffende de organisatie van het maatschappelijk werk in Noordwest-Overijssel. 1953 omslag
- 1219** Stukken betreffende het sociaal onderzoek in de gebieden, die met het oog op de maatschappelijke en culturele ontwikkeling bijzondere aandacht behoeven. 1953-1954 omslag
- 1220** Vergaderstukken van de Landelijke Adviescommissie. 1953-1956 pak
- 1221** Correspondentie met de Algemene Rekenkamer over de financiële controle op de stichting. 1954-1955 omslag
- 1222** Vergaderstukken van de Commissie van Gedelegeerden. 1954-1957 omslag
- 1223-1226** Stukken betreffende de overdracht van de werkzaamheden van de stichting per provincie. 1954-1958 4 pakken
- 1223** Drenthe - Groningen, 1956 - 1958
- 1224** Limburg, 1954 - 1958
- 1225** Noord-Brabant - Noord-Holland, 1954 - 1958
- 1226** Overijssel - Zuid-Holland, 1954 - 1958
- 1227** Verslagen van de besprekingen van de Commissie van Gedelegeerden met vertegenwoordigers van organisaties en betrokken gemeentebesturen in de provincies inzake de overdracht van de werkzaamheden van de Stichting voor Maatschappelijk Werk ten Plattelande. 1955-1956 omslag
- 1228** Stukken betreffende de overdracht van de werkzaamheden van de stichting per gemeente. 1955-1959 pak

4. DOCUMENTATIE

- 1229-1235** Verzameling van H.C. Wassenaar-Jellesma, ambtenaar van de Onderafdeling Inspectie Repatriëringszaken en Contractpensions, ambtshalve verzameld.
1947-1964 3 delen, 2 pakken en 2 omslagen
- 1229** Wet- en regelgeving betreffende huisvesting, 1947 - 1955, pak
- 1230** Brochures 'Onderhoudsplicht en verhaal. Aanbevolen richtlijnen voor de vaststelling van de onderhoudsplicht en het verhaal van verleende onderstand en van de te vorderen bijdragen in de kosten van verpleging en verzorging buitenshuis van gezinsleden, alsmede van bijzondere hulpverlening' (4e en 5e druk), 1954 - 1961, omslag
- 1231** Concepten en afschriften betreffende Nederlandse en buitenlandse wetgeving, juridische en financiële onderwerpen en kwesties, 1954 - 1964, omslag
- 1232** Brochure 'De Kleine Gids voor de Nederlandse Sociale Verzekering', een uitgave van de Vereniging van Raden van Arbeid, 1958
- 1233** Uitgave 'Bijzondere Maatschappelijke Zorg. Verzameling voorschriften met betrekking tot de verzorging van Oorlogsslachtoffers, Rampslachtoffers, Mindervaliden, Evacués, Grepatrieerden, Blinden en Hongaarse vluchtelingen', met aanvullingen, 1958 - 1964, pak
- 1234** Jubileumnummer van 'Sociale Zorg', een tijdschrift op het terrein van sociale voorzieningen en maatschappelijk werk, 1959
- 1235** Schematisch overzicht van de sociale verzekeringswetten, 1961
- 1236-1243** Verzameling van H.C. Wassenaar-Jellesma, verzameld voor het schrijven van het boek 'Van Oost naar West. Relas van de Repatriëring van 1945 tot en met 1966', 's-Gravenhage 1969.
1955-1965 6 pakken en 2 delen
- 1236** Afschriften van tijdschriftartikelen, met reacties binnen de dienst daarop, 1955 - 1964
Ontbreekt
- 1237-1241** Afschriften van krantenartikelen over repatriëring en repatrianten, 1955-1965
- 1237** 1955-1957
- 1238** 1958 jan. 02 - 20
- 1239** 1958 jan. 21 - 27
- 1240** 1958 jan. 28 - feb. 26
- 1241** 1958 mrt. 06 - 1965
- 1242** Brochure 'De nood der spijtoptanten in Indonesië, een gewetenszaak voor onze natie', 1960, deel
- 1243** Rapport inzake Nederlands Nieuw-Guinea over het jaar 1961 (uitgave van het Ministerie van Binnenlandse Zaken), 1962, deel
- 1244** Stukken betreffende de medewerking van H.C. Wassenaar-Jellesma aan de cabaret- en toneelgroep van het ministerie.
1956-1965 omslag
- 1245** Verzoek van H. Kraan, consulent voor de malariabestrijding bij Staatstoezicht op de Volksgezondheid, aan de medisch adviseur van het Ministerie van Maatschappelijk Werk om het artikel 'Geïmporteerde malaria' te mogen publiceren in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde en Tropical Geographical Medicine, met

het typoscript van het artikel als bijlage.
1961

omslag

1246

Brochure 'De eerste tien jaren van het Ministerie van Maatschappelijk Werk 1952-1962. Bijzondere uitgave van Trefpunt - orgaan van en voor de ambtenaren van het Ministerie van Maatschappelijk Werk, onder verantwoordelijkheid van de personeelsvereniging'.
1962

deel